

การศึกษาค้ำคว่ำอัตรา

โครงสร้างหนี้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

ในโครงการ "การพัฒนาคูณภาพชีวิต คอยรุดค้ำคว่ำ"

DEBT STRUCTURE OF TOBACCO EMPLOYEE SAVINGS
COOPERATIVE MEMBERS IN "KOIRUT TUKWA QUALITY
OF LIFE IMPROVE PROJECT"

นายชัยบุญ ฉันทชัยแพศ

บัณฑิตวิทยาลย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2558

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

โครงสร้างหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ในโครงการ
“การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตักวา”

Debt structure of Tobacco Employee Savings Cooperative members in
“KOIRUT TUKWA quality of life improve project”

โดย

นายสัญญา ลำเจียกเทศ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

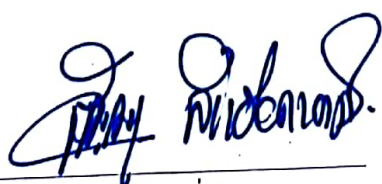
พ.ศ. 2558

สัญญา ลำเจียกเทศ 2558: โครงสร้างหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ในโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคักว้า” ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์ อาจารย์
ที่ปรึกษาการศึกษาค้ำคว้าอิสระ: รองศาสตราจารย์สุวรรณา ฐวโชติ, วท.ม. 143 หน้า

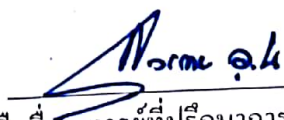
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์และ โครงสร้างหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคักว้า” ใน พ.ศ. 2552 จำนวน 442 คน และเมื่อสิ้นสุดโครงการในปี พ.ศ. 2557 จำนวน 329 คน (เนื่องจาก สมาชิกเกษียณอายุและพ้นสภาพสมาชิก 113 คน) โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด นำมาวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกที่เข้าโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-60 ปี มีรายได้เดือนละ 10,000-30,000 บาท ในปี 2552 ที่สมาชิกเริ่มเข้าโครงการพบว่าสมาชิกจำนวน 221 คน หรือครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดมีหนี้สินมากกว่า 1 แห่ง ในจำนวนนี้พบว่า 51 คน คิดเป็น ร้อยละ 10 ของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ มีหนี้สินมากกว่า 2 แห่ง โดยปริมาณหนี้สินของสมาชิกที่ เข้าโครงการฯ เฉลี่ยคนละ 174,076 บาท เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของหนี้สินของสมาชิกพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอกองค์กร (สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ และโรงงานยาสูบ) โดยแหล่งพึ่งพิงทางการเงินที่สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 86 ใช้คือ ธนาคารพาณิชย์ รองลงมาคือ บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต และสหกรณ์ออมทรัพย์ตามลำดับ

จากการติดตามสภาพหนี้สินของสมาชิกเหล่านี้ในปี 2557 (สมาชิกลดลงเหลือ 329 คน เนื่องจากเกษียณอายุและพ้นสภาพสมาชิก จำนวน 113 คน) พบว่า ปริมาณหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิก เพิ่มสูงขึ้นเป็นเฉลี่ยคนละ 1,826,124 บาท โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 85 เป็นหนี้จากแหล่งหนี้สินเพียง แหล่งเดียวคือสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด หนี้สินจากภายนอกองค์กรของสมาชิกลดลง เป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ามีสมาชิกอีกราวร้อยละ 10 ที่ยังต้องพึ่งพาแหล่งหนี้สิน มากกว่า 3 แห่ง

ลายมือชื่อนิติติ

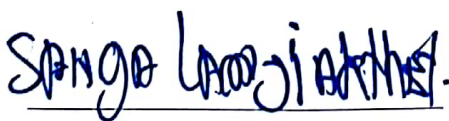
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้ำคว้าอิสระ

Sanya Lanjiakthet 2015: Debt structure of Tobacco Employee Savings Cooperative members in "KOIRUT TUKWA quality of life improve project". Master of Arts (Cooperative Economics). Major Field: Cooperative Economics, Department of Cooperatives. Independent Study Advisor: Associate Professor Suwanna Thuvachote, M.Sc. 143 pages.

The objectives of this research were to study the demographic characteristics and debt structure of 442 members who join project "Life Development of Koi-ruttukwa" in 2009 and finished in 2013 with 329 members (113 members retired and terminated) by using data from financial document of Tobacco Employee Savings Cooperative in analysis of frequency, percentage, mean and standard deviation.

The result found that the most members were male, in range of age of 41-60 years, received monthly income of 10,000-30,000 Baht. In 2009, found that 221 members (half of members) who joined the project had debts more than one source. Among these members, there were 51 members (10% of members) had debts more than two sources with mean debt of members of 174,076 Baht. When considered in the sources of debt, found that the most members relied on the external fund source (Tobacco Employee Savings Cooperative and Tobacco Monopoly). The most relied money source of 86% were Siam Commercial Bank, followed by credit card service provider and savings cooperative respectively.

According to the tracking of debt condition of these members in 2014 (329 member remaining due to retirement and termination of 113 members), found that mean debt of members increased to be 1,826,124 Baht. The most members or 85% were indebted only one source that was Tobacco Employee Savings Cooperative. The debt of external source reduced dramatically. However, there were members about 10% who still relying on the external source more than three sources.

Student's signature

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยการดูแลที่เต็มเปี่ยมด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รศ.สุวรรณา ชูโชติ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะแนวทาง แก้ไขข้อบกพร่อง ตรวจสอบความถูกต้อง เพิ่มประเด็นที่มีความสำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูล

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกๆ ในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาและขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และคอยเป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมา

สัญญา ลำเจียกเทศ

มิถุนายน 2558

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	5
แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
กรอบแนวคิดการศึกษา	25
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	26
ประชากร	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 โครงการ "การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรูตตี๊กว่า"	27
บทที่ 5 ผลการศึกษา	39
ส่วนที่ 1 หนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552	39
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาคงแตกต่างในปริมาณหนี้สินและแหล่งหนี้สิน	
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมใน	
โครงการฯ ใน พ.ศ. 2552	50
ส่วนที่ 3 ผลการศึกษานี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ	
ใน พ.ศ. 2557	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	64
สรุป	64
ข้อเสนอแนะ	66
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	68
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปและรายละเอียดโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตี๊กว่า” ของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด	71
ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไปของ “คอยรุดตี๊กว่า”	90
ภาคผนวก ค ตารางแสดงจำนวนคนและปริมาณหนี้สินต่อแหล่งที่มาหนี้สินของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552	105
ภาคผนวก ง รายชื่อและที่อยู่สถาบันการเงิน	121
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	143

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถาบันการเงินในประเทศไทย หน่วยงานกำกับดูแล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	15
2	สรุปผลโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดดีก้าว”	37
3	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำแนกตามเพศ	39
4	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำแนกตามอายุ	40
5	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำแนกตามรายได้	40
6	สรุปจำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ย จำแนกตามแหล่งหนี้สิน ภายในองค์กร(สหกรณ์ฯ กับ โรงงานยาสูบ) และภายนอกองค์กร (สถาบัน การเงินกับนอกสถาบันการเงิน) ใน พ.ศ. 2552	41
7	จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้า โครงการจำแนกตามแหล่งหนี้สินภายในองค์กร (สหกรณ์ฯ กับ โรงงาน ยาสูบ) และภายนอกองค์กร (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) ใน พ.ศ. 2552	41
8	ปริมาณหนี้เฉลี่ยและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตาม ประเภทเจ้าหนี้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ใน พ.ศ. 2552	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	สรุปจำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ จำแนกประเภทเจ้าหน้าที่ ใน พ.ศ. 2552	44
10	ปริมาณหนี้เฉลี่ยและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ จำแนกตามประเภทเจ้าหน้าที่ ใน พ.ศ. 2552	45
11	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ยตามประเภทแหล่งหนี้สิน ใน พ.ศ. 2552	50
12	ความแตกต่างระหว่างหนี้สินเฉลี่ยจำแนกตามเพศของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552	51
13	ความแตกต่างระหว่างหนี้สินเฉลี่ยจำแนกตามอายุของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552	51
14	ความแตกต่างระหว่างหนี้สินเฉลี่ยจำแนกตามรายได้ของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552	52
15	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	53
16	ความแตกต่างระหว่างเพศกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยและแหล่งเงินกู้ยืมหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	54
17	ความแตกต่างระหว่างอายุกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยและแหล่งเงินหนี้สินหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	54

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ความแตกต่างระหว่างรายได้อัตโนมัติกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยและแหล่งเงินกู้ยืม หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	55
19	จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้า โครงการฯ จำแนกตามแหล่งหนี้สินภายในองค์กร (สหกรณ์ฯ กับ โรงงาน ยาสูบ) และภายนอกองค์กร (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) ใน พ.ศ. 2557	56
20	สรุปจำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าโครงการฯ ตามประเภทเจ้าหน้าที่ ใน พ.ศ. 2557	57
21	จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลัง เข้าโครงการฯ จำแนกตามประเภทเจ้าหน้าที่ ใน พ.ศ. 2557	58
22	เปรียบเทียบหนี้สินของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 กับหลังเข้า โครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	61
23	จำนวนและหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกเกษียณอายุและพ้นสภาพ หลังเข้า โครงการฯ พ.ศ. 2557	62
24	เปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 กับ หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ก1	สรุปผลแบบประเมิน โครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคืบก้าว”	88
ค1	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตามแหล่งหนี้สินภายนอกองค์กร	106
ค2	เปรียบเทียบหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ และหลังเข้าโครงการฯ ตามแหล่งหนี้สิน	108
ค3	เปรียบเทียบจำนวนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ และหลังเข้าโครงการฯ ตามแหล่งหนี้สิน	111
ค4	ปริมาณหนี้เฉลี่ยและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตามประเภทเจ้าหนี้แบ่งเป็นภายในและภายนอกองค์กร ใน พ.ศ. 2552	114
ค5	จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าโครงการฯ ตามจำนวนเจ้าหนี้แบ่งเป็นภายนอกและภายในองค์กร ใน พ.ศ. 2557	119

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	25
2	ขั้นตอนการดำเนินแก้ปัญหาหนี้สิน ในโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต ลอยกระทู้ถั่ว”	35
ภาพผนวกที่		
ก1	แบบแสดงความจำนงให้สหกรณ์แก้ปัญหาหนี้ (บัตรเครดิต หมายสาร หนี้ นอกระบบ ฯลฯ)	85
ข1	ฐานการเรียนรู้ที่ 3 สัตว์เศรษฐกิจ	104

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ได้จัดทำโครงการ การพัฒนาคุณภาพชีวิต “คอบรุตคักวา” ขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของสมาชิกสหกรณ์ฯ คอบรุตคักวา เป็นชื่อเรียกชุมชนที่คลองลำไทร ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ตำบลโคกแฝด อำเภอนองจอก กรุงเทพมหานคร ชุมชนแห่งนี้มี 133 ครัวเรือน คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการและทำการเกษตรแบบผสมผสาน และนับถือศาสนาอิสลาม เป็นชุมชนที่ดำเนินวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นชุมชนน่ายุ่ รมเย็นด้วยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ทุกคนมีคุณภาพชีวิตดีกันถ้วนหน้า ในปี พ.ศ. 2552 คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ฯ มีมติเห็นชอบให้สหกรณ์ฯ จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต คอบรุตคักวา โดยใช้ชุมชนคอบรุตคักวานี้ เป็นแม่แบบเพื่อให้ทราบโครงสร้างหนี้สิน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่มีปัญหาหนี้สินเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 442 คน ใช้เงินงบประมาณเริ่มต้น 79 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการสิ้นสุดใน พ.ศ. 2552 ปัจจุบันมีสมาชิกสหกรณ์ฯ จำนวนมากมีความประสงค์ให้สหกรณ์ฯ จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีก อย่างไรก็ตามเนื่องจากยังไม่มีการประเมินและวิเคราะห์ถึงผลที่เกิดขึ้นว่าโครงการนี้สามารถลดการเป็นหนี้วนเวียนของสมาชิกได้หรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาดังโครงสร้างหนี้สินที่เปลี่ยนแปลงไปของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ นี้ และหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 เพื่อที่จะได้นำข้อมูลจากการศึกษาไปปรับปรุงรูปแบบโครงการฯ ทำให้ทราบถึงโครงสร้างหนี้สินของสมาชิก เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์และโครงสร้างหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ที่เข้าโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิตคอบรุตคักวา” ใน พ.ศ. 2552
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างในปริมาณหนี้สินและแหล่งหนี้สิน จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ที่เข้าโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิตคอบรุตคักวา” ใน พ.ศ. 2552 และหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาโครงสร้างหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดศึกษาเฉพาะสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ที่เข้าร่วม โครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคักวา” ใน พ.ศ. 2552 จำนวน 442 คน เท่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

เพื่อเป็นประโยชน์ให้สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด นำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

นิยามศัพท์

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตคอยรุดคักวา หมายถึง โครงการที่สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ ให้หลุดพ้นจากภาระหนี้สินภายนอกองค์กร โดยสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ จะต้องเข้ารับการอบรมเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนคอยรุดคักวา โดยมีระยะเวลาโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552

โครงสร้างหนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะแหล่งหนี้สินและปริมาณหนี้สิน โดยแหล่งหนี้สินแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. หนี้ภายในองค์กร ประกอบด้วย

1.1 หนี้โรงงานยาสูบ คือ หนี้ที่พนักงานยาสูบกู้ทุนสงเคราะห์ และกู้เงินจากสโมสรพนักงานยาสูบ

1.2 หนี้สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด คือ หนี้ที่กู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ ประเภทต่างๆ อาทิ หนี้อุจเงิน, หนี้อาหาร, หนี้พิเศษ

2. หนีภายนอกองค์กร หมายถึง หนีสินที่สมาชิกกู้ยืมจากแหล่งต่างๆ ภายนอกองค์กร ทั้งจากสถาบันการเงิน ที่จัดหมวดสถาบันการเงินตามธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง และหนี้ออกสถาบันการเงิน ที่ไม่จัดอยู่ในหมวดสถาบันการเงินตามธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง

คอยรูตตีควา หมายถึง ชุมชนคอยรูตตีควา หรือเรียกอีกชื่อว่า ชุมชมคลองลำไทร ตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ตำบล โลกแฝด อำเภอนองจอก กรุงเทพมหานคร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน 133 ครัวเรือน อาชีพส่วนใหญ่รับราชการและเกษตรผสมผสาน คนในชุมชนนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ชุมชนนี้เป็นชุมชนที่ดำเนินวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยจัดทำศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแบ่งเป็น 7 ฐานการเรียนรู้

สถาบันการเงิน หมายถึง องค์กรทางการเงินที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการอำนวยความสะดวก ในเรื่องการเคลื่อนไหวหรือการเคลื่อนย้ายเงิน โดยมีหน้าที่รับฝากเงินและให้กู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นการรวบรวมเงินออม ไปยังผู้ต้องการลงทุน สถาบันการเงิน มี 2 ประเภท ได้แก่ สถาบันการเงินที่ประกอบกิจการธนาคาร และสถาบันการเงินที่ไม่ได้ประกอบกิจการธนาคาร

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเงินส่วนบุคคล

การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance) หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จัก จัดหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายออกไปอย่างเหมาะสมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

David Berky ประธานบริษัท Simple Joe, Inc. ผู้ผลิตซอฟต์แวร์ทางการเงินได้ให้แนวคิดพื้นฐาน (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ม.ป.ป.) ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. บริหารการเงินเพื่อป้องกันผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน (Security) การดำเนินชีวิตในปัจจุบันมักจะอยู่ท่ามกลางความเสี่ยง ซึ่งแต่ละท่านมีความเสี่ยงไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน เนื่องจากแต่ละท่านมีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ความเสี่ยงจากการตกงาน ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น ดังนั้นในการบริหารการเงินส่วนบุคคลจึงควรที่จะกันเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้ในยามฉุกเฉินหรือเกิดความเสี่ยงขึ้นในชีวิตเพื่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตนั่นเองการบริหารการเงินที่สามารถกระทำได้ ได้แก่ การทำประกันชีวิต การประกันสุขภาพ ประกันการว่างงาน และการกันเงินออมส่วนหนึ่งไว้สำหรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน เป็นต้น

2. บริหารการเงินเพื่อความมั่นคงของชีวิต (Stability) หลักการในข้อนี้คือ ไม่ใช้จ่ายเกินรายได้ที่มีอยู่และไม่พยายามสร้างหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตัวอย่าง การใช้จ่ายมากกว่ารายได้ เช่น การซื้อ สินค้าราคาแพงผ่านบัตรเครดิต โดยคิดว่าในอนาคตจะมีรายได้เพิ่มพอที่จะจ่ายคืนได้ถือว่าเป็นการนำเงินออมในอนาคตมาใช้ล่วงหน้า ในทางตรงกันข้าม หากภาระหนี้สินที่มีอยู่เป็นหนี้สินที่จะก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต เช่น ซื้ออสังหาริมทรัพย์ด้วยวิธีการผ่อนชำระแล้วให้ผู้อื่นเช่า กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการลงทุน สำหรับการบริหารเงินเพื่อสร้างความมั่นคง สามารถทำได้โดยการทำ

งบประมาณรับจ่ายซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีรายได้ เท่าใดและควรจะใช้จ่ายเท่าใดและควรจะได้รับออมเท่าใด

3. การบริหารการเงินเพื่อสร้างความมั่งคั่ง (Growth) หลังจากที่สามารถบริหารการเงินเพื่อป้องกันผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน และสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตได้แล้ว ดังนั้นเมื่อมีเงินออมก็สามารถจะเริ่มคิดถึงการสร้างความมั่งคั่งให้แก่ตนเอง โดยอาจจะเริ่มต้นจากการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น การลงทุนในกองทุน ตราสารเงิน พันธบัตรรัฐบาล หุ้น กองทุนรวมประเภท ต่างๆ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น โดยในช่วงเริ่มต้นของการลงทุนควรเริ่มลงทุนจากเงินจำนวนน้อย เพื่อประเมินว่ามีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด แล้วค่อยเพิ่มขึ้นเพื่อความไม่ประมาท

4. การป้องกันและบริหารความมั่งคั่ง (Protection and Management) หลังจากที่มีการลงทุน แล้วประสบความสำเร็จแล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปก็คือการรักษาระดับความมั่งคั่งให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีเช่น หาที่ปรึกษาทางการเงินให้มาดูแลความมั่งคั่ง การทำประกันอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ช่วงอายุ (Life Cycle)

เป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่บุคคลควรใช้พิจารณาในการวางแผนชีวิต เพราะในแต่ละช่วงชีวิต ของบุคคลจะมีภาระความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัวแตกต่างกัน อย่างเช่น ผู้ที่มีอายุน้อยและมีรายได้ในช่วงเริ่มสะสมทรัพย์ มักจะนิยมออมเงินเพื่อมาซื้อทรัพย์สินเช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ทำให้เงิน ออมส่วนใหญ่มักจะจมไปกับการผ่อนหนี้ที่มีค่างวดเงิน ไม่สามารถนำไปลงทุนให้เงินงอกเงยได้เลย ดังนั้น บุคคลควรวางแผนว่ามีความจำเป็นที่จะใช้สินทรัพย์ใดบ้าง ในช่วงอายุใดที่เหมาะสมจะซื้อ และต้องทำอย่างไรบ้างเพื่อให้ได้มา เมื่อทำงาน ได้เงินสามารถสะสมทรัพย์สินตามที่ต้องการแล้ว บุคคลควรจะเริ่มลงทุนในสิ่งที่มั่นคงถาวรขึ้น เพื่อเป็นเงินออมสำหรับใช้เมื่อหลังเกษียณอายุ โดยมีจุดประสงค์ที่จะเป็นอิสระทางการเงินเป็นสำคัญ

ช่วงอายุของบุคคลสามารถแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. ระยะเริ่มตั้งครอบครัว เป็นระยะที่เริ่มสร้างครอบครัวใหม่ ซึ่งคู่สมรสยังไม่มีบุตร จะเป็นช่วงที่มีรายได้น้อยแต่สม่ำเสมอและอาจมีสินทรัพย์เดิมของแต่ละฝ่ายอยู่บ้าง จึงอาจมีความจำเป็นในการใช้เงินน้อยการใช้จ่ายส่วนใหญ่ หมดไปกับการใช้จ่ายเพื่อดำรงชีวิต เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้าและค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง เป็นต้น ระยะนี้จึงเป็น โอกาสดีที่จะซื้อของใช้จำเป็นสำหรับครอบครัวและเก็บออมไว้สำหรับยามฉุกเฉิน

2. ระยะขยายครอบครัว เป็นระยะเริ่มต้นของการมีบุตร จนถึงระยะที่บุตรเข้าสู่วัยรุ่น จึงเป็นระยะที่ครอบครัวจะต้องมีภาระค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง แต่ก็ยังเป็นช่วงที่มีระดับความสามารถในการหารายได้สูงเช่นกัน เนื่องจากบุคคลจะมีหน้าที่การงานที่มั่นคง รายจ่ายส่วนใหญ่ในระยะนี้ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ค่าอาหาร เสื้อผ้า ค่ารักษาพยาบาล สำหรับการวางแผนชีวิตในช่วงนี้ควรมองถึงการสร้างหลักประกันให้แก่ครอบครัว เช่น การประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองถึงบุตร การซื้อบ้านเป็นของตนเอง ตลอดจนการเก็บออมเงินเพื่อ การศึกษาของบุตรในระดับที่สูงขึ้น

3. ระยะการแยกย้ายครอบครัว ระยะนี้เป็นระยะที่บุตรสำเร็จการศึกษา มีงานทำ และแยกย้ายไปตั้งครอบครัวใหม่ ช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่บุคคลควรที่จะเก็บเงินไว้ใช้ในยามชรา เนื่องจากไม่มีภาระเรื่องบุตรอีกแล้ว การใช้จ่ายส่วนใหญ่ ยังคงเป็นค่าอาหาร สำหรับค่าเสื้อผ้าจะลดน้อยลงแต่ ค่าใช้จ่ายสำหรับการพักผ่อนจะสูงขึ้น นอกจากนี้บางครอบครัวอาจมีการใช้จ่ายเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับบุตร

4. ระยะช่วงกลางของครอบครัว เป็นระยะที่มีเฉพาะสามีภรรยาเท่านั้น เพราะลูกๆ แต่งงานแยกย้ายออกไปแล้ว ระยะนี้จะกินเวลาไปจนถึงระยะก่อนเกษียณ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจะเป็น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ช่วงนี้ ครอบครัวสามารถเก็บออมได้บ้าง

5. ระยะเข้าสู่วัยชรา ช่วงนี้เริ่มตั้งแต่เกษียณ ระยะนี้จึงเป็นช่วงที่มีรายได้อาจจำกัด เพราะต้องอาศัยเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินประกันชีวิต หรือดอกผลจากสินทรัพย์ที่ลงทุนไว้การใช้จ่ายในช่วงนี้จึงต้องประหยัด แต่รายจ่ายที่ประหยัดไม่ได้ก็คือ ค่ารักษาพยาบาล อย่างไรก็ตาม ถ้าไม่ได้วางแผนการเงินไว้อาจประสบ ปัญหาการเงินในระยะนี้ได้ (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ม.ป.ป.)

เงินกู้ส่วนบุคคล

วิธีการจัดหาเงินกู้ที่ง่ายที่สุดของประชาชนทั่วไปคือ การกู้ยืมเงิน รูปแบบของการกู้เงินที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมี 2 รูปแบบ คือ (สุพพตา ปิยะเกศิน, 2546: 118-121)

1. เงินกู้เงินสด (Cash loans) เงินกู้เงินสด เป็นการกู้เงินในลักษณะที่ผู้กู้จะได้รับเงินสดจำนวนหนึ่งตามต้องการ เช่น การขอกู้เงิน 10,000 บาท และผู้กู้ต้องชำระหนี้จำนวนนั้นภายในระยะเวลาที่ตกลงกันตามสัญญา
2. เงินกู้การขาย (Sale loans) เงินกู้การขาย เป็นเงินกู้ในลักษณะที่ผู้กู้จะได้รับสินค้าตามที่ต้องการไปก่อน เช่น การซื้อสินค้าเป็นจำนวนเงิน 10,000 บาท โดยที่ผู้กู้สามารถจ่ายเงินค่าสินค้าได้ในภายหลัง โดยทั่วไปจะเป็นลักษณะของการผ่อนชำระ

แหล่งเงินกู้เงินสด

แหล่งเงินกู้เงินสดที่ประชาชนสามารถขอกู้เงินได้ มีทั้งแหล่งเงินกู้ภายในและแหล่งเงินกู้ภายนอก สำหรับแหล่งเงินกู้ภายในผู้กู้จะสามารถได้รับเงินจากทั้งผู้ใกล้ชิด เช่น ญาติ เพื่อสนิท หรือหน่วยธุรกิจที่เป็นนายจ้าง ส่วนแหล่งเงินกู้ภายนอกมักเป็นสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ และบริษัทเงินทุน เป็นต้น

แหล่งเงินกู้ภายนอก

มีสถาบันการเงินมากมายที่ให้บริการในการกู้ยืมเงินแก่บุคคลทั่วไป แต่การกู้เงินจากสถาบันการเงินจะมีข้อยุ่งยากมากกว่าการกู้จากแหล่งเงินกู้ภายใน เนื่องจากการต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เพื่อเป็นหลักฐานการกู้ และส่วนใหญ่การกู้จากแหล่งเงินกู้จะมีต้นทุนจากเงินกู้แน่นอนในอัตราที่สถาบันการเงินเหล่านั้นได้กำหนดไว้ แหล่งเงินกู้ภายนอกที่ให้บริการในการกู้เงินส่วนบุคคลมีดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ มีบริการในการรับฝากเงินในอัตราผลตอบแทนและเงื่อนไขต่างๆ กัน และนำเงินออมเหล่านั้นไปลงทุนหาผลประโยชน์อื่น เช่น การให้บุคคลหรือนิติบุคคลกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ตอบแทนให้แก่ผู้ฝากเงิน บริการการให้กู้ยืมธนาคารจะให้กู้ภายในวงเงินที่ผู้ขอกู้ต้องการ แต่ต้องอยู่ภายในเงื่อนไขและดุลยพินิจของนายธนาคาร ผู้มีอำนาจอนุมัติขออนุมัติให้กู้จำนวนนั้นๆ รวมถึงการกำหนดมูลค่าของหลักทรัพย์ค้ำประกันของผู้ขอกู้ด้วย

2. ธนาคารที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาหารสงเคราะห์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เป็นธนาคารที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ มีบริการให้กู้ยืมเงินแก่บุคคลทั่วไป เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ แต่จะมีข้อกำหนดเงื่อนไขและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แตกต่างกันจากธนาคารพาณิชย์บ้างเล็กน้อย โดยทั่วไปมักจะเป็นอัตราที่ต่ำกว่า เนื่องจากธนาคารดังกล่าวเป็นธนาคารที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งโดยเฉพาะ

3. บริษัทเงินทุน การบริการในเรื่องการให้กู้ยืมแก่บุคคลธรรมดาทั่วไปของบริษัทเงินทุน คือ การให้กู้เงินเพื่อนำไปใช้จ่ายในการบริโภค เช่น การซื้อของใช้ การซ่อมแซมบ้านเรือน การศึกษา การเดินทาง ลักษณะของการกู้ยืมจะเป็นสัญญาเงินกู้ นอกจากจะให้บริการเงินกู้แก่บุคคลธรรมดาทั่วไปแล้ว บริษัทเงินทุนยังบริการให้กู้ยืมแก่ผู้ค้ารถยนต์ การให้เงินกู้ผ่อนส่งเพื่อซื้อรถยนต์ และผลิตรถยนต์ เครื่องไฟฟ้าภายในบ้านเรือนในแบบเช่าซื้อ และการกู้ยืมเพื่อซื้อบ้านที่อยู่อาศัย ในอัตราดอกเบี้ยตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

4. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หมายถึง บริษัทจำกัดที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจ ในการให้กู้ยืมเงินในวิธีรับจ้างองอสังหาริมทรัพย์ รับซื้อฝากอสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาขายฝาก และกิจการอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง บุคคลทั่วไปมักใช้บริการของเครดิตฟองซิเอร์ในการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านและที่ดินหรือการให้กู้เพื่อที่อยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่

5. บริษัทประกันภัย นโยบายการประกันชีวิตของบุคคลทั่วไปก็เพื่อเป็นการทดสอบความสูญเสียอันเนื่องมาจากการขาดรายได้ที่ควรได้ตามปกติ ด้วยการได้รับสินไหมทดแทนที่เป็นเงินสดจากบริษัทประกันชีวิต ในขณะที่ท่านกำลังประกันชีวิตและส่งเบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิตอยู่ ท่านย่อมมีสิทธิในการกู้เงินจากบริษัทประกันเพื่อการใช้งานตามวัตถุประสงค์ใด

วัตถุประสงค์หนึ่งของท่านได้มากน้อยตามเกณฑ์ของวงเงินท่านได้ส่งเบี้ยประกันมาแล้ว ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่บริษัทประกันภัยกำหนด

6. โรงรับจำนำ โรงรับจำนำเป็นสถาบันการเงินที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งขึ้นมาในสมัยรัชการที่ 4 ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำปี พ.ศ. 2480 เพื่อรับจำนำสิ่งของเป็นประกันเงินกู้ตามปกติ โดยมีข้อตกลงกับผู้จำนำว่าจะสามารถไถ่ถอนได้ในภายหลัง ส่วนใหญ่แล้วผู้มีรายได้น้อยจะใช้โรงรับจำนำเป็นแหล่งที่พึ่งในยามขาดสน มากกว่าผู้มีรายได้ระดับปานกลางไปจนถึงระดับสูง โรงรับจำนำมีทั้งที่ดำเนินการโดยเอกชน สถานธนาภิเคราะห์ของกรมประชาสัมพันธ์ และสถานธนาภิบาลของกรุงเทพมหานคร

การตัดสินใจกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้แหล่งต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ควรได้มีการพิจารณาและสอบถามแหล่งเงินกู้ทุกแหล่งถึงเงื่อนไขในการกู้ รวมถึงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ วิธีการกู้ และกฎข้อบังคับในการกู้ทั้งหมดเสียก่อน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกแหล่งเงินกู้ที่ให้ผลประโยชน์ทั้งในด้านการมีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำสุด มีเงื่อนไขที่ดีกว่าและการมีวงเงินที่จะให้กู้สูงสุด

สถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ม.ป.ป.) ให้ความหมายของสถาบันการเงิน คือสถาบันที่ทำหน้าที่ให้บริการทางการเงิน เช่น การรับฝาก-ถอนเงิน การให้สินเชื่อ การรับชำระเงิน และธุรกรรมทางการเงินอื่นๆ ตามที่ได้รับอนุญาต แก่ลูกค้าไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไป บริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานราชการ ซึ่งประกอบธุรกิจสถาบันการเงินภายใต้พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และมีธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแล โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. สถาบันการเงิน แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1.1 ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank)

หมายถึง บริษัทมหาชน จำกัด ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อครบกำหนดระยะเวลา ให้สินเชื่อ ซื้อขายตั๋วแลกเงิน ซื้อขายเงินตรา

ต่างประเทศ รวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยและหลักทรัพย์ ธุรกิจอนุพันธ์ทางการเงิน ธุรกิจธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (e-banking) ธุรกิจการเงินและธุรกิจการให้บริการอื่นธนาคารพาณิชย์ แบ่งออกได้อีก 4 ประเภท ดังนี้

1.1.1 ธนาคารพาณิชย์ไทย ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 14 แห่ง คือ

- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน)

1.1.2 ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (Retail Bank)

หมายถึง บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บริการทางการเงินพื้นฐาน เช่น การรับฝากเงิน การโอนและรับชำระเงินแก่ประชาชนรายย่อย และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจที่มีความซับซ้อนและมีความเสี่ยงสูง เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ และตราสารอนุพันธ์ ซึ่งปัจจุบันมี 1 แห่ง คือ ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)

1.1.3 ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary)

หมายถึง บริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทยและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ โดยมีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศถือหุ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมด ซึ่งปัจจุบันมี 2 แห่งคือธนาคารเมกะ สากลพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารแห่งประเทศไทย (ไทย) จำกัด (มหาชน)

1.1.4 สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Foreign Bank Branch / Full Branch)

หมายถึง สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันมี 14 แห่งคือ

- ธนาคารเจพีเอ็มอร์แกน เชส
- ธนาคารซิตีแบงก์
- ธนาคารซูมิโตโม มิตซูบิชิ แบงก์ คอร์ปอเรชั่น
- ธนาคารคอยส์แบงก์
- ธนาคารเดอโรยัลแบงก์อ็อฟสกอตแลนด์ เอ็น.วี.
- ธนาคารบีเอ็นพี พารีบาส์
- ธนาคารมิซูโฮ จำกัด
- ธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ จำกัด
- ธนาคารแห่งประเทศไทย จำกัด
- ธนาคารแห่งอเมริกาเนชั่นแนลแอสโซซิเอชั่น
- ธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด
- ธนาคารอินเดียเนโอเวอร์ซิตี
- ธนาคารโอเวอร์ซี-ไชนีสแบงก์คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงก์คอร์ปอเรชั่น จำกัด

1.2 บริษัทเงินทุน (Finance Company)

หมายถึง บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน โดยรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ และสามารถให้กู้ยืมเงินตามประเภทของธุรกิจเงินทุนที่ได้รับอนุญาต เช่น การให้กู้ยืมเงินระยะปานกลางและระยะยาว แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชยกรรม การให้เช่าซื้อบางประเภท แต่ไม่สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศได้ ซึ่งปัจจุบัน มี 2 แห่ง คือ

บริษัทเงินทุน กรุงเทพธนาทร จำกัด (มหาชน)

บริษัทเงินทุน แอ็ดวานซ์ จำกัด (มหาชน)

1.3 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (Credit Fancier Company)

หมายถึง บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ โดยสามารถรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่จะจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ เช่น ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และต้องฝากเงินไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท โดยสามารถให้กู้ยืมเงินโดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ การรับซื้ออสังหาริมทรัพย์โดยวิธีขายฝาก ซึ่งปัจจุบันมี 3 แห่งคือ

บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ดินน์ ฟิลลิปส์ มอร์ทเกจ จำกัด

บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สหวิริยา จำกัด

บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แคปิตอล ลิงค์ จำกัด

2. สำนักงานผู้แทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

หมายถึง สำนักงานของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจาก ธปท. ให้ดำเนินการแทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ โดยดำเนินการได้เฉพาะที่เกี่ยวกับการติดต่อประสานงาน การแนะนำลูกค้า และการรวบรวมข้อมูล เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับฐานะทางการเงินของลูกค้าและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อส่งให้สำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานอื่นๆ ของธนาคารเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันมี 45 แห่ง

3. บริษัทบริหารสินทรัพย์ (บบส.)

หมายถึง บริษัทที่ได้จดทะเบียนกับ ธปท. ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 เพื่อทำหน้าที่บริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน โดยการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินที่ยังเปิดกิจการอยู่หรือปิดกิจการแล้ว รวมถึงหลักประกันของสินทรัพย์ด้วยคุณภาพเพื่อนำมาบริหาร เช่น ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พื้นฟูลูกหนี้ หรือจำหน่ายโอนต่อไป ซึ่งปัจจุบันมี 35 แห่ง

4. ผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-bank)

หมายถึง ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ (ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมที่หัวข้อผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน) ได้แก่ ผู้ให้บริการบัตรเครดิตผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ผู้ให้บริการด้านการแลกเปลี่ยนเงินหรือ โอนเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 1 สถาบันการเงินในประเทศไทย หน่วยงานกำกับดูแล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานกำกับดูแล	รายชื่อ	กฎหมายที่ใช้บังคับ
กระทรวงการคลัง	1 ธนาคารแห่งประเทศไทย	พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
	2 บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย	พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544
กระทรวงการคลัง/ ธนาคารแห่งประเทศไทย	3 ธนาคารออมสิน	พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489
	4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509
	5 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.)	พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496
	6 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)	พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536
	7 ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545
	8 บริษัทตลาดรองสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	พระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2540
	9 บริษัทบริหารสินทรัพย์	พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541
	10 บริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485
	11 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.)	พระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545
	12 บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)	พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วยงานกำกับดูแล	รายชื่อ	กฎหมายที่ใช้บังคับ
ธนาคารแห่งประเทศไทย	13 ธนาคารพาณิชย์	
	14 สาขาธนาคารต่างประเทศ (Full branch)	พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน
	15 ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัท ลูกของธนาคารต่างประเทศ	พ.ศ. 2551
	16 ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	
	17 บริษัทเงินทุน	พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน
	18 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	พ.ศ. 2551
กระทรวงการคลัง/ สำนักงานคณะกรรมการ กำกับและส่งเสริมการ ประกอบธุรกิจประกันภัย	19 บริษัทประกันชีวิต	พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
กรมส่งเสริมสหกรณ์และ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	20 สหกรณ์การเกษตร	พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
	21 สหกรณ์ออมทรัพย์	
คณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์	22 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530
	23 บริษัทหลักทรัพย์	พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
	24 บริษัทหลักทรัพย์จัดการ กองทุนรวม	
กระทรวงแรงงาน	25 กองทุนประกันสังคม	พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533
กระทรวงมหาดไทย	26 โรงรับจำนำ	พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป.) จัดหมวดสถาบันการเงินไว้ทั้งหมด 12 หมวด ดังนี้

- หมวด : 1. ธนาคารพาณิชย์ไทย (14 แห่ง)
- หมวด : 2. ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (1 แห่ง)
- หมวด : 3. ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (1 แห่ง)
- หมวด : 4. สาขาของธนาคารต่างประเทศ (14 แห่ง)
- หมวด : 5. บริษัทเงินทุน (2 แห่ง)
- หมวด : 6. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (3 แห่ง)
- หมวด : 7. สำนักงานผู้แทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (42 แห่ง)
- หมวด : 8. บริษัทบริหารสินทรัพย์ (32 แห่ง)
- หมวด : 9. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (8 แห่ง)
- หมวด : 10. บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) (1 แห่ง)
- หมวด : 11. บริษัทผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต (10 แห่ง)
- หมวด : 12. บริษัทผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (28 แห่ง)

การประกอบธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนกับ
กระทรวงพาณิชย์

ผู้ประกอบการ Non-bank ประกอบด้วย

1. ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน-ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง โดยผ่านการพิจารณาและกำกับดูแล โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยอาศัยอำนาจตามประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545 และที่ปรับปรุงเพิ่มเติม ทั้งนี้ ผู้ประกอบบัตรเครดิตต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท ปัจจุบันมี 11 แห่ง

2. ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ-เป็นบริษัทนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง ให้ประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินแก่บุคคลธรรมดาที่ไม่มีหลักประกัน เพื่อนำไปใช้จ่ายส่วนตัว หรือเพื่อผ่อนชำระค่าสินค้า โดยไม่รวมการเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ โดยผ่านการพิจารณาอนุญาตและกำกับดูแล โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยอาศัยอำนาจตาม

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545 และที่ปรับปรุงเพิ่มเติม ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะต้องมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท ปัจจุบันมีผู้ประกอบการ รวมทั้งสิ้น 25 แห่ง

3. ผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)-อาจเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลก็ได้ที่มีคุณสมบัติ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย กำกับดูแลตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (ปว.58) (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิต-อิเล็กทรอนิกส์) ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2547 ทั้งนี้ ก่อนให้บริการผู้ให้บริการต้องได้รับการพิจารณาจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย ก่อนโดยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

3.1 ผู้ให้บริการเพียงแต่แจ้งให้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ทราบก่อนให้บริการ ได้แก่ การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ซื้อสินค้าหรือบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากผู้ให้บริการเพียงรายเดียว

3.2 ผู้ให้บริการต้องขอขึ้นทะเบียนก่อนให้บริการ ได้แก่ การให้บริการเครือข่ายบัตรเครดิต การให้บริการเครือข่ายอีดีซี การให้บริการสวิตซ์ซึ่งในการชำระเงินระบบใดระบบหนึ่ง การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้า และรับบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากผู้ให้บริการหลายราย ณ สถานที่ที่อยู่ภายใต้ระบบการจัดจำหน่ายและการให้บริการเดียวกัน

3.3 ผู้ให้บริการต้องได้รับอนุญาตจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย ก่อนให้บริการ ได้แก่ ธุรกิจการให้บริการหักบัญชี การให้บริการชำระคูด การให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์ หรือเครือข่าย การให้บริการสวิตซ์ซึ่งชำระเงินหลายระบบ การให้บริการชำระเงินแทน การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้า และรับบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากผู้ให้บริการหลายรายโดยไม่จำกัดสถานที่ และไม่อยู่ภายใต้ระบบการจัดจำหน่ายและการให้บริการเดียวกัน

4. ผู้ให้บริการด้านการแลกเปลี่ยนเงินหรือโอนเงินตราต่างประเทศ

ให้บริการด้านการแลกเปลี่ยนเงิน โดยได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มี 2 ประเภท จำแนกตามขอบเขตการประกอบธุรกิจ ได้แก่

4.1 บุคคลรับอนุญาต (Money Changer) ซื้อและขายธนบัตรต่างประเทศ และรับซื้อเช็คเดินทางได้ดังนี้

4.1.1 ขายธนบัตรต่างประเทศให้แก่ลูกค้าได้ไม่เกิน 5,000 USD หรือเทียบเท่า ต่อคนต่อการเดินทางหนึ่งครั้ง

4.1.2 รับซื้อธนบัตรหรือเช็คเดินทางต่างประเทศได้ไม่จำกัดจำนวน

4.2 ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (Money Transfer Agent)- โอนเงินเข้า-ออกจากประเทศไทย ได้ดังนี้

4.2.1 โอนเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศเพื่อชำระค่าเลี้ยงดูครอบครัว เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อการศึกษา หรือเพื่อชำระค่าบริการรายย่อยอื่นๆ ไม่เกิน 2,000 USD ต่อคนต่อวัน

4.2.2 รับเงินโอนจากบุคคลในต่างประเทศเพื่อจ่ายเป็นเงินบาทให้แก่ผู้รับในประเทศไทยได้ไม่จำกัดจำนวน

แนวคิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินในระบบและนอกระบบสถาบันการเงิน

การกู้ยืมเงินในระบบสถาบันการเงิน

ปัจจุบันนี้ “เงิน” ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต หากเงินทองขาดมือแล้ว จะจับจ่ายใช้สอยอะไรก็คงลำบาก ซึ่งก็คงหนีไม่พ้นที่จะต้องหยิบยืมผู้อื่นเขามาใช้ โดยอาจจะหยิบยืมเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน และขอมเสียดอกเบี้ยตามอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ (ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี) หรืออาจจะไปกู้ยืมสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เสียดอกเบี้ย

ในอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ประกาศให้สถาบันการเงินนั้นเรียกจากผู้กู้ยืมได้ (อาจจะเกินร้อยละ 15 ต่อปีแต่ไม่เกินร้อยละ 28) ก็เป็นการกู้ยืมเงินที่กฎหมายให้การยอมรับ

แต่การกู้ยืมเงินอีกประเภทหนึ่ง ที่อาจจะถือได้ว่าเป็นการกู้เงินนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น ก็คือ กู้ยืมเงินกันแต่ก็มีการติดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อเดือน หรือร้อยละ 120 ต่อปี หรือมีการคิดหักเงินประกัน, ดอกเบี้ยต่างๆ เอาไว้ล่วงหน้า เป็นต้น กรณีอย่างนี้ผู้กู้ซึ่งอำนาจการต่อรองทางเศรษฐกิจน้อยกว่า (จนกว่าเขา) ก็จะต้องยอมรับข้อเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่เสียเปรียบนั้นเสมอ เพราะถ้าไม่ยอมก็ไม่ได้เงิน ตัวอย่างเช่นนี้ถือการกู้ยืมนอกระบบทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปี ถ้าเรียกเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปี เช่นร้อยละ 10 ต่อเดือน หรือร้อยละ 120 ต่อปี อย่างนี้ถือได้ว่าเป็นการคิดดอกเบี้ยที่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด แต่เงินต้นที่เป็นเงินกู้ไม่ได้เป็น โฆษะไปด้วย ดังนั้นผู้ให้กู้ก็ยังคงสามารถฟ้องคดีให้ผู้กู้ไม่ชำระดอกเบี้ยให้ครบตามจำนวน ผู้กู้ได้รับผลตอบแทนอย่างไร เพราะข้อที่บอกอยู่แล้วว่า "กู้ยืมเงินนอกระบบ"

เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินในระบบสถาบันการเงินมีหลักเกณฑ์ตามกฎหมายซึ่งแบ่งประเภทของผู้ประกอบการปล่อยเงินกู้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ธุรกิจสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ซึ่งประกอบธุรกิจตาม พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสามารถเรียกดอกเบี้ยจากลูกค้าได้เกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีได้ ทั้งนี้การจะกำหนดให้อยู่ในอัตราใดนั้นคงต้องขึ้นกับภาวะเศรษฐกิจ (เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2549)

2. ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลได้แก่ สินเชื่อบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์และกลุ่มสินเชื่อที่แบงก์ (Non-Bank) ที่ขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลกำหนดอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมกันสูงสุดไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี

3. ผู้ประกอบการกู้ยืมเงินที่เป็นประชาชนธรรมดา ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปมีสิทธิคิดดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 654

การกู้เงินนอกระบบ

หนี้นอกระบบ คือ หนี้ที่เกิดจากการให้กู้ยืมเงิน โดยผู้ประกอบการประเภทที่ 3 ซึ่งคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด

ลักษณะของหนี้นอกระบบในสังคมไทยเกิดจากการให้กู้ยืมเงิน โดยประชาชนทั่วไป ซึ่งอาจจะเรียกชื่อแตกต่างกัน “นายทุนเงินกู้นอกระบบรวมทั้งแขกโทกผ้า เจ้าของบ่อน หวยเถื่อน ซึ่งไม่เคยนำส่งรายได้เพื่อคำนวณ การเสียภาษีให้รัฐ ถือเป็นการผิดกฎหมาย และปกติการปล่อยกู้นอกระบบก็มักจะคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินกว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ระบุไว้ที่ร้อยละ 15 ต่อปี” (พลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา, 2547: 27)

สรุปหนี้นอกระบบหรือหนี้เงินกู้นอกระบบ เป็นหนี้ที่เกิดจากการให้กู้ยืมเงิน ซึ่งผู้ให้กู้เป็นประชาชนทั่วไป โดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดและไม่เสียภาษีให้รัฐ

“สาเหตุของการเป็นลูกหนี้นอกระบบ” หมายถึง เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจของบุคคล และทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้ที่มีหน้าที่ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้นอกระบบ แบ่งออกเป็น 2 กรณีคือ (1) เหตุผลที่ตัดสินใจกู้เงินนอกระบบ และ (2) เหตุผลที่ตัดสินใจค้าประกันการกู้เงินให้บุคคลอื่น

“วิธีการกู้ยืมเงินนอกระบบ” หมายถึง ขั้นตอนในการปฏิบัติของผู้กู้เพื่อให้ได้เกิดกู้นอกระบบตามความต้องการ โดยเริ่มตั้งแต่การติดต่อกับนายหน้า หรือผู้ให้กู้ยืม โดยตรง จนถึงการได้มาซึ่งการกู้เงินนอกระบบ

“วิธีการชำระดอกเบี้ยเงินกู้นอกระบบ” หมายถึง ขั้นตอนในการจ่ายเงินของลูกหนี้นอกระบบ นอกเหนือจากเงินต้นให้แก่เจ้าหนี้นอกระบบ ตามอัตราและระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้

“วิธีการชำระหนี้เงินกู้นอกระบบ” หมายถึง ขั้นตอนในการจ่ายเงินต้นคืนของหนี้นอกระบบเพื่อخذใช้เงินที่กู้ยืมมาคืนให้กับผู้ให้เงินนอกระบบ ตามจำนวนเงินที่กู้ไปจากเจ้าหนี้ หรือตามจำนวนเงินที่เจ้าหนี้ต้องการ

“ปัญหาที่เกิดขึ้นของลูกหนี้ในระบบ” หมายถึง สภาพที่ทำให้เกิดความยากลำบากแก่บุคคล ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องชำระหนี้ หรือมีข้อผูกพันกับหนี้เงินกู้ในระบบ โดยสภาพดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากการเป็นหนี้ในระบบโดยตรง ทั้งที่คาดคิดและไม่ได้คาดคิดไว้

“การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของลูกหนี้ในระบบ” หมายถึง การปฏิบัติของบุคคลเพื่อจัดการกับสภาพที่ทำให้เกิดความยากลำบากต่างๆ ที่เกิดขึ้น ภายหลังจากบุคคลนั้นมีภาวะเงินกู้ในระบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลงานการศึกษา ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงในด้านเนื้อหาและวิธีการดำเนินการเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

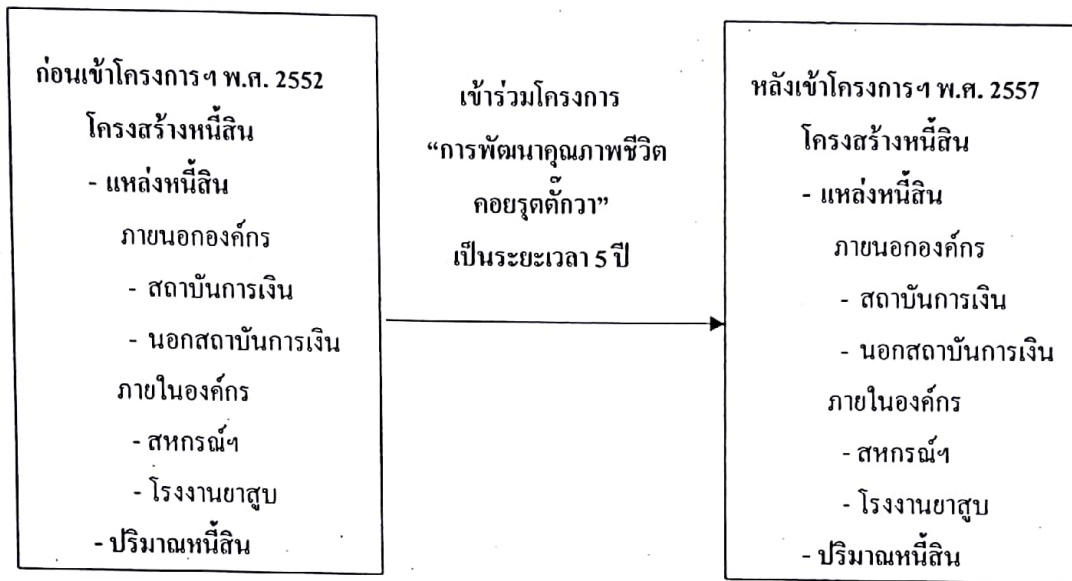
จันทิพา บุญยะสมิต (2548) ได้ศึกษาในเรื่อง โครงสร้างและพฤติกรรมการกู้เงินจากตลาดเงินนอกระบบในหน่วยงานทหาร กรณีศึกษาชั้นประทวน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดเงินนอกระบบและพฤติกรรมให้กู้ของผู้กู้เงินนอกระบบในหน่วยงานทหารกองบัญชาการสูงสุด โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ การเก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาโครงสร้าง และพฤติกรรมการให้กู้เงินจากตลาดเงินนอกระบบ โดยการสัมภาษณ์นายทุน วิเคราะห์ด้วยวิธีการวัดการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม พฤติกรรมการกู้ของผู้กู้เงินจากตลาดเงินนอกระบบ ใช้แบบสอบถามแจกให้กับหน่วยงานต่างๆ ในกองบัญชาการทหารสูงสุด เพื่อให้ได้จำนวน 100 นาย ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างตลาดของตลาดเงินกู้นอกระบบในหน่วยทหารกองบัญชาการสูงสุด มีการกระจุกตัวสูง มีการแข่งขันต่ำ ส่วนการให้สินเชื่อของตลาดเงินกู้นอกระบบ พบว่าผู้ให้กู้นอกระบบประกอบด้วยผู้ให้กู้ต่างๆ เช่น เพื่อน ทหาร ญาติพี่น้อง พ่อค้า แม่ค้า และร้านทอง ส่วนใหญ่มีมูลเหตุจูงใจในการปล่อยเงินกู้ คือการได้รับผลตอบแทนสูง ในระยะสั้น จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการให้กู้เงิน คือ การที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระเงินคืนตามเงื่อนไข และยังพบว่านายทหารชั้นประทวนมีหนี้จากแหล่งเงินกู้นอกระบบสูงกว่า 15,000 บาท ส่วนใหญ่คือกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนายทหารชั้นประทวนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี และมีรายได้สูงกว่า 15,000 บาท รวมถึงกลุ่มที่มีอายุงาน 10-15 ปี และกลุ่มนายทหารชั้นประทวนที่มีสถานภาพ โสดและสมรส

ยิ่งศักดิ์ มาลีวัตร (2549) ศึกษาเรื่องการเป็นลูกหนี้เงินกู้นอกระบบ ของพนักงานรัฐวิสาหกิจในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการเป็นลูกหนี้เงินกู้นอกระบบ (Quality and type) สาเหตุ (Reason) วิธีการกู้เงินนอกระบบ (Way) ปัญหา (Problem) และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (Problem solution) ของพนักงานรัฐวิสาหกิจ และหลุดพ้นจากการเป็นลูกหนี้เงินกู้นอกระบบ ได้ยาก การศึกษาและเก็บข้อมูลแบบผสมในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ การรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจในเชิงคุณภาพใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ เจาะลึก ผลการศึกษาพบว่าพนักงานรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นลูกหนี้เงินกู้ที่ถูบบังคับชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้เงินกู้นอกระบบ สาเหตุเกิดจากความต้องการเงินและความจำเป็นอื่นๆ โดยวิธีการกู้เงินนอกระบบ

ผุสดี กลิ่นเกษร (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินนอกระบบของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรออน จำกัด การศึกษาวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรออน จำกัด (2) ศึกษาสภาพหนี้สินนอกระบบและปัจจัยที่ทำให้สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรออน จำกัด เป็นหนี้สินนอกระบบ และ (3) ศึกษาบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรออน จำกัด ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบของสมาชิก โดยนำเอาค่าความถี่ ค่าร้อยละ t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวน มาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ ได้จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์จำนวน 278 คน กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรออน จำกัด พบว่า ลักษณะความแตกต่างส่วนบุคคลดังกล่าวไม่มีผลต่อสภาพหนี้สินนอกระบบ คงมีแต่ความแตกต่างกันที่อายุของสมาชิก คือ สมาชิกที่มีช่วงอายุ 41-50 ปี มีหนี้สินนอกระบบมากกว่าสมาชิกที่มีอายุอยู่ในช่วงอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้มีบทบาทในการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาหนี้สินนอกระบบให้แก่สมาชิก โดยสามารถทำให้ ภาระหนี้ (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระยะเวลาการพิจารณาให้กู้ ระยะเวลาการชำระเงินคืน และเงื่อนไขการค้ำประกัน) ลดลง และสัญญาเงินกู้มีความเป็นธรรมมากขึ้น ทำให้สมาชิกถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ให้กู้เงินนอกระบบน้อยลง ดังนั้นภาครัฐจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและใช้ประโยชน์จากสหกรณ์ออมทรัพย์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบให้มากขึ้น

รัตนภรณ์ เลิศวิริยจิตต์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์พนักงานธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงิน กลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ ซึ่งปฏิบัติงานสำนักงานใหญ่ จำนวน 351 คน ผลการศึกษา พบว่าการกู้เสริมเพื่อเติมเต็มสวัสดิการณพนักงานธนาคาร ไทยพาณิชย์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการเงินกู้ เนื่องจากวงเงินต่ำ สำหรับพฤติกรรมการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่กู้จากสหกรณ์และแหล่งอื่นด้วยถึงร้อยละ 77.5 เพราะให้วงเงินกู้ที่มากกว่าสหกรณ์ ส่วนสมาชิกที่มีเจ้าหน้าที่แหล่งเดียวคือสหกรณ์ มีสมาชิกร้อยละ 22.5 กู้เงินเพียงเล็กน้อยเพื่อไว้จ่ายในชีวิตประจำวัน การกู้เงินจากสหกรณ์จะอยู่ในวงเงินต่ำกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 59.8 โดยมีพฤติกรรมการกู้ร้อยละ 85.7 เป็นการกู้ประเภทสามัญ มีความถี่ในการกู้อยู่ในช่วง 1-3 ครั้งต่อปี ร้อยละ 73.2 มีวัตถุประสงค์การกู้เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 49.3 และรองลงมาเพื่อชำระหนี้ เช่น บัตรเครดิตหรือบัตรเงินสด ร้อยละ 43.6 โดยมีปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับตำแหน่งงาน รายได้ และรายจ่าย สัมพันธ์กับปริมาณวงเงินกู้

กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาโครงสร้างหนี้สินของสมาชิกก่อนและหลังเข้าโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตั้กว่า” ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey study) โดยมีรายละเอียดที่จะได้นำเสนอต่อไป

ประชากร

สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ที่เข้าร่วมโครงการ “พัฒนาชีวิต คอยรุดตั้กว่า” ทุกคนทั้งหมดจำนวน 442 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารการเงินโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตั้กว่า” ข้อมูลก่อนเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ.2552 และข้อมูลหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 ของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (description method) การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ปริมาณหนี้สิน แหล่งหนี้สิน โดยจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

โครงการ ”การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตั้กวา”

สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานอาสูบ จำกัด ได้จัดโครงการ “พัฒนาคุณภาพชีวิตคอยรุดตั้กวา” จำนวน 5 รุ่น มีสมาชิกที่เข้าร่วมทั้ง 5 รุ่น จำนวน 442 คน ใช้งเงินอนุมัติจากสหกรณ์ฯ เป็นเงินจำนวน 85,305,254.15 บาท จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 4,270 คน (ข้อมูล ณ ปี 2552) โดยมีรูปแบบการจัดการโครงการดังนี้ ศึกษาแนวทางแก้ปัญหาหนึ่งของสมาชิกจากสหกรณ์อื่นๆ ดังนี้

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสงขลา จำกัด
2. สหกรณ์ออมทรัพย์การบินไทย จำกัด
3. สหกรณ์ออมทรัพย์รถเมล์องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด รหัส 27
4. สหกรณ์ออมทรัพย์การประปานครหลวง จำกัด
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด

สรุปผลการศึกษาแนวทางแก้ปัญหาหนึ่งของสมาชิกจากสหกรณ์อื่นๆ

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสงขลา จำกัด

วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้ (หนี้นอกระบบ) ให้แก่สมาชิก ที่มีความจำเป็น และหนี้เงินกู้ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูง

หลักเกณฑ์

1. หนี้เงินกู้นอกระบบทุกประเภท โดยไม่จำกัดระยะเวลาการเป็นหนี้
2. ผู้ที่ประสงค์ให้สหกรณ์ฯ แก้ปัญหานี้นอกระบบ ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง
3. เปิดโครงการให้กับสมาชิกทุกคนที่มีสิทธิกู้สามัญ และพิเศษให้ใช้ที่คืนค้ำประกัน

4. ผู้ประสงค์ให้สหกรณ์แก้ไขปัญหานี้ขอระบบ ต้องแสดงหลักฐานการเป็นหนี้จริง ให้
สหกรณ์ฯ ทั้งหมด

2. สหกรณ์ออมทรัพย์การบินไทย จำกัด

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบริหารหนี้ของสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของ
สหกรณ์

หลักเกณฑ์เงินกู้สามัญ

1. วงเงินกู้สามัญตามระเบียบนี้ไม่เกิน 900,000.- บาท
2. ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 100 งวด (เดือน)
3. กรณีที่สมาชิกมีเงินกู้สามัญเดิมอยู่ก่อนเข้าโครงการนี้แต่ยังผ่อนไม่ครบ 12 งวด ให้ยื่นกู้
ใหม่ได้
4. สมาชิกต้องยินยอมให้สหกรณ์นำเงินกู้ที่ได้รับไปชำระหนี้ของสมาชิกตามที่ได้แสดง
ความจำนงไว้ในการขอกู้จนเสร็จสิ้น
5. สมาชิกที่กู้เงินกู้สามัญเพื่อการแก้ไขปัญหานี้สมาชิกจะยื่นกู้สามัญใหม่จะต้องชำระหนี้
ไปแล้วไม่น้อยกว่า 24 งวด (เดือน)
6. เมื่อหักชำระหนี้ทุกประเภท พร้อมค่าหุ้น และเงินฝากรวมทั้งค่าใช้จ่ายตามที่สหกรณ์
กำหนดแล้วจะต้องมีเงินคงเหลือในซองร้อยละ 30 ของเงินได้รายเดือน

หลักเกณฑ์เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหานี้สมาชิก

1. วงเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหานี้ของสมาชิกตามระเบียบนี้ไม่เกิน 500,000.- บาท

2. ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 60 งวด (เดือน)

3. มีบุคคลค้ำประกัน 1 คน (ผู้ค้ำประกันดังกล่าวสามารถค้ำประกันได้ 1 สัญญาในการให้กู้ตามโครงการนี้)

4. สมาชิกที่กู้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกจะต้องนำเงินกู้ที่ได้ไปชำระหนี้ลูกเงินอื่นที่มีอยู่ทุกสัญญาให้หมด โดยให้มีหนี้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกเท่านั้น

5. สมาชิกที่กู้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกจะยื่นกู้เงินฉุกเฉินปกติได้ จะต้องชำระหนี้ลดลงจนเหลือหนี้อยู่ในหลักเกณฑ์เงินกู้ฉุกเฉินปกติ

6. เมื่อหักชำระหนี้ทุกประเภท พร้อมทั้งค่าหุ้นและเงินฝากรวมทั้งค่าใช้จ่ายตามที่สหกรณ์กำหนดแล้ว จะต้องมียอดเงินคงเหลือในช่อง เงินเดือน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30 ของเงินได้รายเดือน

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ธรมล่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด รหัส 27

วัตถุประสงค์ เพื่อปลดหนี้หลายแห่งให้แก่สมาชิก, เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในการเรียกเก็บหนี้

หลักเกณฑ์ ตามเงื่อนไขการยื่นเรื่องเงินกู้สามัญ

4. สหกรณ์ออมทรัพย์การประปานครหลวง จำกัด

วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยความจำเป็นแก่การดำรงชีพเป็นครั้งคราว และเพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงหรือก่อประโยชน์อื่นๆ แก่สมาชิก ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

หลักเกณฑ์ โดยสหกรณ์จะให้กู้เงินฉุกเฉินเพื่อเหตุจำเป็นแบบเร่งด่วน แก่สมาชิกในวงเงินไม่เกินสามเท่าของเงินเดือน ของสมาชิกนั้น แต่ไม่เกิน 100,000.00 บาท

เงื่อนไขการกู้และการชำระหนี้

1. ต้องยื่นคำขอกู้ตามแบบพิมพ์พร้อมรายละเอียด
2. ต้องเป็นสมาชิกติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ปี
3. ต้องไม่เคยมีประวัติเงินเดือนติดลบหน้าของ มาก่อนการขอกู้เป็น ระยะเวลา 1 ปี
4. ผู้กู้ต้องไม่อยู่ในระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล โดยการยึด หรืออายัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง เงินโบนัส เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน และประโยชน์อื่น
5. ผู้กู้ต้องทำหนังสือแสดงการยินยอม และทำหนังสือมอบอำนาจให้สหกรณ์ฯ หักโบนัส เงินบำเหน็จ และเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือผลประโยชน์ใด จากการประปานครหลวง รวมทั้งยินยอม โอนเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงิน โบนัส จากสหกรณ์ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ตามระเบียบนี้
6. ให้เงินกู้ถูกเงินเพื่อเหตุจำเป็นเร่งด่วนนี้ถึงกำหนดชำระ ในวัน จ่ายเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงิน โบนัสจากสหกรณ์ และเงิน โบนัสจากการประปานครหลวง และให้หักเงินดังกล่าว ชำระหนี้ทั้งหมด หากไม่พอชำระหนี้ในปีแรกให้หักในปีถัดไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปี
7. เมื่อผู้กู้ชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว ให้มีสิทธิกู้ใหม่ได้ตามระเบียบนี้

5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด

วัตถุประสงค์ เพื่อโครงการสวัสดิการได้ถอนหนี้สินรวม

หลักเกณฑ์

1. ต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยาจำกัด ติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า 2 ปี ครึ่ง สมาชิกที่โอนมาจากสหกรณ์อื่น ต้องมีเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด ไม่น้อยกว่า 1 ปีครึ่ง และเมื่อรวมกับการเป็นสมาชิกสหกรณ์อื่นแล้ว ต้องไม่น้อยกว่า 2 ปีครึ่ง

2. มีทุนเรือนหุ้นชำระแล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบวงเงินกู้

3. กู้ได้ 50 เท่าของเงินได้รายเดือน แต่ไม่เกิน 1,200,000.- บาท

4. การค้ำประกัน ใช้บุคคลหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน

5. กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน 5 คนขึ้นไป ส่งชำระไม่เกิน 100 งวด จำนวนเงินที่ส่งคืนเงินต้นและดอกเบี้ยรวมกันแล้ว ไม่เกินร้อยละ 80 ของเงินได้รายเดือน

6. กรณีใช้บุคคลค้ำ และหลักทรัพย์ค้ำประกันส่งชำระไม่เกิน 100 งวด

7. กรณีใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ส่งชำระไม่เกิน 100 งวด จำนวนเงินที่ส่งคืนเงินต้นและดอกเบี้ยรวมกันแล้ว ไม่เกินร้อยละ 50 ของเงินได้รายเดือน

8. ผู้กู้โครงการนี้ต้องทำประกันชีวิตกลุ่ม ตลอดอายุสัญญา

โดยนำเสนอโครงการ “พัฒนาคุณภาพชีวิตคอบุรตักวา” ในวันที่ 30 เมษายน 2552 เพื่อขออนุมัติหลักการ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ต่อไป

1. ให้ประชาสัมพันธ์ แจ้งสมาชิกทราบ และให้สมาชิกที่มีความประสงค์ ลงชื่อเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ

2. ให้มีการจัดอบรมโครงการฯ แบบมีส่วนร่วม จากสมาชิก ตามรายละเอียดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ

3. เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการตามรายละเอียดตามโครงการฯ
4. ให้จัดอบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นผู้ดำเนินงานตาม โครงการฯ เพื่อให้โครงการฯ ดำเนินงานต่อไปให้สำเร็จ

โดยมีรายละเอียดปฏิบัติดังนี้

1. จัดประชาสัมพันธ์ให้สมาชิก แจ้งความประสงค์เข้าร่วม โครงการ
2. นำสมาชิกเข้าอบรมที่ “ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง” ชุมชนแผ่นดินทองคอบรูตตี้ก
3. เสวนาแนวทางวิธีการแก้ปัญหาหนี้ของสมาชิก
4. กำหนดแนวทางป้องกันไม่ก่อหนี้อีก
5. เริ่มโครงการ เดือน เมษายน 2552
6. ประมาณการสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ 300-500 ท่าน
7. งบประมาณ 30-50 ล้านบาท
8. โดยเริ่มโครงการจากหนี้บัตรเครดิตของสมาชิก วงเงิน 100,000-150,000 บาท ต่อสมาชิก 1 ราย ส่งชำระรายปี
9. สํารวจข้อมูล ของหนี้บัตรเครดิต หนี้หมายศาล-หนี้นอกระบบเพื่อกำหนดโครงการต่อไป
10. โดยออกแบบสอบถามจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ที่เข้าร่วมโครงการและไม่ได้เข้าร่วมโครงการ “พัฒนาคุณภาพชีวิตคอบรูตตี้กัว” ปีพ.ศ. 2552

10.1 กรณีสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 442 คน ทั้งหมด

10.2 กรณีสมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ จากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงาน
ยาสูบ จำกัด จำนวน 3,828 คน (ข้อมูล ณ ปี 2552) โดยวิธีสุ่มตัวอย่างออกแบบสอบถาม

10.3 คณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด 15 คน เจ้าหน้าที่ 21 คน
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และที่ปรึกษาโครงการ 10 คน รวมทั้งสิ้น 46 คน

ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้บัตรเครดิต หมายศาล หนี้นอกระบบ ฯลฯ

1. ประกาศโครงการแจ้งรายละเอียดให้สมาชิกทราบ
2. ประกาศให้สมาชิกยื่นแบบแสดงความจำนงให้สหกรณ์แก้ไขปัญหาหนี้ฯ ของสมาชิก
(กำหนดช่วงเวลาในการรับเรื่อง)
3. คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ฯ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในเบื้องต้น โดย
การเชิญผู้เข้าร่วมโครงการมาซักถามรายละเอียด (เข้าร่วมสัมมนาโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่
สหกรณ์ฯ กำหนด)
4. คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ฯ สุ่มตรวจข้อมูลจากเจ้าหน้าที่บัตรเครดิต หมายศาล หนี้นอกระบบฯ
ที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้แจ้งไว้/จากเพื่อน/คู่สมรส/หัวหน้างาน หรืออื่นๆ
5. เลขานุการโครงการแก้ไขปัญหาหนี้ฯ แจ้งรายละเอียดผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด และ
วิเคราะห์วิธีแก้ปัญหาคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ
6. คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ฯ ประชุมพิจารณาเบื้องต้นในการอนุมัติ/ไม่อนุมัติความ
ช่วยเหลือ และพิจารณาวงเงิน/วิธีการช่วยเหลือ
7. นำผลการพิจารณานำเสนอคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อขออนุมัติในหลักการ

8. แจ้งให้สมาชิกที่ได้รับอนุมัติการช่วยเหลือ มาขึ้นเรื่องกู้ตามทีคณะกรรมการดำเนินการได้อนุมัติไว้

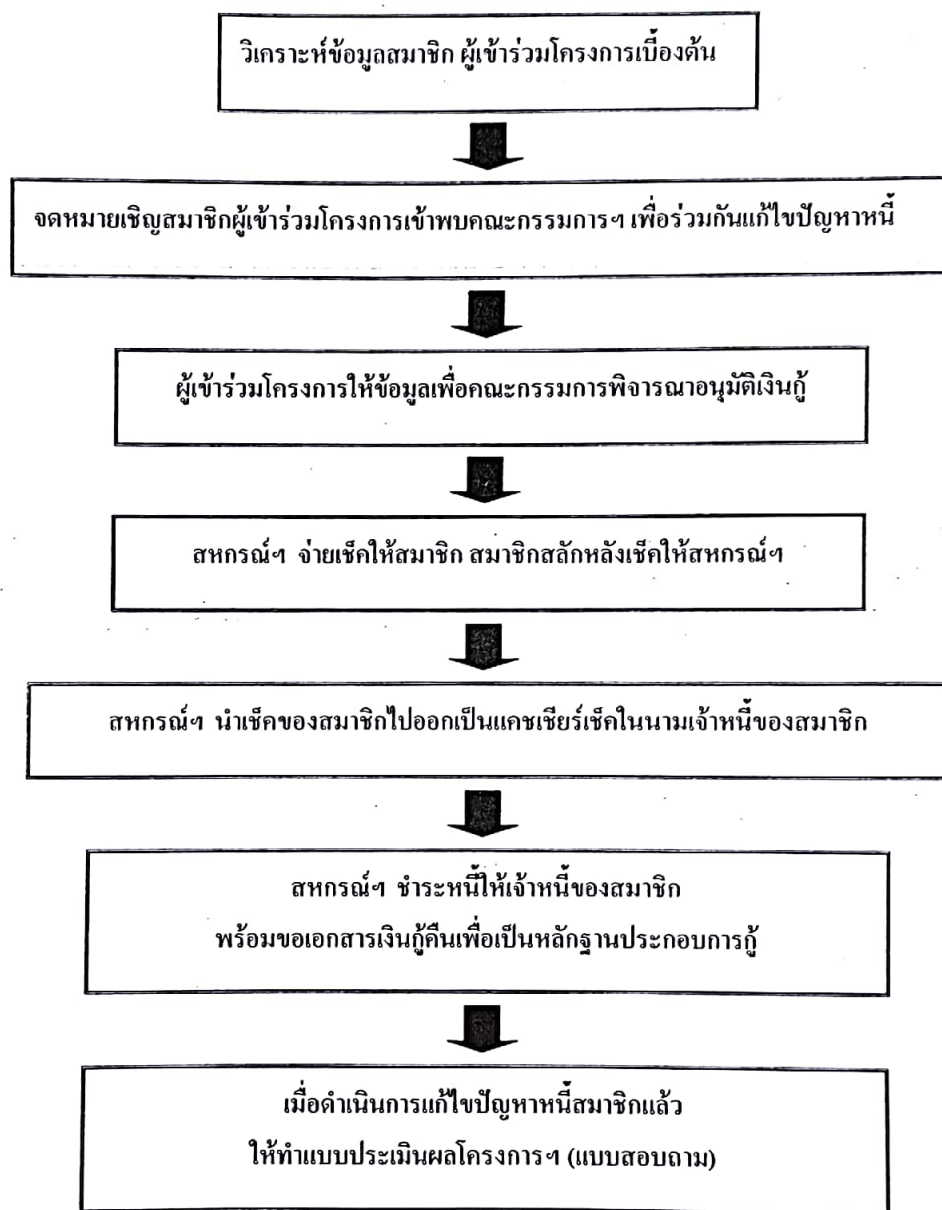
9. เชิญสมาชิก และเจ้าหน้าที่บัตรเครดิต หมายศาล หนี้นอกระบบ ฯลฯ ทุกรายมาพบกับคณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้ๆ (หรือมอบหมายให้กรรมการฯ และ นิติกรของสหกรณ์ฯ) ไปเจรจา ลดยอดหนี้/คอกเบี้ย

10. เขียนเช็คชำระเงินแก่เจ้าหน้าที่นั้น และขอหลักฐานการกู้เงินจากเจ้าหน้าที่เงินกู้มาประทับตรายกเลิก และสหกรณ์ฯ เก็บไว้เป็นหลักฐาน หรือหากสมาชิกมีการค้ำประกันเงินกู้ด้วยหลักทรัพย์ เช่นที่ดิน สมุดเงินฝาก บัตรเอทีเอ็ม ให้ดำเนินการเรียกคืนให้หมด

11. หลังจากเสร็จสิ้นโครงการ ให้ทำแบบประเมินผลการทำโครงการ ถึงผู้บังคับบัญชาสมาชิก และสมาชิกเอง เพื่อประเมินผลว่า หลังจากได้รับความช่วยเหลือสมาชิกมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร

12. สรุปผลการดำเนินการทั้งหมด พร้อมผลการประเมินโครงการ รายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทราบ

ขั้นตอนการดำเนินแก้ไขปัญหาหนี้สิน ในโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรูตักกวา”

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินแก้ไขปัญหาหนี้สิน ในโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรูตักกวา”

วิธีการคิดคำนวณเงินปลดหนี้ฯ (โครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรูตักกว้า”)

เงินเดือน x โบนัส 3 เดือนย้อนหลัง = ? หาร 2 = เก็บโบนัสต่อปี x 5 ปี = สิทธิที่กู้ได้

ตัวอย่าง

เงินเดือน 20,240 บาท

เงินเดือน	คูณโบนัส 3 เดือน	ผลลัพธ์	หาร 2	เก็บโบนัสต่อปี	คูณ 5 ปี เท่ากับ สิทธิที่กู้ได้	เห็นสมควร ให้กู้
20,240.-	X 3 เดือน	60,720.00	2	30,360.00	151,800.00	151,800.00

ลำดับ	สถาบันการเงิน	จำนวนเงิน
1.	ธนาคารกรุงเทพฯ	50,000.-
2.	ธนาคารกรุงศรีฯ	51,800.-
3.	ธนาคารกสิกรฯ	50,000.-
	รวมทั้งสิ้น	<u>151,800.-</u>

โปรแกรมคำนวณรายได้คงเหลือ รายเดือน

เห็นควรกู้ได้	151,800.00 บาท	
เงินเดือน		20,240.00 บาท
ภาษี	322.00 บาท	
เงินกู้ ถูกเงิน	1,694.93 บาท	
เงินกู้ สามัญ	2,100.01 บาท	
ส่งหุ้น	<u>700.00</u> บาท	<u>4,116.94</u> บาท
คงเหลือ		16,123.06 บาท
ดอกเบี้ย		<u>790.63</u> บาท
เงินคงเหลือติดบิล (ไม่ต่ำกว่า 1,000.-)		<u>15,332.43</u> บาท

หมายเหตุ รายวัน+ชั่วโมง เงินคงเหลือติดบิลไม่ต่ำกว่า 500.- บาท

ตารางที่ 2 สรุปผลโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรดตักวา”

หัวข้อ	ที่ดำเนินการเสร็จ
ชื่อโครงการ	โครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรดตักวา”
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้บรรเทาความเดือดร้อนแก่สมาชิกในเรื่องหนี้สิน 2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาดูงาน ได้เกิดการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และนำเอาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. เพื่อให้เกิดแนวทางการป้องกันการก่อหนี้
ผู้รับผิดชอบโครงการ	คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ
วิธีดำเนินการ	<p>คณะทำงานได้นำสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการเข้าร่วมศึกษาดูงานเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 รุ่น</p> <p>โดยมีสมาชิกรุ่นที่ 1 สมาชิกเข้าร่วมจำนวน 64 คน</p> <p>รุ่นที่ 2 สมาชิกเข้าร่วมจำนวน 68 คน</p> <p>รุ่นที่ 3 สมาชิกเข้าร่วมจำนวน 146 คน</p> <p>รุ่นที่ 4 สมาชิกเข้าร่วมจำนวน 139 คน</p> <p>รุ่นที่ 5 สมาชิกเข้าร่วมจำนวน 41 คน</p> <p>ยกเลิกระหว่างโครงการ 16 คน</p> <p>รวมทั้งสิ้น 442 คน</p> <p>บัดนี้ การศึกษาดูงานโครงการฯ ได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว เป็นจำนวน 5 รุ่น จึงขอสรุปการประเมินผลการอบรมดังนี้-</p> <p>หัวข้อการอบรมสัมมนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยายสรุปโครงการและกิจกรรมของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด 2. บรรยายความเป็นมาของโครงการ 3. บรรยายการจัดระบบชีวิตสู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “ชุมชนคอยรดตักวา” 4. ศึกษาเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 7 ฐานการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ฐานการผลิตไบโอดีเซล 4.2 ฐานเกษตรแบบผสมผสาน.....ทำปุ๋ยชีวภาพ.....ไร่นาสวนผสม 4.3 ฐานสัตว์เศรษฐกิจ 4.4 ฐานต้นไม้กับบ้าน 4.5 ฐานชีวภาพเพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม 4.6 ฐานพิพิธภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้ในชุมชน 4.7 ฐานโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ <p>โดยแต่ละรุ่น แบ่งกลุ่มสมาชิกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน (โดยประมาณ) มีกรรมการ 1 คน และเจ้าหน้าที่ 1 คนเป็นผู้เลี้ยงประจำกลุ่มของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อ	ที่ดำเนินการเสร็จ
	<ul style="list-style-type: none"> - มีมีคฤเทศน์เป็นผู้นำกลุ่มสมาชิกทั้ง 6 ไปศึกษาดูงานตามฐานต่าง ๆ - จัดให้สมาชิกได้มีการเข้ากลุ่มเล่นเกมส์ พร้อมตอบคำถามเกี่ยวกับโครงการฯ และร่วมตั้งชื่อรุ่น โดยมีชื่อรุ่นที่ 1 “หน้าใสไร้หนี้” รุ่นที่ 2 “ชีวิตใหม่ไร้หนี้มีความสุข” รุ่นที่ 3 “สดใส ไร้หนี้” รุ่นที่ 4 “สุขใจ เมื่อไร้หนี้” รุ่นที่ 5 “สหกรณ์ล่างหนี้ชีวิตเบิกบาน” - ให้สมาชิกประเมินผลของโครงการ (ตามเอกสารแนบ) - ในการอบรมสัมมนาฯ และทัศนศึกษาฯ ได้ดำเนินการมาด้วยความเรียบร้อย - การเดินทางเรียบร้อยทั้งไปและกลับ ทั้งรุ่น 2 และรุ่นที่ 2 - สรุปแบบประเมิน
งบประมาณ	รุ่นที่ 1 และ รุ่นที่ 2 ขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่าย จำนวน 86,860 บาท รุ่นที่ 3 และ รุ่นที่ 4 ขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่าย จำนวน 141,200 บาท รุ่นที่ 5 ขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่าย จำนวน <u>48,200</u> บาท รวมเป็นเงิน <u>276,260</u> บาท
ระยะเวลา	รุ่นที่ 1 วันเสาร์ ที่ 20 มิถุนายน 2552 เวลา 7.00-19.45 น. รุ่นที่ 2 วันอาทิตย์ ที่ 21 มิถุนายน 2552 เวลา 7.00-19.30 น. รุ่นที่ 3 วันเสาร์ ที่ 25 กรกฎาคม 2552 เวลา 7.00-19.00 น. รุ่นที่ 4 วันอาทิตย์ ที่ 26 กรกฎาคม 2552 เวลา 7.00-19.00 น. รุ่นที่ 5 วันเสาร์ ที่ 31 ตุลาคม 2552 เวลา 7.00-18.30 น.
รายการค่าใช้จ่าย	รุ่นที่ 1 และ รุ่นที่ 2 ค่าใช้จ่าย จำนวน 88,406.50 บาท เบิกเพิ่ม 1,546.50 บาท รุ่นที่ 3 และ รุ่นที่ 4 ค่าใช้จ่าย จำนวน 139,700.00 บาท ค่าน้ำมัน 1,500.00 บาท รุ่นที่ 5 ค่าใช้จ่าย จำนวน <u>44,082.00</u> บาท ค่าน้ำมัน 4,118.00 บาท รวมเป็นเงิน <u>548,448.50</u> บาท
ปัญหาและอุปสรรค	เวลาในการศึกษาดูงานน้อยเกินไป ทำให้สมาชิกไม่สามารถศึกษาแต่ละฐานได้ละเอียด
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกเข้าใจในสิทธิการกู้ไปในทิศทางเดียวกัน 2. เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกจากหนี้สินที่มีอยู่ 3. การดำเนินการ โครงการที่มีประสิทธิภาพ ตามเศรษฐกิจพอเพียง 4. เพื่อให้สมาชิกเกิดความคิดและมีแนวทางการป้องกันการก่อหนี้ก้อนใหม่หลังจากได้รับการปลดหนี้จากสหกรณ์ฯ แล้ว

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในการนี้ การวิเคราะห์จะแบ่งการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ ผลการศึกษา
หนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 ผลการศึกษาความแตกต่างใน
ปริมาณหนี้สินและแหล่งเงินกู้ยืมจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ และผลการศึกษาหนี้สินของ
สมาชิกหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 หนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552

1. ลักษณะประชากรศาสตร์

สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมในโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำนวน 442 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ
58.82 เป็นเพศชาย กว่าร้อยละ 80 มีอายุระหว่าง 41-60 ปี และร้อยละ 63.80 มีรายได้อยู่ระหว่าง
10,000-30,000 บาท/เดือน ดังตารางที่ 3-5 ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	182	41.18
ชาย	260	58.82
รวม	442	100.00

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-30 ปี	6	1.36
31-40 ปี	81	18.33
41-50 ปี	170	38.46
51-60 ปี	185	41.85
รวม	442	100.00

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	34	7.69
10,000-20,000 บาท	168	38.01
20,001-30,000 บาท	114	25.80
30,001-40,000 บาท	84	19.00
มากกว่า 40,000 บาท ขึ้นไป	42	9.50
รวม	442	100.00

2. โครงสร้างหนี้สิน

เมื่อศึกษาแหล่งหนี้สินจากภายนอกองค์กร (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) และภายในองค์กร (สหกรณ์ฯ กับโรงงานยาสูบ) ของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีหนี้สิน 1 แหล่ง โดยมีปริมาณหนี้สินเฉลี่ยคนละ 167,434.10 บาท รองลงมา สมาชิก 170 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 มีหนี้สิน 2 แหล่ง มีปริมาณหนี้สินเฉลี่ยคนละ 178,275.39 บาท นอกจากนี้ยังพบว่า มีสมาชิกของสหกรณ์ฯ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.68 มีหนี้สินมากถึง 4 แหล่ง มีปริมาณหนี้สินเฉลี่ยคนละ 177,639.00 บาท (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 สรุปจำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ย จำแนกตามแหล่งหนี้สินภายในองค์กร (สหกรณ์ฯ กับ โรงงานยาสูบ) และภายนอกองค์กร (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) ใน พ.ศ. 2552

แหล่งหนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชากร (บาท)
มีหนี้สิน 1 แหล่ง	221	50.00	167,434.10	93,915.68
มีหนี้สิน 2 แหล่ง	170	38.46	181,464.18	84,204.05
มีหนี้สิน 3 แหล่ง	48	10.86	178,275.39	82,342.73
มีหนี้สิน 4 แหล่ง	3	0.68	177,639.00	103,539.52
รวมทั้งสิ้น	442	100.00	174,076.88	88,999.59

เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของหนี้สินสมาชิก ที่เข้าร่วมโครงการฯ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 31.22 มีหนี้สินกับแหล่งหนี้สินนอกสถาบันการเงินเพียงแหล่งเดียว โดยมีหนี้เฉลี่ยคนละ 144,435.79 บาท รองลงมาสมาชิกจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 มีหนี้สินกับแหล่งหนี้สินที่เป็นสถาบันการเงินเพียงแหล่งเดียว โดยมีหนี้เฉลี่ยคนละ 212,123.71 บาท และพบว่า มีสมาชิกที่มีหนี้สินจากแหล่งหนี้สินต่างๆ ทั้งกับสถาบันการเงิน นอกสถาบันการเงิน โรงงานยาสูบและกับสหกรณ์ฯ ด้วย อย่างไรก็ตาม สมาชิกเหล่านี้มีจำนวนไม่มากนัก เพียงร้อยละ 0.68 ของสมาชิกทั้งหมด (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการ จำแนกตามแหล่งหนี้สินภายในองค์กร (สหกรณ์ฯ กับ โรงงานยาสูบ) และภายนอกองค์กร (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) ใน พ.ศ. 2552

แหล่งหนี้สิน	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน (บาท/คน)
มีหนี้ 1 แหล่ง			
สหกรณ์	3	0.68	33,633.33
สถาบันการเงิน	80	18.10	212,123.71
นอกสถาบันการเงิน	138	31.22	144,435.79
รวม	221	50.00	167,434.10

ตารางที่ 7 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน (บาท/คน)
มีหนี้ 2 แหล่ง			
สหกรณ์+สถาบันการเงิน	18	4.07	178,622.81
สหกรณ์+นอกสถาบันการเงิน	46	10.41	162,927.57
โรงงานยาสูบ+สถาบันการเงิน	6	1.36	199,467.47
โรงงานยาสูบ+นอกสถาบันการเงิน	27	6.11	142,163.67
สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน	73	16.52	206,901.48
รวม	170	38.46	181,464.18
มีหนี้ 3 แหล่ง			
สหกรณ์+โรงงานยาสูบ+สถาบันการเงิน	3	0.68	232,135.63
สหกรณ์+โรงงานยาสูบ+นอกสถาบันการเงิน	10	2.26	159,169.50
สหกรณ์+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน	25	5.66	180,188.94
โรงงานยาสูบ+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน	10	2.26	176,439.36
รวม	48	10.86	178,275.39
มีหนี้ 4 แหล่ง			
สหกรณ์+โรงงานยาสูบ+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน	3	0.68	177,639.00
รวมสมาชิกทั้งหมด	442	100.00	74,076.88

เมื่อเทียบปริมาณหนี้สินและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตามประเภทเจ้าหนี้ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ จำนวน 383 คน คิดเป็นร้อยละ 86.65 ของ สมาชิกทั้งหมดที่เข้าโครงการฯ เป็นหนี้สถาบันการเงินคือธนาคารพาณิชย์ โดยเป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 71,157.21 บาท และจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 คน เป็นหนี้นอกสถาบันการเงินคือเงินกู้ บุคคล เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 124,653.42 บาท และจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 23.76 เป็นหนี้บริษัท ธุรกิจบัตรเครดิต เฉลี่ยคนละ 41,384.50 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ปริมาณหนี้เฉลี่ยและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตามประเภทเจ้าหน้าที่
ภายในและภายนอกองค์กร ใน พ.ศ. 2552

แหล่งหนี้สิน	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
ภายในองค์กร			
- สหกรณ์			
เงินกู้ฉุกเฉิน	98	22.17	5,314.88
เงินกู้สามัญ	9	2.04	910.45
เงินกู้พิเศษ	1	0.23	38,860.00
- โรงงานยาสูบ			
เงินสงเคราะห์	7	1.58	29,855.71
สโมสรโรงงานยาสูบ	52	11.76	15,822.48
ภายนอกองค์กร			
- สถาบันการเงิน			
ธนาคารพาณิชย์ (17 แห่ง)	383	86.65	71,157.21
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต (10 แห่ง)	105	23.76	41,384.50
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล (7 แห่ง)	44	9.95	49,857.42
- นอกสถาบันการเงิน			
โรงรับจำนำ	48	10.86	53,218.98
บริษัทชิลลิคฟาร์ม	2	0.45	114,500.00
บริษัทไฮเวย์	1	0.23	14,740.00
บริษัทไทยสมุทรฯ	1	0.23	12,343.00
บริษัทซิติ ลิสซิ่ง	2	0.45	124,545.50
บริษัทฐิติกร	1	0.23	33,250.00
บริษัทไทยเอสทีเอสซิ่ง	9	2.04	56,126.84
บริษัทร้อยเอ็ดลิสซิ่ง	1	0.23	174,560.00
สถานศึกษา	2	0.45	13,940.00
ร้านช.การช่าง	1	0.23	26,000.00
ร้านมิตรศิลป์	1	0.23	26,695.00
ศาลอาชั้ด	2	0.45	117,500.00
เงินกู้บุคคล	301	68.10	124,653.42
สมาชิกมีทั้งหมด	442	100.00	174,076.88

เมื่อพิจารณาการเป็นหนี้ตามประเภทเจ้าหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 39.58 ของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ทั้งหมด มีเจ้าหนี้ 1 ราย เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 133,509.40 บาท รองลงมา จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 35.27 มีเจ้าหนี้ 2 ราย เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 168,503.09 บาท และ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.08 มีเจ้าหนี้ 3 ราย เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 187,453.39 บาท (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9-สรุปจำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ
จำแนกประเภทเจ้าหนี้ ใน พ.ศ. 2552

จำนวนเจ้าหนี้	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
เจ้าหนี้ 1 ราย	175	39.58	133,509.40
เจ้าหนี้ 2 ราย	156	35.27	168,503.09
เจ้าหนี้ 3 ราย	80	18.08	187,453.39
เจ้าหนี้ 4 ราย	26	5.92	182,072.81
เจ้าหนี้ 5 ราย	5	1.15	239,396.42
รวมสมาชิกทั้งสิ้น	442	100.00	174,076.88

เมื่อพิจารณาการเป็นหนี้ตามแต่ละประเภทเจ้าหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ พบว่า มีสมาชิกของสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ร้อยละ 27.60 เป็นหนี้เงินกู้บุคคล จำนวน 122 คน เป็นหนี้เงินกู้เฉลี่ยคนละ 144,575.45 บาท รองลงมาร้อยละ 8.60 เป็นหนี้ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 38 คน เป็นหนี้เงินกู้เฉลี่ยคนละ 211,421.46 บาท และร้อยละ 8.14 เป็นหนี้เงินกู้บุคคลและเงินกู้ฉุกเฉิน จำนวน 36 คน เป็นหนี้เงินกู้เฉลี่ยคนละ 159,327.78 บาท สมาชิกเป็นหนี้หลายแหล่งพร้อมกันสูงสุดถึง 5 แหล่ง คิดเป็นร้อยละ 1.15 จำนวน 5 คน เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 239,396.42 บาท (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ปริมาณหนี้เฉลี่ยและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ จำแนกตามประเภท
เจ้าหนี้ ใน พ.ศ. 2552

ประเภทเจ้าหนี้	จำนวน สมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
เจ้าหนี้ 1 ราย			
ธนาคารพาณิชย์	38	8.60	211,421.46
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต	5	1.13	137,472.60
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	2	0.45	81,239.00
โรงรับจำนำ	3	0.67	139,733.33
บริษัทซิลลิคฟาร์ม	1	0.23	200,000.00
ศาลಾಯัด	1	0.23	160,000.00
เงินกู้บุคคล	122	27.60	144,575.45
เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.67	33,633.33
รวม	175	39.58	133,509.40
เจ้าหนี้ 2 ราย			
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต	21	4.75	218,238.55
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	7	1.58	238,108.93
ธนาคารพาณิชย์ + โรงรับจำนำ	6	1.37	190,731.05
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทซิลลิคฟาร์ม	1	0.23	58,657.88
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทซีดี ลิสซิ่ง	2	0.45	345,830.79
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทไทยเอสทีลิสซิ่ง	2	0.45	344,975.99
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล	21	4.75	238,199.12
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สโมสร โรงงานยาสูบ	4	0.90	164,006.79
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	8	1.80	170,177.75
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.23	54,882.25
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	3	0.67	200,361.85
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล	5	1.13	135,994.80
โรงรับจำนำ+เงินกู้บุคคล	8	1.80	153,787.50
โรงรับจำนำ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	154,730.00
เงินกู้บุคคล+ช.การช่าง	1	0.23	126,000.00
เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์ โรงงานยาสูบ	3	0.67	98,351.67

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
เงินกู้บุคคล+ร้านมิตรศิลป์	1	0.23	35,695.00
เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ	19	4.30	143,751.60
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	36	8.14	159,327.78
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.67	163,509.33
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.23	138,860.00
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	41,500.00
เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล	1	0.23	349,628.00
รวม	156	35.27	168,503.09
เจ้าหน้าที่ 3 ราย			
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	103,388.28
โรงรับจำนำ+บริษัทไฮเวย์+เงินกู้บุคคล	1	0.23	122,740.00
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์	4	0.90	200,878.94
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล	2	0.45	115,067.33
โรงรับจำนำ+สโมสร โรงงานยาสูบ+บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล	4	0.90	137,196.25
บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	7	1.58	138,019.29
บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	145,724.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล+ธนาคารพาณิชย์+สโมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	276,740.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.23	154,788.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล+เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต	2	0.45	111,338.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	123,681.22

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+ธนาคารพาณิชย์	2	0.45	267,250.66
เงินกู้บุคคล+โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์	3	0.67	213,966.67
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+บริษัทผู้คิด	1	0.23	166,050.00
เงินกู้ฉุกเฉิน+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทไทยเอชเอสซิ่ง	1	0.23	145,695.27
เงินกู้บุคคล+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทร้อยเอ็ดเอสซิ่ง	1	0.23	296,023.61
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	4	0.90	217,346.91
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	198,055.71
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.23	158,398.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+สโมสรโรงงานยาสูบ	1	0.23	264,037.66
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสรโรงงานยาสูบ	3	0.67	157,826.55
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+โรงรับจำนำ	4	0.90	202,175.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	240,800.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	4	0.90	327,600.19
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์โรงงานยาสูบ	2	0.45	231,846.00
เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	89,950.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	2	0.45	265,782.50
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล	15	3.39	175,472.34
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	8	1.80	188,309.88
รวม	80	18.08	187,453.39

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
เจ้าหน้าที่ 4 ราย			
บริษัท ไทยสมุทรฯ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล	1	0.23	329,701.70
บริษัท ไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	181,100.00
บริษัท ไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	2	0.45	176,743.33
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	121,000.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+ส โมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	119,210.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	130,790.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	2	0.45	174,124.30
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+ส โมสร โรงงานยาสูบ	2	0.45	230,007.33
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	3	0.67	153,323.19
บริษัท ไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	1	0.23	218,579.71
บริษัท ไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล	1	0.23	135,000.00
โรงรับจำนำ+สถานศึกษา+เงินกู้บุคคล+ส โมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	263,298.73
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+ส โมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	118,095.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	96,663.93

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	75,098.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	133,640.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	2	0.45	231,390.94
ศาลอาช้ด+เงินกู้บุคคล+สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	405,455.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินสงเคราะห์ โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	233,625.00
โรงรับจำนำ+เงินกู้บุคคล+สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	130,155.00
รวม	26	5.92	182,072.81
เจ้าหน้าที่ 5 ราย			
โรงรับจำนำ+บริษัทไทยเอชเอสซี+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	472,200.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	159,294.00
โรงรับจำนำ+สถานศึกษา+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	1	0.23	95,000.00
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	280,067.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	190,421.11
รวม	5	1.15	239,396.42
รวมสมาชิกทั้งหมด	442	100.00	174,076.88

เมื่อศึกษาตามประเภทแหล่งหนี้สินของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหนี้ภายนอกองค์กร เป็นหนี้นอกสถาบันการเงินเฉลี่ย 94,137.76 บาท รองลงมาเป็นหนี้สถาบันการเงินเฉลี่ย 71,291.58 บาท และเป็นหนี้ภายในองค์กร หนี้สหกรณ์ฯ เฉลี่ย 6,313.24 บาท รองลงมา หนี้โรงงานยาสูบเฉลี่ย 2,334.30 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ปริมาณหนี้สินเฉลี่ยตามประเภทแหล่งหนี้สิน ใน พ.ศ. 2552

แหล่งหนี้สิน	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร
ภายนอกองค์กร		
สถาบันการเงิน	71,291.58	103,494.80
นอกสถาบันการเงิน	94,137.76	78,590.82
ภายในองค์กร		
สหกรณ์ฯ	6,313.24	8,452.36
โรงงานยาสูบ	2,334.30	15,679.03
รวมภายนอกและภายในองค์กร	174,076.88	88,999.59

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความแตกต่างในปริมาณหนี้สินและแหล่งหนี้สินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมในโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552

เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างเพศกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ย ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมในโครงการฯ พบว่า เป็นหนี้ส่วนใหญ่ คือ เพศชาย จำนวน 260 คน เป็นหนี้เฉลี่ย 174,206.90 บาท (ตารางที่ 12)

เมื่อพิจารณาด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีปริมาณหนี้สิน มีค่าเฉลี่ยหนี้สินสูงสุดตามช่วงอายุ จาก 51-60 ปี จำนวน 185 คน เป็นหนี้เฉลี่ย 217,302.82 บาท และหนี้สินลดลงตามลำดับช่วงอายุ จนถึง 20-30 ปี สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ กับช่วงอายุ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (ตารางที่ 13)

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ เมื่อเทียบกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ย พบว่า เมื่อรายได้สูงปริมาณหนี้สินสูงตามไปในทิศทางเดียวกัน รายได้ตั้งแต่ 10,000-30,000 บาท จำนวน 282 คน เป็นหนี้เฉลี่ยต่อคน ระหว่าง 124,500.77-178,912.70 บาท (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 12 ความแตกต่างระหว่างหนี้สินเฉลี่ยจำแนกตามเพศของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ
ใน พ.ศ. 2552

เพศ	จำนวน (คน)	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชากร
ชาย	260	174,206.90	92,094.28
หญิง	182	173,891.14	84,632.66
รวม	442	174,076.88	88,999.59

ตารางที่ 13 ความแตกต่างระหว่างหนี้สินเฉลี่ยจำแนกตามอายุของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ
ใน พ.ศ. 2552

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชากร
20-30	6	79,693.67	46,134.33
31-40	81	126,632.01	51,246.92
41-50	170	152,974.16	67,021.34
51-60	185	217,302.82	100,436.73
รวม	442	174,076.88	88,999.59

ตารางที่ 14 ความแตกต่างระหว่างหนี้สินเฉลี่ยจำแนกตามรายได้ของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ
ใน พ.ศ. 2552

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชากร
< 10,000	34	81,378.46	29,215.16
10,000-20,000	168	124,500.77	38,608.51
20,001-30,000	114	178,912.70	61,148.93
30,001-40,000	84	234,177.57	76,044.27
> 40,000	42	314,095.78	108,082.96
รวม	442	174,076.88	88,999.59

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

หลังจากสมาชิกสหกรณ์ฯ เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากสหกรณ์ฯ โดยแบ่งเป็นหนี้ภายนอกองค์กร จากข้อมูลใบสมัครสินเชื่อบรรเทาปัญหาหนี้สิน และหนี้ภายในองค์กร จากข้อมูลหุ้นหนี้คงเหลือ ณ กันยายน พ.ศ. 2557 จากจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ 442 คน ในจำนวนสมาชิกทั้งหมดนี้ มีสมาชิกเกษียณอายุและพ้นสภาพการเป็นสมาชิกรวม จำนวน 113 คน คงเหลือจำนวนสมาชิกหลังเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อใช้ศึกษาต่อได้จำนวน 329 คน โดยแบ่งการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์และโครงสร้างหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ

สมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมในโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 จำนวน 329 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.97 เป็นเพศชาย กว่าร้อยละ 80 มีอายุระหว่าง 41-60 ปี และร้อยละ 63.80 มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน ขึ้นไป ดังตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าโครงการ ใน พ.ศ. 2557

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	135	41.03
ชาย	194	58.97
รวม	329	100.00
ช่วงอายุ		
20-30 ปี	1	0.30
31-40 ปี	33	10.03
41-50 ปี	116	35.26
51-60 ปี	179	54.41
รวม	329	100.00
รายได้ต่อเดือน		
< 10,000 บาท	3	0.91
10,000-20,000 บาท	61	18.54
20,001-30,000 บาท	118	35.87
30,001-40,000 บาท	62	18.84
> 40,000 บาท	85	25.84
รวม	329	100.00

2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับแหล่งหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

เมื่อพิจารณาเพศกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยตามแหล่งเงินหนี้สิน พบว่า ส่วนใหญ่เพศชาย จำนวน 194 คน มีปริมาณหนี้สินเฉลี่ย 817,704.75 บาท เพศหญิง จำนวน 135 คน มีหนี้เฉลี่ย 590,804.05 บาท (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ความแตกต่างระหว่างเพศกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยและแหล่งเงินกู้ยืมหลังเข้าโครงการฯ
ใน พ.ศ. 2557

เพศ	จำนวน (คน)	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประชากร
ชาย	194	1,386,726.10	826,587.63
หญิง	135	1,439,811.36	999,536.54
รวม	329	1,408,508.81	1,826,124.17

เมื่อพิจารณาด้านอายุกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยตามแหล่งเงินหนี้สิน พบว่า มีค่าเฉลี่ยหนี้สิน
สูงสุดในช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 179 คน มีหนี้เฉลี่ย 696,590 บาท รองลงมาเป็น 41-50 ปี จำนวน
 116 คน มีหนี้เฉลี่ย 569,970.27 บาท และช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 33 คน มีหนี้เฉลี่ย 139,483.12
 บาท , ช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 1 คน มีหนี้เฉลี่ย 2,464.55 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ความแตกต่างระหว่างอายุกับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยและแหล่งเงินหนี้สินหลังเข้า
โครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประชากร
20-30	1	2,464.55	0
31-40	33	1,390,604.41	1,040,410.99
41-50	116	1,616,553.62	1,004,587.15
51-60	179	1,280,326.23	775,108.31
รวม	329	1,408,508.81	3,820,106.45

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ เมื่อเทียบกับปริมาณ
หนี้สินเฉลี่ยและแหล่งหนี้สิน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงรายได้ ระหว่าง 20,001-30,000 บาท
จำนวน 118 คน มีหนี้เฉลี่ย 501,463.65 บาท รองลงมา รายได้มากกว่า 40,000 บาท จำนวน 85 คน มี
หนี้สินเฉลี่ย 411,315.84 บาท และรายได้ 30,0001-40,000 บาท จำนวน 62 คน มีหนี้เฉลี่ย
313,646.11 บาท (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ความแตกต่างระหว่างรายได้กับปริมาณหนี้สินเฉลี่ยและแหล่งเงินกู้ยืมหลังเข้า
โครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ปริมาณหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประชากร
< 10,000	3	352,436.67	194,529.75
10,000-20,000	61	964,722.35	581,491.96
20,001-30,000	118	1,398,148.66	846,142.32
30,001-40,000	62	1,664,347.90	1,210,649.96
> 40,000	85	1,592,034.26	772,571.80
รวม	329	1,408,508.81	3,605,385.79

เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของหนี้สินสมาชิกฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ ในปี พ.ศ.2557 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.41 ส่วนใหญ่มีหนี้สินเพียงแหล่งเดียว ร้อยละ 85.41 เป็นหนี้สหกรณ์ จำนวน 281 คน โดยมีปริมาณเฉลี่ยคนละ 1,281,082.54 บาท รองลงมา ร้อยละ 8.20 จำนวน 27 คน มีหนี้สิน 3 แหล่งคือ สหกรณ์+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน หนี้เฉลี่ยคนละ 2,393,169.02 บาท รองลงมา ร้อยละ 2.12 จำนวน 7 คน เป็นหนี้ 2 แหล่ง คือ สหกรณ์+สถาบันการเงิน หนี้เฉลี่ยคนละ 1,615,459.74 บาท เท่ากันกับ เป็นหนี้ 4 แหล่ง คือ สหกรณ์+โรงงานยาสูบ+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 3,161,747.42 บาท (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ
จำแนกตามแหล่งหนี้สินภายในองค์กร (สหกรณ์ฯ กับ โรงงานยาสูบ) และภายนอก
องค์กร (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) ใน พ.ศ. 2557

แหล่งหนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน (บาท/คน)
ไม่มีหนี้	3	0.91	0
มีหนี้ 1 แหล่ง สหกรณ์	281	85.41	1,281,082.54
รวม	281	85.41	1,281,082.54
มีหนี้ 2 แหล่ง			
สหกรณ์+สถาบันการเงิน	7	2.12	1,615,459.74
สหกรณ์+นอกสถาบันการเงิน	4	1.23	5,359,189.29
รวม	11	3.34	6,974,649.03
มีหนี้ 3 แหล่ง			
สหกรณ์+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน	27	8.20	2,393,169.02
รวม	27	8.20	2,393,169.02
มีหนี้ 4 แหล่ง			
สหกรณ์+โรงงานยาสูบ+สถาบันการเงิน+นอกสถาบันการเงิน	7	2.12	3,161,747.42
รวมทั้งสิ้น	329	100.00	1,408,508.81

เมื่อพิจารณาการเป็นหนี้ตามประเภทเจ้าหนี้ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 55.63 เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 2 ราย เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 1,295,235.22 บาท รองลงมา จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 26.77 เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 3 ราย เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 1,502,758.18 บาท และ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.08 เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 1 ราย เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 1,851,706.61 บาท (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 สรุปจำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้า
โครงการฯ ตามประเภทเจ้าหนี้ ใน พ.ศ. 2557

จำนวนเจ้าหนี้	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
ไม่มีหนี้	3	0.93	0.00
เจ้าหนี้ 1 ราย	20	6.08	1,851,706.61
เจ้าหนี้ 2 ราย	183	55.63	1,295,235.22
เจ้าหนี้ 3 ราย	88	26.77	1,502,758.18
เจ้าหนี้ 4 ราย	16	4.85	2,270,613.24
เจ้าหนี้ 5 ราย	13	3.94	2,676,135.88
เจ้าหนี้ 6 ราย	6	1.80	2,676,135.88
รวมทั้งสิ้น	329	100.00	1,408,508.81

เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของหนี้สินทั้งภายในและภายนอกองค์กรของสมาชิกฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ ตามประเภทเจ้าหนี้ ในปี พ.ศ. 2557 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.89 ส่วนใหญ่มีเจ้าหนี้ 2 ราย คือเงินกู้สหกรณ์ (ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์ (สามัญ) จำนวน 174 คน มีหนี้เฉลี่ยคนละ 1,025,975.53 บาท รองลงมา ร้อยละ 23.71 จำนวน 78 คน มีเจ้าหนี้ 3 ราย คือ เงินกู้สหกรณ์ (ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์ (สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์ (พิเศษ) มีหนี้เฉลี่ยคนละ 1,885,702.36 บาท รองลงมา ร้อยละ 5.78 จำนวน 19 คน เป็นหนี้เงินกู้สหกรณ์ (สามัญ) มีหนี้เฉลี่ยคนละ 921,988.94 บาท สมาชิกมีเจ้าหนี้พร้อมกันสูงสุด 6 ราย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 เป็นหนี้เฉลี่ยคนละ 2,676,135.88 บาท (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าโครงการฯ
จำแนกตามประเภทเจ้าหน้าที่ ใน พ.ศ. 2557

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวน สมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
ไม่มีหนี้	3	0.93	0.00
เจ้าหน้าที่ 1 ราย			
เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	19	5.78	921,988.94
เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	2,781,424.28
รวม	20	6.08	1,851,706.61
เจ้าหน้าที่ 2 ราย			
เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	174	52.89	1,025,975.53
เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	9	2.74	1,564,494.91
รวม	183	55.63	1,295,235.22
เจ้าหน้าที่ 3 ราย			
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	509,718.80
บริษัทซีทีเอสซิ่ง+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	827,050.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	2,408,932.56
เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์ (พิเศษ)	78	23.71	1,885,702.36
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	639,346.60
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.93	1,744,804.46
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.93	1,510,713.10
รวม	88	26.77	1,502,758.18
เจ้าหน้าที่ 4 ราย			
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	11	3.34	2,404,545.79
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	2	0.61	1,512,762.83
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,479,254.27

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
ธนาคารพาณิชย์+สโมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,296,749.31
ธนาคารพาณิชย์+โรงรับจำนำ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,659,754.00
รวม	16	4.85	2,270,613.24
เจ้าหน้าที่ 5 ราย			
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	5	1.53	2,556,564.46
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	2	0.61	3,702,489.02
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,568,230.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,380,727.59
ธนาคารพาณิชย์+โรงรับจำนำ+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,240,602.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์ โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	4,345,151.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัท ไอซีบีซี ลิสซิ่ง+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	5,517,282.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทที ลิสซิ่ง+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,098,041.00
รวม	13	3.94	2,676,135.88

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
เจ้าหน้าที่ 6 ราย			
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ ไร่รับจำนำ+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,491,717.45
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสรรองงานชาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	4,000,643.33
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+ศาลอาชัค+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,413,160.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+สโมสรรองงานชาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,994,111.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทนิคมพาณิชย์+ศาลอาชัค+สโมสรรองงานชาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	3,543,487.72
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทชุกชิ ลิสซิงอินเตอร์+ศาลอาชัค+เงินกู้บุคคล+สโมสรรองงานชาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,621,362.00
รวม	6	1.80	2,676,135.88
รวมทั้งสิ้น	329	100.00	1,408,508.81

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 กับหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ.2557 จำนวนหนี้สินเฉลี่ยจากภายนอกองค์กร ใน พ.ศ. 2552 ได้แปลงมาเป็นหนี้สินภายในองค์กร หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 จากจำนวนสมาชิกที่เป็นหนี้ภายนอกองค์กร 290 คน คิดเป็นร้อยละ 65.61 หลังเข้าโครงการฯ ไม่มีสมาชิกคนใดเป็นหนี้ภายนอกองค์กรอย่างเดียว โดยหนี้สินเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 1,253,943.91 บาท เมื่อเปรียบเทียบหนี้สินภายนอกองค์กร พบว่าลดลงไม่มาก จากคนละ 165,429.34 บาท ลดลงเหลือคนละ 154,564.90 บาท เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสมาชิกเข้าโครงการฯ เป็นหนี้ภายในองค์กรเพียง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.68 หลังเข้าโครงการฯ เพิ่มเป็นหนี้ภายในองค์กรเป็น 281 คน คิดเป็นร้อยละ 85.41 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบหนี้สินของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 กับหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

รายการ	เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552		หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีหนี้สิน	0	0.00	3	0.91
- มีหนี้สิน				
ภายในองค์กร	3	0.68	281	85.41
ภายนอกองค์กร	290	65.61	0	0.00
ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร	149	33.71	45	13.68
รวมสมาชิก	442	100.00	329	100.00
จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	174,076.88		1,408,508.81	
- จำนวนหนี้เฉลี่ยภายในองค์กร (บาท/คน)	8,647.54		1,253,943.91	
- จำนวนหนี้เฉลี่ยภายนอกองค์กร (บาท/คน)	165,429.34		154,564.90	

เมื่อพิจารณาถึงสมาชิกหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 มีสมาชิกเกษียณอายุและพ้นสภาพรวม จำนวน 113 คน พบว่าไม่มีหนี้สิน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 ที่มีหนี้สินแต่ภายในองค์กรอย่างเดียวนั้น จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 มีปริมาณหนี้สินเฉลี่ยภายในองค์กรคนละ 254,038.46 บาท และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยรวมคนละ 155,120.83 บาท (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 จำนวนและหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกเกษียณอายุและพ้นสภาพ หลังเข้าโครงการฯ พ.ศ. 2557

รายการ	หลังเข้าโครงการฯ พ.ศ. 2557 พ้นสภาพสมาชิก	
	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีหนี้สิน	60	53.10
- มีหนี้สิน		
ภายในองค์กร	53	46.90
ภายนอกองค์กร	0	0
รวมสมาชิก	113	100.00
- จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	155,120.83	
- จำนวนหนี้เฉลี่ยภายในองค์กร (บาท/คน)	254,038.46	

จากการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ พบว่า สมาชิกที่เข้าโครงการฯ ในปี พ.ศ. 2552 ส่วนใหญ่ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 39.58 มีเจ้าหน้าที่เพียง 1 ราย รองลงมา ร้อยละ 35.27 จำนวน 156 คน มีเจ้าหน้าที่ 2 รายพร้อมกัน และมีเจ้าหน้าที่ 3 รายพร้อมกัน มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.08 หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557 สมาชิกไม่มีหนี้มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93 ส่วนใหญ่มีเจ้าหน้าที่ 2 รายพร้อมกัน มีจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 55.63 รองลงมา มีเจ้าหน้าที่ 3 รายพร้อมกัน มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 26.77 และมีเจ้าหน้าที่เพียง 1 ราย มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.08 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552 กับหลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557

จำนวนเจ้าหน้าที่	เข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2552		หลังเข้าโครงการฯ ใน พ.ศ. 2557	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ไม่มีเจ้าหน้าที่	0	0.00	3	0.93
- เจ้าหน้าที่ 1 ราย	175	39.58	20	6.08
- เจ้าหน้าที่ 2 ราย	156	35.27	183	55.63
- เจ้าหน้าที่ 3 ราย	80	18.08	88	26.77
- เจ้าหน้าที่ 4 ราย	26	5.92	16	4.85
- เจ้าหน้าที่ 5 ราย	5	1.15	13	3.94
- เจ้าหน้าที่ 6 ราย	0	0.00	6	1.80
สมาชิกทั้งหมด	442	100.00	329	100.00

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

เนื่องจากปัญหาการเป็นหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด โดยมีหนี้สินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และก่อนนี้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่เป็นสถาบันการเงินและไม่ใช่สถาบันการเงิน เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว สหกรณ์ฯ จึงได้จัดโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคักวา” ซึ่งเป็นแนวทางดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และทำให้ทราบถึงโครงสร้างหนี้สินของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ปี พ.ศ. 2552 และหลังเข้าโครงการฯ พ.ศ. 2557 เพื่อบรรเทาความเดือนร้อนและเป็นแนวทางแก้ปัญหาหนี้สินของสมาชิก

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์และโครงสร้างหนี้สิน ศึกษาความแตกต่างในปริมาณหนี้สินและแหล่งหนี้สิน โดยศึกษาเฉพาะสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคักวา” ปี พ.ศ. 2552 มีทั้งหมดจำนวน 442 คน จากนั้นได้ทำการประมวลผลข้อมูล และคำนวณหาค่าทางสถิติสำคัญ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมในโครงการฯ ปี พ.ศ. 2552 ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.82 เป็นเพศชาย กว่าร้อยละ 80 มีอายุระหว่าง 41-60 ปี และร้อยละ 63.80 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-30,000 บาทต่อเดือน

ผลการศึกษาหนี้สินของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ปี พ.ศ.2552

ในส่วนของปริมาณหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ นั้น จากแหล่งหนี้สิน 4 แหล่งใหญ่ คือ ภายนอก (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) และภายในองค์กร (สหกรณ์กับโรงงานยาสูบ) สมาชิกส่วนใหญ่ จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีหนี้สิน 1 แหล่ง หนี้สินเฉลี่ยคนละ 167,434.10 บาท เมื่อพิจารณาลงไปใน 1 แหล่ง สมาชิกเป็นหนี้มากที่สุดกับนอกสถาบันการเงิน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 31.22 หนี้เฉลี่ยคนละ 144,435.79 บาท รองลงมาเป็นเป็นหนี้กับสถาบันการเงิน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 หนี้เฉลี่ยคนละ 212,123.71 บาท เมื่อพิจารณาตามประเภทเข้าหนี้ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นหนี้กับธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 86.65 หนี้เฉลี่ย

คนละ 71,157.21 บาท รองลงมาเป็นหนี้เงินกู้บุคคล ร้อยละ 68.10 หนี้เฉลี่ยคนละ 124,653.42 บาท และเป็นหนี้บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต ร้อยละ 23.76 หนี้เฉลี่ยคนละ 41,384.50 บาท เมื่อพิจารณาการเป็นหนี้ ส่วนใหญ่สมาชิกเป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 1 ราย ร้อยละ 39.58 รองลงมาเป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 2 ราย ร้อยละ 35.27 ลดลงตามลำดับ แต่เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ไม่เกิน 5 ราย เมื่อพิจารณาลงไปถึงการเป็นหนี้กับเจ้าหนี้แต่ละราย พบว่าส่วนใหญ่เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ประเภทเงินกู้บุคคล ร้อยละ 27.60 หนี้สินเฉลี่ยคนละ 144,575.45 บาท รองลงมาเป็นหนี้กับเจ้าหนี้ประเภทธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 8.60 หนี้สินเฉลี่ยคนละ 211,421.46 บาท เมื่อพิจารณาตามประเภทแหล่งหนี้สิน สมาชิกมีหนี้สินเฉลี่ยภายนอกองค์กรรวม 165,429.34 บาท แบ่งเป็นสถาบันการเงิน เฉลี่ยคนละ 71,291.58 บาท และนอกสถาบันการเงิน เฉลี่ยคนละ 94,137.76 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ยภายในองค์กรรวม 8,647.54 บาท แบ่งเป็นสหกรณ์เฉลี่ยคนละ 6,313.24 บาท และโรงงานยาสูบ 2,334.30 บาท

ในการศึกษาความแตกต่างในปริมาณหนี้สิน ส่วนใหญ่เพศชายเป็นหนี้มากกว่าเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยหนี้สินสูงสุดตามช่วงอายุ จาก 51 - 60 ปี และลดลงตามลำดับช่วงอายุ รายได้กับปริมาณหนี้สินไปในทิศทางเดียวกัน ตั้งแต่ 10,000 - 30,000 บาท มีหนี้สินเฉลี่ยสูงสุดใกล้เคียงกัน เป็นหนี้เฉลี่ยระหว่าง 124,500.77 - 178,912.70 บาท

ผลการศึกษาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้าร่วมโครงการฯ ปี พ.ศ. 2557

จากจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปี พ.ศ. 2552 จำนวน 442 คน ในปี พ.ศ. 2557 มีสมาชิกพ้นสภาพ จำนวน 113 คน คงเหลือสมาชิกเพื่อใช้ศึกษาต่อได้จำนวน 329 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.97 เป็นเพศชาย มีหนี้เฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง คนละ 1,386,726.10 บาท กว่าร้อยละ 54.41 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีหนี้เฉลี่ยคนละ 1,280,326.23 บาท และร้อยละ 35.87 ส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท/เดือน และมีหนี้เฉลี่ยคนละ 1,398,148.66 บาท

เมื่อพิจารณาจากแหล่งหนี้สิน 4 แหล่ง คือ ภายนอก (สถาบันการเงินกับนอกสถาบันการเงิน) และภายในองค์กร (สหกรณ์กับ โรงงานยาสูบ) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นหนี้เพียง 1 แหล่ง คือ สหกรณ์ จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 85.41 หนี้เฉลี่ยคนละ 1,281,082.54 บาท รองลงมาเป็นหนี้ 3 แหล่ง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 หนี้เฉลี่ยคนละ 2,393,169.02 บาท เมื่อพิจารณาตามประเภทเจ้าหนี้ สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 55.63 เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 2 ราย รองลงมา ร้อยละ 26.77 เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ 3 ราย แต่เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ไม่เกิน 6 ราย เมื่อพิจารณาลงไปถึงการเป็นหนี้กับเจ้าหนี้

แต่ละราย พบว่าส่วนใหญ่เป็นหนี้กับเจ้าหนี้ประเภทเงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)และเงินกู้สหกรณ์ (สามัญ) ร้อยละ 52.89 หนี้สินเฉลี่ยคนละ 1,025,975.53 บาท รองลงมาเป็นหนี้กับเจ้าหนี้ประเภทเงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) และเงินกู้สหกรณ์(สามัญ) และเงินกู้สหกรณ์(พิเศษ) คิดเป็นร้อยละ 23.71 หนี้สินเฉลี่ยคนละ 1,885,702.36 บาท

เมื่อเปรียบเทียบโครงสร้างหนี้สิน ของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ปี พ.ศ. 2552 กับหลังเข้าโครงการฯ ปี พ.ศ. 2557 จำนวนหนี้สินเฉลี่ยจากภายนอกองค์กร ปี พ.ศ. 2552 ได้แปลงมาเป็นหนี้สินภายในองค์กร หลังเข้าโครงการฯ ปี พ.ศ. 2557 โดยหนี้เฉลี่ยภายในองค์กรเพิ่มขึ้นจากจำนวน 8,647.54 บาท เพิ่มเป็นหนี้คนละ 1,253,943.91 บาท จากจำนวนสมาชิกเป็นหนี้ภายนอกองค์กร 290 คน ในปี พ.ศ. 2552 แปลงเป็นหนี้ภายในองค์กรในปี พ.ศ. 2557 จำนวน 281 คน และไม่มีสมาชิกคนใดเป็นหนี้ภายนอกองค์กรแหล่งเดียว เมื่อเปรียบเทียบหนี้สินภายนอกองค์กร พบว่าลดลงไม่มาก จากคนละ 165,429.34 บาท ลดลงเหลือคนละ 154,564.90 บาท เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหนี้สมาชิกหลังเข้าโครงการฯ ในปี พ.ศ. 2557 สมาชิกไม่มีหนี้ จำนวน 3 คน มีหนี้เพียงแหล่งเดียวเพิ่มขึ้นจาก 221 คน เพิ่มเป็น 281 คน , มีหนี้ 2 แหล่ง ลดลงจาก 170 คน ลดเหลือ 11 คน และในปี พ.ศ. 2557 มีสมาชิกเกษียณอายุและพ้นสภาพสมาชิกรวมจำนวน 113 คน ไม่มีหนี้สิน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 และ ร้อยละ 46.90 ยังมีหนี้ภายในองค์กร 53 คน มีหนี้เฉลี่ยรวมคนละ 155,120.83 บาท

ข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินงานของสหกรณ์ จากแหล่งหนี้สินทั้งภายในและภายนอกองค์กร สมาชิกยังเป็นหนี้นอกสถาบันการเงินคือ เงินกู้บุคคล เนื่องจากสมาชิกไม่ได้มีการวางแผนการเงิน การใช้จ่ายไม่ได้สำรองเงินกรณีฉุกเฉิน เมื่อมีความต้องการเงินด่วน จึงหันไปกู้เงินบุคคล ที่สนองความต้องการด้านความสะดวก รวดเร็ว ไม่ต้องมีการค้ำประกัน ขั้นตอนเอกสารไม่ซับซ้อนเหมือนหนี้ในสถาบันหรือในองค์กร เพื่อลดการกู้เงินบุคคลของสมาชิก สหกรณ์ฯ ควรตอบสนองความต้องการของสมาชิก มีการพัฒนาระบบ รูปแบบการให้สินเชื่อ ให้มีความยืดหยุ่น ความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอน ลดเอกสาร ใช้เทคโนโลยีทางการเงิน มาปรับใช้กับสหกรณ์ฯ เพื่อแข่งกับเงินกู้นอกสถาบันการเงิน

2. จากที่สหกรณ์ จัดโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรดน้ำ” นอกจากให้แนวความรู้การใช้ชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว เห็นได้ว่าโครงการฯ ดังกล่าว ช่วยแปลงหนี้ของสมาชิกจากหนี้ภายนอกองค์กร เป็นหนี้ภายในองค์กร ซึ่งมีดอกเบี้ยต่ำกว่ามาก การยืดระยะเวลาในการคืนเงินกู้ และการลดเงินต้น ทำให้หนี้เสีย กลายเป็นหนี้ปกติ ซึ่งบรรเทาความเดือดร้อนและช่วยแก้ปัญหาหนี้สินให้กับสมาชิกได้ สหกรณ์ จึงควรส่งเสริมเผยแพร่โครงการฯ นี้ ให้เป็นแนวทางนำไปปรับใช้ เพื่อช่วยเหลือปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์อื่นต่อไป

3. สหกรณ์ ควรหาแนวทางป้องกัน การกลับมาเป็นหนี้นอกสถาบันการเงิน หรือต้องกลับมาเข้าโครงการฯ ดังกล่าวอีก เมื่อพบว่าสมาชิกเริ่มมีสัดส่วนของรายได้กับหนี้สินไม่สอดคล้องกัน หรือการค้างชำระเงินกู้สหกรณ์ การส่งเสริมให้สมาชิกจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ทราบถึงรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้เงินได้ การกำหนดความเสี่ยงที่สหกรณ์ยอมรับได้ เพื่อวิเคราะห์สินเชื่อด้วยความรอบคอบและลดความเสี่ยงให้กับสหกรณ์

ข้อเสนอแนะ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่าปัจจัยส่วนบุคคลใดบ้าง มีผลต่อปริมาณหนี้สิน เพื่อให้การศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมถึงค่านิยมและพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดหนี้สิน เช่น ค่านิยมในการแต่งกาย, ค่านิยมในการใช้เครื่องอำนวยความสะดวก, พฤติกรรมการจับจ่ายใช้สอย รวมถึงศึกษาการเป็นหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้อีกกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เพื่อให้ทราบถึงมูลเหตุของการเป็นหนี้

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- จันทิพา บุญยะสมิต, รัชตรีหญิง. 2548. โครงสร้างและพฤติกรรมการกู้เงินจากตลาดเงินนอกระบบในหน่วยทหาร: กรณีศึกษา นายทหารชั้นประทวน สังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. สถาบันการเงินและ Non-bank ที่เปิดดำเนินการ (Online).
<http://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/WebsiteFI/Pages/instList.aspx>, 20 ตุลาคม 2557.
- ผุสดี กลิ่นเกสร. 2552. ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินนอกระบบของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรยอน จำกัด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พลประสิทธิ์ ฤทธิ์รักษา. 2547. “นายทุนเงินกู้นอกระบบภาษีอากร”. กรมการปกครอง เทศาภิบาล 99 (8): 26-30.
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ม.ป.ป. การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Online).
<http://elearning2.utcc.ac.th/officialtcu/econtent/bg002/document/13.pdf>, 10 มกราคม 2558.
- มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. ม.ป.ป. ข้อมูลเบื้องต้นชุมชนคอยรุคตักวา (Online).
http://www.tei.or.th/tbcd/event/061124_nongjokInformation.pdf, 10 สิงหาคม 2557.
- ยิ่งศักดิ์ มาลีวัตร. 2549. การเป็นลูกหนี้เงินกู้นอกระบบ: กรณีศึกษาพนักงานรัฐวิสาหกิจในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัตนภรณ์ เลิศวิริยจิตต์. 2554. พฤติกรรมการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงาน
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด. ค้นคว้าอิสระด้วยตนเองศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน. ม.ป.ป. สถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่ง
ประเทศไทย (Online). [http://www.1213.or.th/th/aboutfcc/finservices/Pages/
FinUnderBOT.aspx](http://www.1213.or.th/th/aboutfcc/finservices/Pages/FinUnderBOT.aspx), 2 ตุลาคม 2557.

สุพพตา ปิยะเกตุสิน. 2546. การเงินส่วนบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทั่วไปและรายละเอียดโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตีกว่า”

ของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินซึ่งเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายว่าสามารถอำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนพนักงานหน่วยงานเอกชนต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ โดยมีเป้าหมาย

1. ด้านสวัสดิการ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินและส่งเสริมการออมและใช้จ่ายอย่างประหยัด โดยมุ่งสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น
2. ด้านแรงงานสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างฝ่ายบริหารกับพนักงาน ตลอดจนส่งเสริมหลักการประชาธิปไตยและการพัฒนาบุคคล

ดังนั้น โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง โดยนายวานิช จันทร์อุไร ผู้อำนวยการยาสูบ ได้มีคำริคำสั่งที่ ท.292/2523 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2523 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการริเริ่มวางโครงการการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นผู้วางโครงการจัดตั้งสหกรณ์ ออมทรัพย์พนักงานยาสูบขึ้น ซึ่งมีมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนาจการประจำปีงบประมาณ 2527 ครั้งที่ 3 วันที่ 26 ธันวาคม 2526 มีมติอนุมัติ หลักการให้ความอนุเคราะห์ในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ของพนักงานยาสูบ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ที่ทำการแก่สำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์
2. อนุญาตให้ฝ่ายบัญชีและการเงินหักจ่ายเงินค่าหุ้น และหักหนี้จากสมาชิกสหกรณ์ฯ ณ ที่จ่ายได้
3. อนุญาตให้พนักงานยาสูบจำนวนตามความจำเป็น เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสหกรณ์ฯ ในขั้นแรก
4. ให้สหกรณ์ฯ กู้ยืมจากงบประมาณประกันภัยวงเงิน 200,000.- บาท เป็นเงินอุดหนุนในระยะแรก

5. จัดสรรเงินให้แก่สหกรณ์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายแรกตั้งในการจัดซื้ออุปกรณ์แบบฟอร์มจัดทำเอกสารวงเงิน 30,000.- บาท จากงบประมาณด้านสวัสดิการของโรงพยาบาล

6. การที่พนักงานมาติดต่อสหกรณ์ฯ ให้ถือเสมือนหนึ่งมาติดต่องานของโรงพยาบาล ไม่ถือเป็นการขาดการปฏิบัติงานตามปกติ

7. ให้ถือการปฏิบัติงานของสหกรณ์ฯ เสมือนหนึ่งการปฏิบัติงานของโรงพยาบาล และให้หัวหน้างานตลอดจนพนักงานทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการดำเนินการ เสมือนหนึ่งงานของหน่วยงานนั้นๆ สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ได้รับการจดทะเบียนสหกรณ์จากนายทะเบียนตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2527 เลขทะเบียนที่ กพร. 11/2527 มีชื่อย่อว่า สอ.พย. ที่ตั้งสำนักงาน 184 สำนักงานใหญ่ โรงพยาบาล ถนนพระราม 4 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 เริ่มประกอบธุรกิจตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2527 จำนวนสมาชิกแรกตั้ง 196 คน โดยมีภารกิจหลักดังนี้.-

7.1 ส่งเสริมการออม โดยให้สมาชิกจ่ายชำระค่าหุ้นเป็นงวดรายเดือน

7.2 รับฝากเงินและถอนเงินจากสมาชิก

7.3 ให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็น โดยให้สมาชิกชำระคืนเป็นงวดๆ

7.4 สหกรณ์ฯ ให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกในรูปของเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน เป็นประจำทุกปี

ในการดำเนินการของสหกรณ์ฯ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งในปี 2527 จนถึงวันของจดทะเบียน มีสมาชิกทั้งสิ้น 271 ราย มีทุนดำเนินการ จำนวน 300,000.- บาท ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการ จนถึงปัจจุบันประมาณ 26 ปี ในปี 2553 สหกรณ์ฯ มีสมาชิกทั้งสิ้น 4,270 ราย มีทุนดำเนินการ ประมาณ 2,232 ล้านบาท ถือได้ว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง

คณะกรรมการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ปี 2523

1. นายรัตน์	ศยามานนท์	หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการ	หัวหน้าคณะกรรมการ
2. นายสวัสดิ์	มิลินทางกูร	อดีตผู้ช่วยผู้ตรวจการ	คณะกรรมการ
3. นายคณิต	จารุพัฒน์	หัวหน้าฝ่ายช่าง	คณะกรรมการ
4. นายชวลิต	ศรียานนท์	รองหัวหน้าฝ่ายช่าง	คณะกรรมการ
5. นายเรืองศรี	บุรณศิริ	หัวหน้าฝ่ายไร่	คณะกรรมการ
6. นายเนาวรัตน์	ศรีรัตโนภาส	รองหัวหน้าฝ่ายผลิต	คณะกรรมการ
7. นางวิไล	ตันติประภา	อดีตหัวหน้ากองบัญชีทั่วไป	คณะกรรมการ
8. นายสุพุดิ	สุขเย็น	หัวหน้ากองการสงเคราะห์	คณะกรรมการ
9. นายวิทย์	บริสุทธิกุล	ประธานสหภาพแรงงานยาสูบ	คณะกรรมการ
10. น.ส.ฉาภาณี	จันทนอึ้งยง	หัวหน้ากองโฆษณาประชาสัมพันธ์	คณะกรรมการและ

เลขานุการ

คณะกรรมการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ปี 2526

1. นางประทุม	ดวงดี	ประธาน
2. นายรัตน์	ศยามานนท์	รองประธาน
3. นายคณิต	จารุพัฒน์	รองประธาน
4. น.ส.ลัดดา	บุญญะศิริ	เหรัญญิก
5. นายชวลิต	ศรียานนท์	กรรมการ
6. นายสมบูรณ์	สุนทรมาลัย	กรรมการ
7. นายแพทย์วิชัย	ทรัพย์เจริญ	กรรมการ
8. นายไพจิตร	ชุนหะวัต	กรรมการ
9. นายสมถักษณ์	ภมรสุด	กรรมการ
10. นายบุญเชิด	กฤษณคุปต์	กรรมการ
11. นายสมนึก	ธนูวัฒนา	กรรมการ
12. น.ส.ฉาภาณี	จันทนอึ้งยง	เลขานุการ

วัตถุประสงค์

สหกรณ์ฯ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร
2. ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก
3. รับฝากเงินจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น
4. จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ
5. จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามข้อกำหนดอันสมควร
6. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
7. ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ฯ
8. ซื้อหุ้น หรือหุ้นกู้ของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
9. ซื้อหุ้น ของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์
10. ซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
11. ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
12. ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
13. ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
14. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
15. ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
16. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมชนสหกรณ์ และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
17. กระทำการต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ รวมถึงการถือกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สินครอบครอง กู้ยืม ซื้อ แลกเปลี่ยน โอน เช่า หรือให้เช่า จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนดำเนินการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

18. ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

19. ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมาย และตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

20. ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

21. ขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการหน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด
ว่าด้วย เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก
พ.ศ. 2552

เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบริหารหนี้ของสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด พ.ศ. 2551 ข้อ. 67 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 26 ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2552 มีมติให้กำหนดระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ว่าด้วย เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก พ.ศ. 2552 ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ว่าด้วย เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก พ.ศ. 2552

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีมติเป็นต้นไปจนสิ้นสุดโครงการ

ข้อ 3. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะสมาชิกที่ได้แสดงความจำนงสมัครเข้าโครงการแก้ไขปัญหาหนี้ฯ ตามประกาศกำหนดของสหกรณ์

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

“สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด ที่แสดงความจำนงสมัครเข้าโครงการแก้ไขปัญหาหนี้

ข้อ 5. ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก" มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ 6. สมาชิกที่มีสิทธิยื่นคำขอกู้ตามระเบียบนี้ เป็นสมาชิกผู้ได้แสดงความจำนงสมัครเข้าโครงการแก้ไขปัญหาหนี้ต่อสหกรณ์ ไว้ก่อนระเบียบนี้สิ้นสุดวันใช้บังคับ

ข้อ 7. ให้คณะกรรมการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นของสมาชิก หากเห็นว่าคำขอกู้ของสมาชิกมีเหตุผลและความจำเป็น เมื่อสหกรณ์ฯ ได้ช่วยเหลือให้เงินกู้ตามคำขอของสมาชิกแล้ว จะสามารถช่วยเหลือสมาชิกให้หลุดพ้นจากภาระหนี้ของสมาชิกได้คงเหลือแต่เพียงเป็นหนี้สหกรณ์เท่านั้น ก็ให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ 8. สมาชิกอาจกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ฯ ได้ ดังนี้
เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก ไม่เกินสามแสนห้าหมื่นบาท มีสมาชิกคู่ประกันสองคน

สมาชิกอาจกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ฯ ได้ ตามหลักเกณฑ์เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก ที่แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 9. ในการให้เงินกู้ของสหกรณ์ดังกล่าวตามข้อ 8 ให้สมาชิกเป็นหนี้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ โดยมีต้องนับรวมกับหนี้สหกรณ์อื่น ๆ

สำหรับเงินกู้เพื่อการแก้ไขหนี้ของสมาชิก ตามข้อ 8 หากสมาชิกมีหนี้เงินกู้ฉุกเฉินกระแสรายวัน (จ.อ.ด.) อยู่ สหกรณ์จะหักหนี้เงินกู้กระแสรายวัน (จ.อ.ด.) ออกก่อน เพื่อให้เหลือเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกเพียงสัญญาเดียว และสมาชิกจะหมดสิทธิในการกู้กระแสรายวัน (จ.อ.ด.) จนกว่าจะชำระหนี้เงินกู้โครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกหมดสิ้น

ข้อ 10. ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาขกเว้นหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามระเบียบฯ ว่าด้วยเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกเป็นรายบุคคลสามารถกู้ยืมเงินตามระเบียบนี้ได้ ทั้งนี้โดยคำนึงการบรรลุผลสำเร็จของการช่วยเหลือสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของระเบียบ และคำนึงถึงความมั่นคงของสหกรณ์ฯ ด้วย

ข้อ 11. ให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ได้แต่เฉพาะกรณีแก้ไขปัญหาดังนี้

11.1 หนี้บัตรเครดิต

11.2 หนี้รับภาระค้ำประกัน

11.3 หนี้เงินกู้ซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว และอยู่ในระหว่างการบังคับคดี

โดยอายัดเงินเดือนของสมาชิก

11.4 หนี้นอกระบบที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีของศาล

11.5 หนี้นอกระบบที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าหนี้ดังกล่าวมีอยู่จริง และเมื่อได้ให้ความช่วยเหลือแล้วจะทำให้สมาชิกหลุดพ้นจากภาระหนี้สินดังกล่าวได้

ข้อ 12. ให้ประธานกรรมการเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 13. ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความตามระเบียบนี้ให้คณะกรรมการดำเนินการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้วินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2552

(ลงชื่อ) มงคลวัฒน์ รุหานนท์

(นายมงคลวัฒน์ รุหานนท์)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

รายละเอียดแบบท้าย

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัดว่าด้วย เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก

พ.ศ.2552

หลักเกณฑ์เงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้สมาชิก

1. วงเงินกู้เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกตามระเบียบนี้สมาชิกมีสิทธิกู้ได้ไม่เกิน 5 เท่าของเงินได้รายเดือน และไม่เกิน 350,000.- บาท
2. ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 5 ปี โดยชำระเงินต้นจากเงินโบนัสของโรงงานยาสูบ และเงินปันผลเฉลี่ยคืน ที่ได้รับจากสหกรณ์ฯ ประจำปี
3. มีบุคคลค้ำประกัน 2 คน (ผู้ค้ำประกันดังกล่าวสามารถค้ำได้ 1 สัญญาในการให้กู้ตามโครงการนี้) โดยไม่นับรวมการค้ำประกันตามระเบียบเงินกู้สามัญ และเงินกู้ฉุกเฉินของสหกรณ์ฯ
4. สมาชิกที่กู้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกจะต้องนำเงินกู้ที่ได้ไปชำระหนี้ฉุกเฉินกระแสรายวัน (ฉ.О.D) ที่มีอยู่ในสหกรณ์ฯ ก่อน โดยให้มีหนี้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ฯ ของสมาชิกเท่านั้น และสมาชิกจะไม่สามารถกู้เงินฉุกเฉินกระแสรายวัน (ฉ.О.D) ได้ จนกว่าจะชำระหนี้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้ หหมดสิ้น
5. สมาชิกที่กู้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกจะยื่นกู้เงินกู้ฉุกเฉินปกติได้ จะต้องชำระหนี้ลดลงจนเหลือหนี้อยู่ในหลักเกณฑ์เงินกู้ฉุกเฉินปกติ
6. เมื่อหักชำระหนี้ทุกประเภท พร้อมทั้งค่าหุ้น พร้อมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยของเงินกู้ทุกประเภท และดอกเบี้ยเงินกู้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้ฯ และค่าใช้จ่ายตามที่สหกรณ์ฯ กำหนดแล้วจะต้องมีเงินคงเหลือติดบิลดังนี้
 - 6.1 พนักงานรายวัน รายชั่วโมง มีเงินเหลือติดบิลไม่ต่ำกว่า 500.- บาท ต่อปี
 - 6.2 พนักงานรายเดือน มีเงินเหลือติดบิลไม่ต่ำกว่า 1,000.- บาท ต่อเดือน

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2552
โครงการที่จัดให้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ ประจำปี 2552

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิก 2. เพื่อให้บรรเทาความเดือดร้อนแก่สมาชิกในเรื่องหนี้สิน

ลำดับ ที่	รายละเอียด	พ.ศ.2552				ผู้รับผิดชอบโครงการ	งบประมาณ ผลที่คาดว่าจะได้รับ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		
1	โครงการ " การพัฒนา คุณภาพ ชีวิต คอย รู้ตัวกว่า "	- 5 มี.ค. 52 เสนอโครงการ ต่อคณะ กรรมการฯ - 28-29 มี.ค. 52 จัดทำเอกสาร ประกอบและ บรรยายสรุปที่ อัมพวา	- 29 เม.ย. 52 เสนอโครงการต่อ คณะกรรมการฯ - อนุมัติหลักการ - ให้ทำรายละเอียด พร้อมงบประมาณ เสนอกรรมการ อำนาจการ	- 13 พ.ค. 52 เสนอ โครงการพร้อม งบประมาณและ ระเบียบฯ ขึ้นตอนการ ดำเนินงานทั้งหมดต่อ คณะกรรมการ อำนาจการ - 28 พ.ค. 52 เสนอ อนุมัติโครงการเพื่อ ดำเนินการต่อ คณะกรรมการ ดำเนินการ	- 1 มิ.ย. 52 วัน เริ่มโครงการ-วัน สิ้นสุด 30 มิ.ย. 52 พร้อม อนุมัติเงินเชื่อตาม แผนงานทั้งหมด	1. รองประธานด้านอำนาจการ 2. รองประธานด้านธุรกิจ 3. รองประธานด้านสวัสดิการ 4. ประธานเงินกู้พิเศษ หรือผู้รับมอบหมาย 5. ประธานเงินกู้สามัญ หรือผู้รับมอบหมาย 6. ประธานเงินกู้ฉุกเฉิน หรือผู้รับมอบหมาย 7. ประธานคณะกรรมการศึกษาและ ประชาสัมพันธ์ หรือผู้รับมอบหมาย กรรมการผู้จัดการ เป็นเลขานุการ โครงการ โดยให้มีผู้ช่วยเลขานุการ 2 คนดังนี้ - น.ส.ภัทรกร เสถานนท์ - น.ส.เสาวณีย์ ภักศุกฤกษ์	รุ่นละ 60 ท่าน รวม 5 รุ่น 300 ท่าน ท่านละ 733.33 บาท รวมทั้งสิ้น 220,000.- บาท ผลที่จะได้รับ คิดรายได้อีกวัน 10,273.97 บาท คิดรายได้อีกเดือน 312,500.- บาท คิดรายได้อีกปี 3,750,000.-บาท

งบประมาณ และผลคาดว่าจะได้รับ
ของโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดตักวา”

ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 60 ท่าน ต่อรุ่น สถานที่จัดอบรม หมู่บ้านลำไทร/ชุมชนคอย
รุดตักวา

งบประมาณ

- ค่าอาหาร 3 มื้อ ท่านละ 80.- บาท	14,400.- บาท
- ค่าอาหารมื้อเที่ยงวันอาทิตย์ ท่านละ 120.- บาท	7,200.- บาท
- ค่าอาหารว่าง 3 มื้อ ท่านละ 30.- บาท	5,400.- บาท
- ค่าที่พักโฮมสเตย์ ท่านละ 100.- บาท	6,000.- บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร และสถานที่	4,000.- บาท
- ค่าบริการมัคคุเทศก์ 2 ท่าน	1,000.- บาท
- ค่าบำรุงฐาน ฐานละ 500.-บาท คูณ 8 ฐาน	4,000.- บาท
- กิจกรรมแสดงภาคค่ำ	2,000.- บาท
รวมเป็นเงิน	<u>44,000.- บาท</u>

เฉลี่ยต่อคน $44,000 / 60 = 733.33$ บาท

(พาหนะเดินทางไปชุมชนลำไทร ขอความสนับสนุนจากโรงงานยาสูบ)

กำหนดอบรมทั้งสิ้น 5 รุ่น โดยมีสมาชิกเข้าร่วมรุ่นละ 60 ท่าน รวมทั้งสิ้น 300 ท่าน

ใช้งบประมาณต่อรุ่น $44,000 \times 5 = 220,000.-$ บาท (สองแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ 60 ท่าน ต่อรุ่น เปิดทั้งหมด 5 รุ่น รวมสมาชิก 300 ท่าน

วงเงินกู้ท่านละ 200,000.- บาท x 300 ท่าน = 60,000,000.- บาท (หกสิบล้านบาทถ้วน)

อัตราดอกเบี้ย 6.25 ต่อปี x 60,000,000.- บาท = 3,750,000.- บาท ต่อปี

ระยะโครงการ 5 ปี = 18,750,000.- บาท

คิดรายได้ต่อเดือน เดือนละ = 312,500.- บาท

คิดรายได้ต่อวัน วันละ = 10,273.97 บาท

เป้าหมาย เริ่มโครงการเดือน 1 มิถุนายน 2552-30 มิถุนายน 2552

โดยเริ่มให้สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ กู้เงินตามโครงการฯ ไปชำระหนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 ภายในงบประมาณปี 2552

สหกรณ์ฯ จะมีรายได้ 7 เดือน = $312,500 \times 7 = 2,187,500$.- บาท

กำหนดการอบรม ศึกษางานโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรูตักกว้า”

สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด

ห้องวิทยุพอเพียง.....หมู่บ้านลำไทร/ชุมชนแผ่นดินทองคอยรูตักกว้า

หมู่ 5 แขวงโลกแฝด เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

-
- 7.00 น. ออกเดินทางจากสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด
- 9.00 น. ถึงหมู่บ้านลำไทร บรรยายความเป็นมาของ โครงการและกิจกรรมของสหกรณ์-
ออมทรัพย์พนักงานยาสูบ จำกัด
- 10.30 น. รับประทานอาหารว่าง
- 10.45 น. บรรยายกิจกรรมของสหกรณ์ฯ
- 11.45 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. ผู้นำหมู่บ้านลำไทร/ชุมชนคอยรูตักกว้า บรรยายสรุปเรื่องราวในหมู่บ้านลำไทร
- 13.45 น. ศึกษาเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 8 ฐานการเรียนรู้
1. ฐานการผลิตไบโอดีเซล
 2. ฐานเกษตรแบบผสมผสาน.....ทำปุ๋ยชีวภาพ.....ไร่นาสวนผสม
 3. ฐานสัตว์เศรษฐกิจ
 4. ฐานต้นไม้กับบ้าน
 5. ฐานชีวภาพเพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม
 6. ฐานพิพิธภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้ในชุมชน
 7. ฐานโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่
 8. ฐานการแปรรูปอาหาร
- 18.00 น. พัก...เข้าที่พักโฮมสเตย์
- 19.00 น. รับประทานอาหารเย็น
- 20.00 น. กิจกรรมนันทนาการ (การแสดง...ซึ่งกับวิทยุพอเพียง...นาเซประยุกต์)
- 7.30 น. รับประทานอาหารเช้า
- 8.30 น. เสวนาแบบมีส่วนร่วม กรรมการ-สมาชิก และสรุปแนวทางแก้ไขปัญหของหนี้
ของสมาชิก
- 11.00 น. กล่าวปิดการอบรมโดยประธานสหกรณ์ฯ

แบบแสดงความจำนงให้สหกรณ์แก้ปัญหาหนี้ (บัตรเครดิต หมายศาล หนี้นอกระบบ ฯลฯ)	
ข้อมูลเบื้องต้น	
1.	ผู้ที่ประสงค์ให้สหกรณ์แก้ปัญหาหนี้ขอระบบจะต้องไปจัดบุงที่ถูกต้องเป็นจริงเท่านั้น หากสหกรณ์ตรวจสอบว่าข้อมูลที่ไม่เป็นเท็จทางสหกรณ์ทรงไว้ซึ่งสิทธิ์ที่จะงดสิทธิประโยชน์ค่า ๆ แก่สมาชิกผู้นั้นทันที
2.	สหกรณ์ผู้มุ่งเน้น และพยายามช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มหนี้จากปัญหาที่ใหญ่ที่สุดแค่ สอ.ทช. อาจจะไม่สามารถช่วยเหลือสมาชิกได้ถูกวงทุกราย โดยที่เงื่อนไขสำคัญคือ สมาชิกที่ได้รับความช่วยเหลือจะต้องสามารถหักเงินชำระหนี้จากเงินโบนัส เงินปันผล เงินลดหนี้ ให้อย่างเพียงพอ และพร้อมที่จะร่วมแก้ปัญหาหนี้ของตนเองอย่างเต็มที่ด้วย

1. ชื่อ (นาย,นาง,นางสาว).....สกุล.....อายุ.....ปี สมาชิกเลขที่.....
 ตำแหน่ง.....สังกัด.....โทร.....
 ที่อยู่ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....โทร.....
2. สถานภาพ โสด สมรสอยู่ด้วยกัน สมรสแยกกันอยู่ หย่าอยู่ด้วยกัน หย่าแยกกันอยู่
 คู่สมรส (ถ้ามี) ชื่อ.....อาชีพ.....
 สถานที่ทำงาน.....โทร.....
3. ขณะนี้ท่าน และหรือคู่สมรส (ถ้ามี) มีรายได้เท่าใดต่อเดือน

ประเภท	รายได้สมาชิกเดือน(บาท)	รายได้คู่สมรสเดือน(บาท)	รวม
รายได้ประจำ			
รายได้อื่น ๆ			
	รวม		

4. ขณะนี้ท่าน และหรือคู่สมรส (ถ้ามี) มีค่าใช้จ่ายเท่าใดต่อเดือน

ประเภท	รายจ่ายของสมาชิก		รวม
	เดือนละ (บาท)	เดือนละ (บาท)	
ค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตโดยประมาณ			
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษบุตร(ถ้ามี)			
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ระบุ.....			

5. ขณะนี้ท่านและหรือคู่สมรส (ถ้ามี) มีการผ่อนชำระหนี้สินในระบบ (เช่น กู้ธนาคาร ,กู้สวัสดิการ กู้สินเชื่อ) ใดบ้าง (ต้องแนบเอกสารประกอบด้วย เช่น สัญญากู้, ใบผ่อนชำระหนี้รายเดือน ,เอกสารที่ระบุการเป็นหนี้ของสถาบันนั้น ๆ)

ประเภท	การผ่อนชำระของสมาชิก		การผ่อนชำระของคู่สมรส		รวม
	เดือนละ (บาท)	หักฐาน	เดือนละ (บาท)	หักฐาน	
1. ผู้ที่ซื้อบ้านและที่ดิน อัตราดอกเบี้ย.....%		☐ มี ☐ ไม่มี		☐ มี ☐ ไม่มี	
2. ผู้สวัสดิการของโรงงานยาสูบ (เช่นผู้ ซื้อรถยนต์,ผู้ซื้อคอมพิวเตอร์,ผู้สวัสดิการบุตร เป็นต้น) อัตราดอกเบี้ย.....%		☐ มี ☐ ไม่มี		☐ มี ☐ ไม่มี	
3. ผู้ซื้อรถยนต์ (ผ่อนกับบริษัทไฟแนนซ์) อัตราดอกเบี้ย.....%		☐ มี ☐ ไม่มี		☐ มี ☐ ไม่มี	
4. ผู้ที่ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ ดำรงชีพ (ผ่อนกับบริษัทให้สินเชื่อ เช่นอโชน สินเชื่อเงินสดบัตรเครดิต เป็นต้น) อัตราดอกเบี้ย.....%		☐ มี ☐ ไม่มี		☐ มี ☐ ไม่มี	

ภาพผนวกที่ ก1 แบบแสดงความจำนงให้สหกรณ์แก้ปัญหาหนี้ (บัตรเครดิต หมายศาล หนี้นอกระบบ ฯลฯ)

6. ขณะนี้ท่านมีหนี้สินนอกระบบ(ส่วนบุคคล) จำนวน.....ราย คังวางชื่อคือไปนี้

แหล่งเงินกู้/ชื่อผู้ให้กู้/ที่อยู่ผู้ให้กู้ หรือ เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้	จำนวนหนี้ คงเหลือ	ดอกเบี้ย ร้อยละ/เดือน/ปี	ปี พ.ศ. ที่ขอกู้	ความจำเป็นในการขอกู้	หลักฐาน
.....
.....
.....
.....

7. ผู้บังคับบัญชาที่ท่านเคารพนับถือ และสามารถให้ข้อมูลของท่านได้ คือ
(นาย/นาง/นางสาว)..... ตำแหน่ง.....
ที่อยู่/กอง/สังกัด..... โทร.....
8. เพื่อนสนิทหรือผู้ที่ไว้ใจของท่านที่สามารถให้ข้อมูลของท่านได้ คือ
(นาย/นาง/นางสาว)..... ตำแหน่ง.....
ที่อยู่/กอง/สังกัด..... โทร.....
9. ทรัพย์สินส่วนตัวของตนเอง และหรือคู่สมรสมีอะไรบ้าง
9.1 บ้านของตนเอง มี ระบุลักษณะ..... ไม่มี
9.2 ยานพาหนะ รถจักรยานยนต์ รถยนต์ประเภท.....
9.3 ที่ดิน โฉนด น.ส.3ก. อื่นๆ จำนวน.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ครว.
10. แนวทางที่ท่านต้องการให้ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาหนี้ (บัตรเครดิต, หมายศาล หนี้นอกระบบ ฯลฯ) ให้กับท่าน หรือ ข้อมูล หรือ อื่น ๆ ที่ท่านต้องการให้ทราบเพื่อประกอบการพิจารณา.....

(หากท่านไม่มีการเขียนรายละเอียดของเจ้าหน้าที่และการเขียนแสดงแนวทางที่ต้องการให้ความช่วยเหลือไม่เพียงพอ สามารถเขียนเพิ่มเติมในกระดาษอื่นได้)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้น และหลักฐานประกอบการพิจารณา เป็นความจริงทุกประการ ข้าพเจ้าจึงได้ให้ข้อมูลไม่เป็นความจริง ให้ข้อมูลคำนี้ขึ้นข้าพเจ้าในทางคืออายุได้ รวมถึงการยินยอมให้ สอ.ทพ. คัดเลือกต่างๆ ที่ข้าพเจ้าพึงได้จากสหกรณ์ทั้งปวงด้วย

ลงชื่อ.....สมาชิก

(.....)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ ข้อมูลของสมาชิกจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และจะเสนอต่อคณะกรรมการ "โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิก" เท่านั้น

ภาพผนวกที่ ก1 (ต่อ)

ข้อตกลงในการเข้าโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ

1. ผู้ยื่นคำเข้าร่วมอบรมสัมมนาในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ และหลังจากเสร็จสิ้นโครงการฯ แล้วยินดีให้ความร่วมมือในการทำแบบประเมินผลของโครงการ
2. ผู้ยื่นขอมอบให้สหกรณ์ฯ คิดต่อสอบถามหรือเปิดเผยรายละเอียดบางประการ หรือทั้งหมดเกี่ยวกับผู้กู้ ให้แก่ผู้ค้าประกัน ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดก็ตามที่สหกรณ์ฯ เห็นสมควร
3. ผู้ยื่นขอมอบทำประกันเพื่อค้ำประกันสินเชื่อตามโครงการนี้ ตลอดอายุสัญญาผู้กู้ โดยยื่นขอมอบให้สหกรณ์ฯ เป็นผู้รับผลประโยชน์
4. ผู้ยื่นขอมอบให้สหกรณ์ฯ หักเงินได้จากเงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และหรือรายได้อื่นใดที่มีในสหกรณ์ฯ และหรือโรงงานยาสูบ รวมถึงการหักเงินจากบัญชีเงินฝากของผู้กู้ที่มีอยู่กับธนาคาร เพื่อชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย รวมถึงค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเงินกู้ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ
5. กรณีที่ผู้กู้มีเหตุต้องออกจากสหกรณ์ฯ ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้กู้ยินยอมชำระหนี้เงินกู้ตามโครงการฯ ที่มีอยู่กับสหกรณ์ฯ หรือทางสหกรณ์ฯ จะพิจารณาหักเงินได้ตาม ข้อ 4 ก็สามารถทำได้โดยมิต้องแจ้งเป็นการล่วงหน้า
6. กรณีที่สหกรณ์ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าคุณสมบัติผู้กู้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ และวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ สามารถงดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีในสหกรณ์ฯ ได้ทันที
7. ในวันทำแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ ผู้กู้ได้รับทราบและเข้าใจในข้อความ รวมถึงเงื่อนไขต่าง ๆ และตกลงยินยอมผูกพันและปฏิบัติตามมติ คำสั่ง ระเบียบของสหกรณ์ฯ ทุกประการ

ลงชื่อ.....สมาชิกผู้กู้

(.....)

ภาพผนวกที่ ก1 (ต่อ)

ตารางผนวกที่ ก1 สรุปผลแบบประเมินโครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิต คอยรุดคักว้า”

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ดีมาก (%)	ดี (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)
1	ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	51.30	36.70	3.87	0.13
2	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับนำไปประยุกต์ใช้มากขึ้นเพียงใด	29.97	38.20	21.10	0.43
3	จากการเข้าฐานทั้ง 7 ของชุมชนคอยรุดคักว้า ท่านคิดว่าท่านได้รับประโยชน์มากขึ้นเพียงใด	38.70	37.50	7.93	0.13
4	ท่านคิดว่าท่านได้รับแนวทางแก้ไขปัญหานี้ได้มากขึ้นเพียงใด	42.63	35.97	7.43	0.53
5	ท่านคิดว่าการจัดโครงการอบรมศึกษาดูงาน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ เหมาะสมเพียงใด	50.60	28.47	7.33	0.67
6	ท่านคิดว่าท่านได้รับแนวทางการป้องกันการก่อหนี้ได้มากขึ้นเพียงใด	43.30	42.10	9.23	0.70
7	ท่านคิดว่าโครงการนี้จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านให้ดีขึ้นหรือไม่เพียงใด	50.00	34.73	7.23	0.00
8	ท่านคิดว่าชุมชนคอยรุดคักว้าเหมาะสมแก่การจัดอบรมศึกษาดูงานมากขึ้นเพียงใด	54.80	30.17	9.30	0.00
9	ท่านเห็นด้วยมากขึ้นเพียงใด ที่สหกรณ์ฯ จัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ฯ	68.40	24.00	4.23	0.13
10	ท่านคิดว่าเวลาที่ใช้ในการอบรมศึกษาดูงานเหมาะสมเพียงใด	35.83	33.17	14.57	3.17

สรุปผลคิดเป็นร้อยละจากคำถามแบบประเมินของโครงการฯ

ข้อที่ 1 สมาชิกได้รับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	ดีมาก	คิดเป็นร้อยละ	51.30
ข้อที่ 2 สมาชิกสามารถนำความรู้ที่ได้นำไปประยุกต์ใช้	ดี	คิดเป็นร้อยละ	38.20
ข้อที่ 3 สมาชิกได้รับประโยชน์จากการเข้าฐานทั้ง 7	ดีมาก	คิดเป็นร้อยละ	38.70
ข้อที่ 4 สมาชิกได้รับแนวทางแก้ไขปัญหานี้ได้	ดีมาก	คิดเป็นร้อยละ	42.63
ข้อที่ 5 ในการจัดโครงการอบรมศึกษาดูงานโครงการฯ เหมาะสม	ดีมาก	คิดเป็นร้อยละ	50.60
ข้อที่ 6 สมาชิกได้รับแนวทางการป้องกันการก่อหนี้	ดีมาก	คิดเป็นร้อยละ	43.30

- ข้อที่ 7 โครงการนี้จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 50.00
- ข้อที่ 8 ชุมชนคอยระมัดระวังเหมาะสมแก่การจัดอบรมศึกษาดูงาน ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 54.80
- ข้อที่ 9 สมาชิกเห็นด้วยที่สหกรณ์ฯ จัดโครงการฯ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 68.40
- ข้อที่ 10 เวลาที่ใช้ในการอบรมศึกษาดูงานเหมาะสม ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 35.83

ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น

สมาชิกสนใจในโครงการนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะทำงานฯ กรรมการฯ ที่มีโครงการฯ ที่ดีแบบนี้ให้สมาชิก และอยากให้มีโครงการอื่นๆ ตามมาอีก รวมทั้งสมาชิกให้สหกรณ์ฯ กีดดอกเบี้ยยให้ต่ำกว่าที่เป็นอยู่และปลดหนี้ให้สมาชิกได้โดยเร็ว เพราะจะทำให้สมาชิกมีชีวิตที่ดีขึ้น สถานที่ให้การศึกษาดูงานดีมาก บรรยากาศดี อาหารอร่อย คณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ต้อนรับดีมาก และอยากให้จัด โครงการแบบนี้ขึ้นอีก สมาชิกได้เรียนรู้วิธีอยู่อย่างพอเพียง สามารถนำแนวทางไปใช้ได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคผนวก ข
ข้อมูลทั่วไปของ “กอบจตุตถกาวา”

ข้อมูลทั่วไปของ “คอยรุดคักวา”

“ชุมชนคอยรุดคักวา” ตั้งอยู่หมู่ 5 แขวงโคกแฝด เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ชุมชนลำไทร” ชุมชนแห่งนี้ได้รับการบุกเบิกเมื่อประมาณ 130 ปีที่ผ่านมา โดย “นายอิบรอฮีม-นางชานี บิดิล” สองสามีภรรยาที่อพยพถิ่นฐานจากปัตตานีมาอยู่แถบลุ่มน้ำแสนแสบ (บริเวณบ้านเจียรดับในปัจจุบัน) จากพื้นที่ป่าที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเป็นเรือสวน ไร่นา จนทำเป็นอาชีพหลัก โดยยึดหลักการปกครองดูแลเป็นระบบครอบครัวและลูกหลานสืบมา ประชากรในหมู่บ้านลำไทรร้อยละ 90 เป็นชาวมุสลิมนับถือศาสนาอิสลาม ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด เลี้ยงหงส์ เลี้ยงนก เลี้ยงวัว เลี้ยงแพะ

ลำไทร เป็นชื่อหมู่บ้านหนึ่งที่ถูกบุกเบิกเมื่อประมาณ 140 ปีที่ผ่านมาโดย นายอิบรอฮีม นางชานี บิดิล และสองสามีภรรยาที่อพยพถิ่นฐานมาจากปัตตานีมาอยู่แถบลุ่มน้ำแสนแสบ (บริเวณบ้านเจียรดับในปัจจุบัน) จากพื้นที่ที่เคยเป็นป่าได้ปรับปรุงและพัฒนาเป็นที่ทำสวน ไร่นา เป็นอาชีพหลัก โดยระบบครอบครัวและลูกหลานสืบมา ความเป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ความสัมพันธ์ในชุมชนเป็นระบบเครือญาติเกือบทั้งชุมชน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามโดยยึดแนวปฏิบัติตามคัมภีร์อัลกุรอานอย่างเคร่งครัด ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่ใช้เป็นทางนำของชีวิตของหมู่บ้านลำไทร ตลอดมา ได้นำหลักปฏิบัติของศาสนามาดำเนินวิถีชีวิตตั้งแต่อดีตและมีการปรับใช้ตามความรู้ที่ได้รับของศาสนาอิสลามแต่ละสมัย ที่ได้เกิดการเรียนรู้ ที่ได้มีนักวิชาของศาสนาเข้ามาอบรมสั่งสอนกันเป็นช่วงๆ เช่น นายหะยีมุฮัมมัด แม้นมินทร์ จากอัลอิสละห์สมาคม อาจารย์อิสมาเอล วิสุทธิปราณี มุลนิธสันดิชน และนักวิชาการคนอื่นๆ ทำให้ชุมชนแผ่นดินทองคอยรุดคักวา หรือหมู่บ้านลำไทร มีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติศาสนากิจและการใช้ประเพณีดั้งเดิมถูกยกเลิกไปและมีประเพณีและวัฒนธรรมใหม่อยู่บนฐานศาสนาอิสลามอย่างชัดเจน เช่น พิธีแต่งงาน พิธีแห่เจ้าบ่าวเจ้าสาว พิธีเข้าสู่นัด พิธีโกนผมไฟ ฯลฯ และมีการพัฒนามากกว่าในหมู่บ้านอื่น ๆ และตั้งอยู่บนฐานของศาสนาอิสลามสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างมั่นคงจนถึงทุกวันนี้ 133 หลังคาเรือนที่จะกระจายรายล้อมมัสยิดคอยรุดคักวา และโรงเรียนอิสลามลำไทรเป็นรากฐานที่จะสืบสายจากเจตนารมณ์ของเหล่าบรรพชนที่ได้ก่อรูปจิตกุศลสร้างคุณงามความดีไว้เป็นแบบอย่างสืบแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ด้วย ทรัพยากรมากค่าแห่งนี้ได้มาอย่างเค็ดเคี้ยวและโคคเค้นให้ลูกหลานได้พักพิงและพึ่งพาตามสมญานามว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” และยังคงรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่ดีที่เรียบง่ายและครองความเป็นชนบทในเมืองของถิ่นของกรุงเทพมหานคร 12 กลุ่มบ้านเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สืบสานมาจากประวัติศาสตร์ พัฒนามาเป็นวัฒนธรรมการ

กรอบครองของท้องถิ่นที่สำคัญ ชุมชนแผ่นดินทองคอบรูตตีความีการแบ่งกลุ่มการบริหารงานการดูแลภายในชุมชนออกเป็น 12 กลุ่มบ้าน โดยยึดจากเครือญาติ สภาพทางภูมิศาสตร์ ทำเลที่ตั้งและการรวมตัวกันอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน คณะกรรมการชุมชนมีการกระจายอำนาจให้แก่กลุ่มบ้านมีคณะกรรมการซึ่งจัดตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อที่จะสามารถดูแลและประสานงานภายในชุมชนให้เป็นระบบอย่างทั่วถึง ความสุขสมบูรณ์วัดได้จากค่าของการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี “คนดี สิ่งแวดล้อมดี” ที่ยังคงรักษาชุมชนชนบทหรือคอบรูตตีควาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต สีเขียวของต้นไม้ที่คอยดูดซับความฟุ้งกระจายของมลพิษที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นซึ่งมีไม่มากนัก เพราะไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นในชุมชน สีเขียวของร่มไม้ สร้างความร่มรื่นให้เกิดขึ้นโดยทั่วไป ถึงแม้ในยามแล้งน้ำอาจเหือดแห้งไปตามฤดูกาลแต่เป็นช่วงคงมีไม่มากนัก มีชาวมินานถุฝุนที่หวานล้อมความชุ่มชื้นให้หวนกลับคืนมาอีกครั้งหนึ่งในรอบปีเช่นเคยชุมชนเมือง ประกอบกับมีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมาผสมผสานที่คอยเอื้ออำนวยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

หมู่บ้านลำไทร ซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่งย่านชานเมืองหลวงของกรุงเทพมหานครน้อยคนที่จะรู้จักหมู่บ้าน เว้นแต่เพียงพื้นที่เท่านั้นในเขตหนองจอก ที่แวะเวียนเข้าไปรับจ้างเกี่ยวข้าว หาปลา รับจ้างอื่นๆ โดยทั่วไปในช่วงแรกๆ เพราะเป็นพื้นที่ชนบท สาธารณูปโภคทุกชนิดเข้าไม่ถึงหมู่บ้านนี้ชาวบ้านอยู่กันตามลำพังอย่างโดดเดี่ยว แต่เอาชีวิตอยู่รอดมาไม่น้อยกว่า 140 ปี ความวิริยะอุตสาหะ ความขยันขันแข็ง การรู้จักอดออม การต่อสู้ การดิ้นรน ฯลฯ จึงทำให้หมู่บ้านลำไทรแห่งนี้กลับกลายเป็นที่โจทษ์ขานและกล่าวถึงในวงการต่างๆ ส่วนราชการจะหยิบยื่นนำสู่การยกย่องเชิดชูเกียรติว่าเป็นชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนดีเด่น เป็นกรณีศึกษาชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะวิถีชีวิตที่มีความสง่างาม สมยานามว่า ชุมชนแผ่นดินทองคอบรูตตีควานั้นหมายถึง แผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทั้งในน้ำบนบก และสติปัญญาที่ถูกปลูกฝังถ่ายทอดผ่านชนรุ่นหลังคนแล้วคนเล่า ที่ใช้ในการดำรงชีวิต ที่มีวันหมดสิ้น ต่อบ่าวผู้ภักดีต่อพระเจ้าเป็นเจ้าที่สมควรกราบเคารพบูชา นั่นคือ อัลลอฮ์ (พระเจ้าของศาสนาอิสลาม) สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสันติสุข ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกาภิวัตน์ที่โหมกระหน่ำพัดเข้ามามีอยู่ในเขตเมืองหลวงของกรุงเทพมหานคร

คำว่า “ลำไทร” เป็นชื่อเรียกของชาวบ้านที่มีลักษณะตามบริบททางสังคมดังกล่าวคือ ลำ คือลำน้ำที่ไหลคลไคลไปตามร่องน้ำธรรมชาติไทร ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ชอบขึ้นตามริมขอบ คันคูน้ำ เป็นตระกูลไม้ใหญ่ แผ่กิ่งก้านสาขา มีอายุยาวนาน ลำไทรจึงเป็นลำน้ำที่มีต้นไทรขึ้นปกคลุมหนาที่บนพื้นที่ตามร่องน้ำธรรมชาติอย่างเช่น ลำไทรแห่งนี้ เมื่อมีการจัดตั้งหมู่บ้านตามระเบียบ

การปกครองของกระทรวงมหาดไทย จึงได้นำชื่อของคุณลักษณะของท้องถิ่นมาตั้งชื่อเป็นหมู่บ้านที่เรียกกันมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ปัจจุบันนี้จะเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็นชุมชนแล้วก็ตาม ก็ยังเรียก ลำไทร ไร่ต่อท้ายชื่อของชุมชนแห่งนี้ไว้ด้วยว่า “ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตตักวา ลำไทร” เพื่อสื่อความหมายว่าที่นี่คือ หมู่บ้านลำไทรดั้งเดิมนั่นเอง ส่วนคำว่า คอบรุตตักวา นั้น เป็นภาษาอาหรับ คำว่า “คอบรุต” มีความหมายว่า ความดี และคำว่า “ตักวา” มีความหมายว่า มีวินัยต่อพระเจ้า ดังนั้นคำว่า “คอบรุตตักวา เมื่อนำมาใช้เป็นชื่อของมัสยิดเป็นชื่อและจดทะเบียนเลขที่ 30 ว่า มัสยิดคอบรุตตักวา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 จึงมีความหมายโดยรวมว่า ผู้ที่มีความภักดีต่อพระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าของ (อัลลอฮ) นั่นเองชื่อของ “หมู่บ้านลำไทร” หรือ “ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตตักวา” จึงเป็นพื้นที่เดียวกัน จะใช้ชื่อว่า “หมู่บ้านลำไทร” ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตตักวา” ตามความเหมาะสมกับเหตุการณ์

ปี 2537 “ชุมชนคอบรุตตักวา” ได้จดทะเบียนขึ้นเป็นชุมชนตามระเบียบของกรุงเทพมหานคร โดยใช้ชื่อว่า “ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตตักวา” กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดตั้ง “โรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ กรุงเทพมหานคร” แห่งแรกที่ ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตตักวา ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ซึ่งนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานในพิธีเปิดโรงเรียนฯ เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ที่ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตตักวา หมู่ 5 แขวง โศกแผ่ เขตหนองจอกนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จาก นายบุญเหลือ สมานตระกูล และญาติ ให้ใช้ที่ดินจำนวน 14 ไร่ เศษ ให้กรุงเทพมหานครใช้เป็นโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ มีระยะเวลา 10 ปี ซึ่งขณะนี้สำนักงานเขตหนองจอกได้เข้าปรับพื้นที่เป็น 4 ส่วนคือ

1. ปลูกข้าว ไร่ละ 30
2. พืชไร่ พืชสวน ไร่ละ 30
3. ชุดสระที่ไว้ใช้บริโภค การเกษตร เลี้ยงปลา ไร่ละ 30
4. ที่อยู่อาศัย ไร่ละ 10

บนพื้นที่ 14 ไร่ 81 ตารางวา ตามอัตราส่วน

1. พื้นที่ทำนา 30% ประมาณ 4 ไร่เศษ
2. เลี้ยงปลาและพื้นที่น้ำ 30% ประมาณ 4 ไร่เศษ

3. พื้นที่ปลูกไม้ผลและพืชผัก 30% (4 ไร่) ประมาณ 4 ไร่เศษ
4. พื้นที่ปลูกบ้านพักอาศัยและสัตว์เลี้ยง 10 % ประมาณ 2 ไร่เศษ

ความรู้เรื่องบ้านกับต้นไม้ ฐานนี้มีการทำการศึกษาจริงๆแล้วมีเกือบ 120 กว่าชนิด ปลูกมาตั้งแต่สมัยพ่อแม่ ของภรรยาอาจารย์ ก็ไม่ได้มีตั้งหลักเกณฑ์อะไรจริงจางว่าจะปลูกกันกี่สายพันธุ์ หรือกี่ชนิด ซึ่งบางต้นก็มีเพียงแค่นั้นเดี๋ยวก็มี สิ่งหนึ่งที่น่าเสียดายมากคือ การปลูกไม้ป่า เช่น ไม้แดง ไม้เต็ง ซึ่งจริงๆ ทางภาคก็อนุญาตให้เราปลูกไว้ได้ คิดดูถ้าปลูกมาถึงสมัยนี้มันจะมีคุณค่าขนาดไหน เพราะ มันมีราคา มันได้ราคาดี เป็นที่ต้องการ เพราะป่าไม้ประเภทนี้ในป่าจริงๆ แทบจะไม่เหลือแล้ว มันไม่ใช่แค่ช่วงอายุคนรุ่นนี้เท่านั้น แต่มันสามารถสืบต่อถึงช่วงลูกช่วงหลานได้ มันเป็นผลประโยชน์ในระยะยาว เพราะมันเป็นไม้เนื้อแข็งที่สามารถนำไปแปรรูปได้หลายอย่าง

ความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ฐานนี้เป็นฐานเกี่ยวกับไร่นาสวนผสม และเกษตรทฤษฎีใหม่ อาจารย์ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นโครงการหนึ่งเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งโครงการของในหลวงทั้งหมดมีกว่า 4,000 โครงการ โดยเกษตรทฤษฎีใหม่ จะมีการแบ่งที่ดิน 100% ออกเป็น 4 ส่วน คือ 30% เป็นไร่นา 30% ปลูกพืชผักสวนครัวต้นไม้ต่างๆ 30% บ่อน้ำ 10% เป็นที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ ซึ่งพื้นที่ของอาจารย์แบ่งเป็น น้ำ 4 ไร่ นา 4 ไร่ ปลูกพืชผัก 4 ไร่ ที่อยู่ 2 ไร่ ไร่นาสวนผสมและการเกษตรทฤษฎีใหม่ จะมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันคือ เกษตรทฤษฎีใหม่จะมีการแบ่งพื้นที่เกษตรกรรมเป็นสัดส่วน ส่วนไร่นาสวนผสมจะมีการใช้พื้นที่ไม่เป็นสัดส่วน สำหรับปัญหาในฐานนี้คือ พบเพลิงกักกินพืชสวนครัวอาจารย์ให้ความหมายของคำว่าพอยู่พอกินไว้ดังนี้ คือการรู้จักใช้ รู้จักง่าย รู้จักเก็บ พอยู่พอกิน มีรายรับมากกว่ารายจ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย อาจารย์สมชาย สมานตระกูลกล่าวถึงความสำเร็จของชุมชนที่มีผู้มาเยี่ยมชมศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องว่า ความสำเร็จของชุมชนเกิดจากทุน 3 ประการ

1. ทุนทางด้านสังคม คือ อยู่กันมาร้อยกว่าปี เป็นปึกแผ่น อยู่กันเหมือนญาติพี่น้อง ช่วยเหลือเกื้อกูล แบ่งปันกัน เดิมก็ใช้ชีวิตเกษตรกันอยู่แล้ว
2. ทรัพยากรที่มีอยู่ ทรายใดที่มีผืนดิน มีแหล่งน้ำ มีอากาศ ชาวบ้านก็มีอาชีพ ใช้ประโยชน์จากผืนดิน เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงตัวเองได้ ฟึ่งตัวเองได้

3. ทรัพยากรมนุษย์ คือ คนในชุมชนมีคุณภาพ ผู้นำเสียสละอุทิศตน รู้จักเรียนรู้ รู้จักการบริหารจัดการทรัพยากร มีการแบ่งปันเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่น

“พื้นฐานอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือ เรื่องของหลักการในศาสนาอิสลามที่ชาวบ้านใช้ในวิถีชีวิตของเขาตลอด วิถีของอิสลามมันเป็นวิถีของการพึ่งตนเองเป็นอันดับต้นๆ เลย คำสอนของศาสนาอิสลามมีตอนหนึ่งกล่าวว่า ‘มนุษย์ที่ดียิ่งก็คือมนุษย์ที่ช่วยเหลือตนเองได้ และช่วยเหลือผู้อื่น’ เพราะฉะนั้นพึ่งตนเองได้ไม่พอ ต้องช่วยเหลือผู้อื่นด้วย ตรงนี้ทำให้เกิดการช่วยเหลือทางสังคมขึ้นมา การช่วยเหลือนี้เองที่เป็นเป้าประสงค์ของศาสนาอิสลาม เพราะฉะนั้นความเอื้ออาทร ความพอประมาณ ก็เป็นหลักการของศาสนาอิสลามที่เราใช้ในการดำรงชีวิตมาตลอด”

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง – ลำไทร

1. สถานที่ตั้ง

สถานที่ตั้งทำการ เลขที่ 34/3 หมู่ 5 แขวงโคกแฝด เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
10530 โทรศัพท์ 0-2543-2126 โทรศัพท์เคลื่อนที่ 08-3806-3456
E-mail somchai_s2008@ windowslive.com

2. วัตถุประสงค์ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

1. เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
2. เพื่อส่งเสริมและการแก้ปัญหาการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น
3. เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น
4. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากมวลประสบการณ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. เพื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้กับ

บุคคลทั่วไป

3. เป้าหมาย

เพื่อการพัฒนาชุมชนแผ่นดินทองกอบอรุณคึกคัก โดยจัดทำศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดเป็น 7 งานการเรียนรู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ นักเรียน นักศึกษา ผู้นำชุมชนและบุคคลที่สนใจเผยแพร่แนวทางการดำเนินชีวิตไว้เป็นกรณีศึกษา

4. วิสัยทัศน์

สถานที่อยู่อาศัยต้องการมีสภาพบ้านเรือนสะอาด ถูกสุขลักษณะสอดคล้องกับวิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีศาสนาเป็นศูนย์กลางของการดำเนินชีวิต พร้อมกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาดำเนินวิถีชีวิตในครัวเรือน มีสภาพพื้นที่สีเขียว จากการระดมการบำรุงรักษา ต้นไม้ที่มีอยู่และปลูกเพิ่มเติมให้ร่มรื่นทั้งชุมชน มีกำจัดของเสีย ด้วยกระบวนการทางธรรมชาติ โดยการส่งเสริมการศึกษาในท้องถิ่น การท่องเที่ยว เชิงเกษตรและส่งเสริมวัฒนธรรมของท้องถิ่น

5. พันธกิจ

สร้างความสุขของพื้นแผ่นดินรวมทั้งผู้อยู่อาศัยของคนในชุมชนในท้องถิ่น ให้ความสำคัญอยู่ มิได้เกิดขึ้น โดย ธรรมชาติหรือความบังเอิญ แต่ความน่าอยู่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่งให้ผสมกลมกลืน กับธรรมชาติรวมกับความเจริญ ทางด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมควรที่ไม่ทำลายซึ่งกันและกัน

6. ลักษณะโดยทั่วไปทางประวัติศาสตร์ของหมู่บ้านลำไทร

หมู่บ้านลำไทรตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบลโลกแฝด เขตหนองจอก จังหวัด กรุงเทพมหานคร มีขนาดพื้นที่ประมาณ 2,000 ไร่

คำว่า “ลำไทร” เป็นชื่อเรียกของชาวบ้านที่มีลักษณะตามบริบททางสังคมดังกล่าว คือลำน้ำ ที่ไหลคดเคี้ยวไปตามร่องน้ำธรรมชาติ

“ไทร” เป็นชื่อ ต้น ไม้ น้ำชนิดหนึ่งที่ชอบขึ้นตามริมขอบ คันคูน้ำ เป็นตระกูลไม้ใหญ่ แผ่กิ่งก้านสาขา มีอายุยาวนาน ลำไทรจึงเป็นลำน้ำที่มีต้นไทรขึ้นปกคลุมหนาที่บนพื้นที่ตามร่องน้ำธรรมชาติ อย่างเช่น ลำไทรแห่งนี้ เมื่อมีการจัดตั้งหมู่บ้านตามระเบียบการปกครองของกระทรวงมหาดไทย จึงได้นำชื่อของคุณลักษณะของท้องถิ่นมาตั้งชื่อเป็นหมู่บ้านที่เรียกกันมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ปัจจุบันนี้จะเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็นชุมชนแล้วก็ตาม ก็ยังเรียก ลำไทร ไว้ต่อท้ายชื่อของชุมชนแห่งนี้ไว้ด้วยว่า “ชุมชนแผ่นดินทองคอยรูตตี๊กว่า ลำไทร” เพื่อสื่อความหมายว่าที่นี่ คือ หมู่บ้านลำไทรดั้งเดิมนั่นเอง

คำว่า “ชุมชนแผ่นดินทองคอยรูตตี๊กว่า” เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อชุมชนตามคำสั่งของทางราชการ (คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม-แผ่นดินทอง สำนักงานเขตหนองจอก ที่ 35/2537) ที่ได้มีการประกาศใช้นโยบาย “บรม” หรือ “บวร” เพื่อการสร้างสรรค์ชุมชนต่างๆ ในเขตหนองจอก รวม 58 ชุมชน ให้เป็นชุมชนแผ่นดินทองหนองจอก จากนั้นจึงได้มีการเรียกชื่อชุมชนว่า “ชุมชนแผ่นดินทองคอยรูตตี๊กว่า” ตั้งแต่นั้นมา

ส่วนคำว่า “คอยรูตตี๊กว่า” นั้น เป็นภาษาอาหรับ คำว่า “คอยรูต” มีความหมายว่า “ความดี” และคำว่า “ตี๊กว่า” มีความหมายว่า “มีวินัยต่อพระเจ้า” ดังนั้นคำว่า “คอยรูตตี๊กว่า” เมื่อนำมาใช้เป็นชื่อของมัสยิดเป็นชื่อและจดทะเบียนเลขที่ 30 ว่า “มัสยิดคอยรูตตี๊กว่า” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 จึงมีความหมายโดยรวมว่า ผู้ที่มีความภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ) นั่นเอง

ชื่อของ “หมู่บ้านลำไทร” หรือ “ชุมชนแผ่นดินทองคอยรูตตี๊กว่า” จึงเป็นพื้นที่เดียวกัน ในงานวิจัยครั้งนี้ จะใช้ชื่อว่า “หมู่บ้านลำไทร”-“ชุมชนแผ่นดินทองคอยรูตตี๊กว่า” ตามความเหมาะสมกับเหตุการณ์

7. ศาสนา

1. ศาสนา อิสลาม 95 %
2. ศาสนา พุทธ 5 %
3. อื่นๆ - %

8. พื้นที่

พื้นที่ตั้ง “หมู่บ้านลำไทร” มีพื้นที่ตั้งอยู่ห่างจากศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ประมาณ 60 กิโลเมตร และห่างจากสำนักงานเขตหนองจอกประมาณ 4 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงตามลักษณะการปกครองท้องที่กรุงเทพมหานคร ดังกล่าวคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ พื้นที่หมู่ 2 แขวงกระทุ่มราย

ทิศใต้ ติดต่อกับ พื้นที่หมู่ 7 แขวงโคกแฝด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ พื้นที่หมู่ 16 แขวงกระทุ่มราย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ พื้นที่หมู่ 4 แขวงโคกแฝด

ลักษณะพื้นที่ ตามบริบทของหมู่บ้านลำไทร มีลักษณะเช่นเดียวกับหมู่บ้านอื่นที่อยู่ในพื้นที่เขต และแขวงของเขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบและเป็นพื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง และเป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำแสนแสบ-หนองจอก โดยมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณหนึ่งเมตร มีลักษณะของดินเหนียวตะกอน ประกอบด้วยดินเหนียวและดินตะกอนละเอียด สีดำ ที่โอบอุ้มน้ำและเนื้อดินอัดแน่น ซึ่งดินลักษณะนี้เกิดจากอิทธิพลของน้ำทะเลพัดพามาถม เรียกว่า “ดินตะกอนน้ำพัดพา (alluvial soils)” ที่กระจายตัว จึงเป็นดินที่เหมาะสมในการทำเกษตรกรรม แต่เนื่องจากพื้นที่ที่ตั้งของหมู่บ้านลำไทร มีลักษณะเป็นพื้นที่รอยต่อหรือเขตรอยต่อระหว่างเมืองกับชนบท (urban-rural fringe) ที่กระจายตัวโอบล้อมบริเวณพื้นที่เมืองที่พัฒนาแล้ว (built-up area) ซึ่งได้รับอิทธิพลของกระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมือง (urbanization) จึงส่งผลให้มีลักษณะการใช้ที่ดินของชาวบ้าน ไม่ได้เป็นไปในรูปของชนบทอย่างแท้จริง แต่มีลักษณะการใช้ที่ดินแบบผสมผสาน (mixed used) คือมีการใช้ที่ดินแบบเมือง (urban land used) และการใช้ที่ดินแบบชนบท (rural land used) ประปนกันอยู่

การคมนาคม การเดินทางจากกรุงเทพมหานคร มายังหมู่บ้านลำไทรหรือชุมชนแผ่นดินทองคอยรุดดีกว่า จะสะดวกสบายสามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง เช่น ถนนพหลโยธิน แยกเลี้ยวขวาเข้าสู่ ถนนรามอินทรา มาถึงมีนบุรี เข้าสู่ถนนสุวินทวงศ์ไปตามเส้นทางจะเชิงเทรา 14 กม. เลี้ยวซ้ายเข้าถนนเชื่อมสัมพันธ์ หนองจอก เพียง 4 กม. เลี้ยวซ้ายเข้าถนนลำไทรอีก 1 กม. จะมาถึงหมู่บ้านลำไทร หรือจะมาทางรามคำแหง-สุขาภิบาล 3 มาถึงมีนบุรี มีรถเมล์สาย 131 จากมีนบุรี-หนองจอก จะผ่านถนนลำไทร หรือรถตู้โดยสาร จากมีนบุรี-หนองจอก จะผ่านถนนลำไทร

ข้อสังเกตต่างๆ อีกอย่างหนึ่ง คือจะอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และศูนย์ฝึกอบรม สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

สาธารณูปโภค “หมู่บ้านลำไทร” หรือ “ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตคี๊กว่า” เป็นชุมชนเก่าแก่ ประมาณ 130 ปี เดิมชาวบ้านอยู่พื้นที่นี้ จะนิยมนุดบ่อน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในรอบปี ชาวบ้านทุกครัวเรือนจะมีบ่อน้ำเพื่อประสงค์ดังกล่าว และมีเพื่อให้ปลาอยู่อาศัย และมีการวิดบ่อเพื่อจับปลา ในช่วงฤดูแล้ง ประมาณเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน แสงสว่างจะใช้ตะเกียงโคมหรือเจ้าพายุในยามค่ำคืน ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม บ่อน้ำดังกล่าวยังคงอยู่ก็มีบ้าง อีกส่วนหนึ่ง ถูกกลบเพื่อการดำรงชีวิตใหม่ จะมีการใช้น้ำประปามาแทน แต่ยังไม่ทุกหลังคาเรือนชาวบ้านยังอีกส่วนหนึ่งยังใช้น้ำบาดาลและน้ำคลองอยู่ แต่คาดว่าอีกไม่นานจะได้ใช้น้ำประปาทั้งหมด มีการใช้กระแสไฟฟ้าทุกหลังคาเรือน ส่วนตะเกียงจะไม่มีการใช้ ในแถบหนองจอกแล้วหมู่บ้านลำไทรถือได้ว่าเป็นหมู่บ้านที่มีการพัฒนาก่อนหมู่บ้านอื่นๆ ขอสรุปโดยสังเขป ดังนี้

1. ไฟฟ้า ไฟฟ้าได้เริ่มเข้ามาเป็นครั้งแรกโดยชุมชนเอง ประมาณ ปี 2512 หลังจากทีสุขาภิบาลหนองจอก ได้ทำการก่อสร้างโรงปั่นไฟฟ้าขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในเขตหนองจอก ชาวชุมชนจึงได้แนวคิดที่จะนำมาใช้ในชุมชน จึงได้ดำเนินการซื้อเครื่องปั่นไฟฟ้าขนาด 30 แอมแปร์ ขึ้นใช้ โดยนายอำเภอหนองจอกในขณะนั้นเป็นครั้งแรก (นายอำเภอพจน์ กัวร์ชัย) ประมาณ 50 หลังคาเรือน ต่อมาในปี 2519 การไฟฟ้านครหลวงได้ปักเสาพาดสายเข้ามาในชุมชน ชาวบ้านจึงได้ใช้ไฟฟ้ากันทั่วในระยะต่อมา

2. ถนน จากที่ “หมู่บ้านลำไทร” หรือ “ชุมชนแผ่นดินทองคอบรุตคี๊กว่า” เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่ โดยในอดีตไม่มีถนนใช้ในชุมชน จึงมีการเดินเท้ากันมาโดยตลอด ต่อมาในปี พ.ศ. 2512 นายอำเภอในสมัยนั้น (นายอำเภอพจน์ กัวร์ชัย) ได้มาเปิดไฟฟ้าหมู่บ้านลำไทร ท่านเล็งเห็นว่าน่าจะทำเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของหมู่บ้านแห่งนี้ ท่านได้อนุมัติงบประมาณเพื่อทำการขุดถนน จากถนนเชื่อมสัมพันธ์ กว้าง 6 เมตร ยาว 1,200 เมตร เข้าสู่หมู่บ้านลำไทร โดยจ้างแรงงานชาวบ้านขุด จึงเป็นถนนเส้นแรกของหมู่บ้านลำไทร ต่อมาได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีงบประมาณเพิ่มขึ้นจึงได้เชื่อมติดต่อกับหมู่บ้านอื่นๆ โดยขุดเลียบบคลองลำไทร คลองลำไทรจะเข้าคายได้ใช้จนถึงปัจจุบัน

9. ผู้นำทางการเกษตร

1. นายสมชาย สมานตระกูล	ปราชญ์เกษตร กทม.
2. นายวิวัฒน์ สมานตระกูล	การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์
3. นายถาวร สมานตระกูล	การเลี้ยงปลาและการเลี้ยงสัตว์ปีก
4. นายบุญเหลือ สมานตระกูล	การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์
5. นายชัยณรงค์ มานาชาชี	การทำนาข้าว

10. ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรชุมชน

1. กลุ่มแม่บ้านลำไทร จำนวนสมาชิก 15 คน เงินทุน 10,000.-บาท
2. กิจกรรมผลิตอาหาร/ขนม/น้ำดื่มผลไม้ ประธานกลุ่ม นางลีนดา สมานตระกูล
3. กลุ่มลำไทร โฮมสเตย์ จำนวนสมาชิก 13 คน เงินทุน 20,000.-บาท
4. กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประธานนายสมชาย

สมานตระกูล

5. กลุ่มโรงสีข้าว จำนวนสมาชิก 18 คน เงินทุน 50,000.-บาท
6. กิจกรรมสีข้าว ประธานกลุ่ม นายบรรจง สมานตระกูล
7. กลุ่มสัตว์เศรษฐกิจ จำนวนสมาชิก 5 คน เงินทุน 20,000.-บาท
8. กิจกรรมผลิตลูกสัตว์ชนิดต่าง ๆ ประธานกลุ่ม นายถาวร สมานตระกูล

11. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

11.1 การประกอบอาชีพ

11.1.1 อาชีพหลัก ทำนา/รับราชการ/พนักงานบริษัท จำนวนครัวเรือน 60 เนื่องที่การผลิต 320 ไร่/ปริมาณผลิต รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 12,000.-/เดือน

11.1.2 อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป จำนวนครัวเรือน 19 เนื่องที่การผลิต -ไร่/ปริมาณ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 3,000.-/เดือน

11.1.3 อาชีพเสริม กำขาย จำนวนครัวเรือน 15 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 5,000.-/
เดือน

11.2 การผลิตทางการเกษตร

11.2.1 การผลิตข้าวเปลือกและข้าวสาร

11.2.2 การผลิตเมล็ดพันธุ์

11.2.3 การผลิตปุ๋ย สารสกัด สารกำจัดศัตรูพืช

11.2.4 การผลิตอาหาร

11.2.5 การแปรรูป

11.3 รายได้ประชากร

11.3.1 เฉลี่ยรายได้ 7,000.-บาท/คน/ปี

11.3.2 รายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 25 ครัวเรือน

11.3.3 รายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 21 ครัวเรือน

11.4 ผลิตภัณฑ์ของชุมชน

11.4.1 ชื่อผลิตภัณฑ์ : น้ำดื่มว่านหางจระเข้-ผู้ผลิต : นางลินดา สมานระกูล-จำหน่าย

ในชุมชน

11.4.2 ชื่อผลิตภัณฑ์ : น้ำจุมูกข้าว-ผู้ผลิต : นายอนันต์ สหสร้างสิกุล-จำหน่ายใน

ชุมชนและต่างจังหวัด

11.4.3 ชื่อผลิตภัณฑ์ : ขนมคูกี้-ผู้ผลิต : นางชลิตา มะลา-จำหน่ายในชุมชน

12. กิจกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

12.1 การลดรายจ่าย

12.1.1 ชื่อกิจกรรม : ไร่นาสวนผสม

ของตนเอง

ขั้นตอนและการดำเนินการ

1. จัดทำการเกษตรแบบผสมผสานในเนื้อที่ดินในพื้นที่ที่มีอยู่ในครอบครัว
2. จัดทำแปลงนาข้าว
3. จัดทำปลูกไม้ผล
4. จัดทำการเลี้ยงสัตว์บกและสัตว์น้ำ
5. จัดทำการแปรรูปอาหาร
6. จัดทำการจำหน่าย

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ : 14 ครัวเรือน

12.1.2 ชื่อกิจกรรม ผักสวนครัวรั้วกินได้

ขั้นตอนและการดำเนินการ

1. จัดทำปลูกพืชบริเวณบ้าน หน้าบ้านครอบครัวของตนเอง
2. จัดทำแปลงผักสวนครัวท้ายบ้าน
3. จัดทำปลูกไม้ผล

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ 42 ครัวเรือน

12.1.3 ชื่อกิจกรรม การแปรรูปอาหาร

ขั้นตอนและการดำเนินการ

1. จัดทำปลูกพืชบริเวณบ้าน หน้าบ้านครอบครัวของตนเอง
2. จัดทำแปลงผักสวนครัวท้ายบ้าน
3. จัดทำปลูกไม้ผล
4. จัดการแปรรูปอาหารและการถนอมอาหารไว้ใช้ในครอบครัว

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ 31 ครัวเรือน

12.1.4 ชื่อกิจกรรมเลี้ยงปลากระชัง

ขั้นตอนและการดำเนินการ

1. หาพันธุ์ลูกปลาที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ปลาหีบทิบ ปลาดุก ฯลฯ
2. นำเศษอาหารที่เหลือในครอบครัวมาเป็นอาหารหลัก
3. นำไว้เป็นอาหารในครัวเรือน

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ 15 ครัวเรือน

12.2 การเพิ่มรายได้

12.2.1 ชื่อกิจกรรม การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ

ขั้นตอนและการดำเนินการ

1. จัดซื้อแม่พันธุ์ พ่อพันธุ์ทั้งในประเทศและนอกประเทศ เช่น หงส์ วัว ห่าน
2. จัดทำฟาร์มในบ้านของตนเอง
3. จัดจำหน่ายลูก

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ 11 ครัวเรือน

12.2.2 ชื่อกิจกรรม การแปรรูปอาหาร

ขั้นตอนและการดำเนินการ

1. จัดการปลูกพืชไม้ผลในครัวเรือนและซื้อวัตถุดิบจากพื้นที่ใกล้เคียง
2. จัดทำอาหารคาว หวาน
3. จัดจำหน่ายผลผลิต
4. เก็บไว้รับประทาน

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ 14 ครัวเรือน

12.2.3 ซื่อกิจกรรม จัดตลาดนัดโรงเรียน

ขั้นตอนและการดำเนินการ

ละ 2 ครั้ง

1. เชิญชวนผ่านนักเรียนให้ผู้ปกครองนำผลผลิตในบ้านมาจัดจำหน่าย เดือน
2. จำหน่ายของใช้มือสอง มือสาม แลกเปลี่ยนของใช้
3. จัดจำหน่ายสินค้าราคาถูก ขนมห้างบ้าน

จำนวนครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ 43 ครัวเรือน

การตลาด

1. ตลาดในชุมชนและเชื่อมโยงเครือข่ายภายนอก เช่น ศาลาแดงหนองจอก
2. ตลาดนัดในชุมชน พื้นที่โรงเรียนอิสลามลำไทร

ภาพผนวกที่ ข1 ฐานการเรียนรู้ที่ 3 สัตว์เศรษฐกิจ

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงจำนวนคนและปริมาณหนี้สินต่อแหล่งที่มาหนี้สินของสมาชิกที่เข้าโครงการฯ

ใน พ.ศ. 2552

ตารางผนวกที่ ๑๑ ปริมาณหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตามแหล่งหนี้สิน
ภายนอกองค์กร

แหล่งหนี้สินภายนอกองค์กร	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ร้อยละ
สถาบันการเงิน		
1 ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	69,431.83	2.42
2 ธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	62,915.69	2.20
3 ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	59,561.37	2.08
4 ธนาคาร ยูโอบี จำกัด (มหาชน)	71,868.20	2.51
5 ธนาคาร ช่างทองและเชียงใหม่แบงก์กิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด	66,811.09	2.33
6 ธนาคาร ซิตี้แบงก์	67,400.97	2.35
7 ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	51,046.00	1.78
8 ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	31,751.61	1.11
9 ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	50,162.45	1.75
10 ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	34,603.97	1.21
11 ธนาคาร ออมสิน	155,855.49	5.44
12 ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	49,039.61	1.71
13 ธนาคาร อาคารสงเคราะห์	132,142.78	4.61
14 ธนาคาร สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)	41,079.48	1.43
15 ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	63,480.78	2.22
16 ธนาคาร เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	113,272.58	3.95
17 ธนาคาร อิสลามแห่งประเทศไทย	89,248.69	3.12
18 บริษัท ซิตี้คอร์ป ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (city advance)	75,512.61	2.64
19 บริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิส จำกัด	42,521.59	1.48
20 บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด	16,752.66	0.58
21 บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	28,422.70	0.99
22 บริษัท อยูธยา แคปปิตอล เซอร์วิส จำกัด (จีอีแคปปิตอล)	80,928.57	2.83
23 บริษัท อยูธยา แคปปิตอล เซอร์วิส จำกัด (first choice)	46,267.04	1.62
24 บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิส จำกัด (central card)	26,500.94	0.93
25 บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	81,564.51	2.85
26 บริษัท ซิตี้ คอนซูเมอร์ โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด (dinersclub)	83,092.67	2.90

ตารางผนวกที่ ๑1 (ต่อ)

	แหล่งหนี้สินภายนอกองค์กร	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ร้อยละ
27	บริษัท เจเนอรัล คาร์ดี เซอร์วิสเชส จำกัด (Power Buy)	24,550.00	0.86
28	บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด (Home Pro)	36,000.00	1.26
29	ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (Robinson)	28,251.00	0.99
30	บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด (AIG/AIA)	17,310.50	0.60
31	บริษัท อยุธยา แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)	55,860.00	1.95
32	บริษัท กรุงไทยธุรกิจลีสซิ่ง จำกัด	31,000.00	1.08
33	เซทเทเลม (Cetelem) (ปิดกิจการ)	32,000.00	1.12
34	บริษัท อยุธยา แคปปิตอล เซอร์วิสเชส จำกัด (quik cash)	56,312.20	1.97
นอกสถาบันการเงิน			
35	โรงรับจำนำ	53,218.98	1.86
36	บริษัทซิลลิคฟาร์มา	114,500.00	4.00
37	บริษัทไฮเวย์	14,740.00	0.51
38	บริษัทไทยสมุทรฯ	12,343.00	0.43
39	บริษัทซิติ ลีสซิ่ง	124,545.50	4.35
40	บริษัทฐิติกร	33,250.00	1.16
41	บริษัทไทยเฮลลิสซิ่ง	56,126.84	1.96
42	บริษัทร้อยเอ็ดลีสซิ่ง	174,560.00	6.09
43	สถานศึกษา	13,940.00	0.49
44	ร้านช.การช่าง	26,000.00	0.91
45	ร้านมิตรศิลป์	26,695.00	0.93
46	ศาลಾಯัด	117,500.00	4.10
47	เงินกู้บุคคล	124,653.42	4.35
	รวมทั้งสิ้น	2,864,592.32	100.00

ตารางผนวกที่ ๑๒ เปรียบเทียบหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ และหลังเข้า
โครงการฯ ตามแหล่งหนี้สิน

แหล่งหนี้สิน	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน เข้าโครงการฯ	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน หลังเข้าโครงการฯ	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	ร้อยละ
ภายนอกองค์กร				
สถาบันการเงิน				
ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	69,431.83	127,651.74	58,219.91	83.85
ธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	62,915.69	0	-62,915.69	-100.00
ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	59,561.37	123,265.35	63,703.98	106.96
ธนาคาร ยูโอบี จำกัด (มหาชน)	71,868.20	242,918.93	171,050.73	238.01
ธนาคาร อ่างทองและเชียงใหม่ เชียง คอรี่ปอเรชั่น จำกัด	66,811.09	0	-66,811.09	-100.00
ธนาคาร ชิตีบงก	67,400.97	100,243.52	32,842.55	48.73
ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	51,046.00	0	-51,046.00	-100.00
ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	31,751.61	63,256.63	31,505.02	99.22
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	50,162.45	0	-50,162.45	-100.00
ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	34,603.97	120,874.40	86,270.43	249.31
ธนาคาร ออมสิน	155,855.49	680,753.46	524,897.97	336.79
ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	49,039.61	886,355.00	837,315.39	1,707.43
ธนาคาร อาคารสงเคราะห์	132,142.78	200,000.00	67,857.22	51.35
ธนาคาร สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)	41,079.48	80,000.00	38,920.52	94.74
ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	63,480.78	146,728.43	83,247.65	131.14
ธนาคาร เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	113,272.58	0	-113,272.58	-100.00
ธนาคาร อิสลามแห่งประเทศไทย	89,248.69	0	-89,248.69	-100.00
บริษัท ชิตีคอร์ป ลิสซิ่ง จำกัด (city advance)	75,512.61	0	-75,512.61	-100.00
บริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิส จำกัด	42,521.59	114,398.63	71,877.04	169.04
บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด	16,752.66	0	-16,752.66	-100.00
บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	28,422.70	58,415.93	29,993.23	105.53

ตารางผนวกที่ ก2 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน เข้าโครงการฯ	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน หลังเข้าโครงการฯ	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	ร้อยละ
บริษัท อยูธยา แคปปิตอล เซอร์วิส จำกัด (จีอีแคปปิตอล)	80,928.57	34,878.00	-46,050.57	105.53
บริษัท อยูธยาแคปปิตอลเซอร์วิส จำกัด (first choice)	46,267.04	28,511.00	-17,756.04	-38.38
บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิส จำกัด(central card)	26,500.94	40,794.81	14,293.87	53.94
บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	81,564.51	84,234.00	2,669.49	3.27
บริษัท ซิตี คอนซูเมอร์ โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด (dinersclub)	83,092.67	0	-83,092.67	-100.00
บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิส จำกัด (Power Buy)	24,550.00	42,177.00	17,627.00	71.80
บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด (Home Pro)	36,000.00	0	-36,000.00	-100.00
ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (Robinson)	28,251.00	0	-28,251.00	-100.00
บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด (AIG/AIA)	17,310.50	0	-17,310.50	-100.00
บริษัท อยูธยา แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)	55,860.00	225,592.67	169,732.67	303.85
บริษัท กรุงไทยธุรกิจลีสซิ่ง จำกัด	31,000.00	0	-31,000.00	-100.00
เซทเทเลม (Cetelem) (ปิดกิจการ)	32,000.00	0	-32,000.00	-100.00
บริษัท อยูธยา แคปปิตอล เซอร์วิส จำกัด (quik cash)	56,312.20	0	-56,312.20	-100.00
ธนาคารทีสโก้ (เพิ่ม)	0	209,783.00	209,783.00	20,978,300.00
ไทยพาณิชย์ ออโต้ไฟแนนซ์ (เพิ่ม)	0	778,596.00	778,596.00	77,859,600.00
ธนาคารทีสโก้ รอยนทร์ (เพิ่ม)	0	370,346.00	370,346.00	37,034,600.00

ตารางผนวกที่ ค2 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน เข้าโครงการฯ	ค่าเฉลี่ยหนี้สิน หลังเข้าโครงการฯ	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	ร้อยละ
นอกสถาบันการเงิน				
โรงรับจำนำ	53,218.98	62,766.67	9,547.69	17.94
บริษัทซิลลิคฟาร์มมา	114,500.00	0	-114,500.00	-100.00
บริษัทไอเวย์	14,740.00	0	-14,740.00	-100.00
บริษัทไทยสมุทรฯ	12,343.00	0	-12,343.00	-100.00
บริษัทซีดี ลิสซิ่ง	124,545.50	275,000.00	150,454.50	120.80
บริษัทฐิติกร	33,250.00	0	-33,250.00	-100.00
บริษัทไทยเอสดีลิสซิ่ง	56,126.84	0	-56,126.84	-100.00
บริษัทร้อยเอ็ดลิสซิ่ง	174,560.00	0	-174,560.00	-100.00
สถานศึกษา	13,940.00	0	-13,940.00	-100.00
ร้านช.การช่าง	26,000.00	0	-26,000.00	-100.00
ร้านมิตรศิลป์	26,695.00	0	-26,695.00	-100.00
ศาลಾಯัด	117,500.00	226,045.00	108,545.00	92.38
เงินกู้บุคคล	124,653.42	510,936.82	386,283.40	309.89
บริษัทนิคมพาณิชย์ (เพิ่ม)		89,864.00	89,864.00	100.00
บริษัทชูชุกี ลิสซิ่งอินเตอร์ (เพิ่ม)		30,893.00	30,893.00	100.00
บริษัท ที ลิสซิ่ง (เพิ่ม)		74,691.00	74,691.00	100.00
บริษัท ไอซีบีซี ลิสซิ่ง (เพิ่ม)		624,673.00	624,673.00	100.00
รวมภายนอกองค์กร	2,864,592.32	6,654,643.99	3,790,051.67	132.31
ภายในองค์กร				
สหกรณ์ฯ				
เงินกู้ฉุกเฉิน	22,640.43	142,987.68	120,347.25	531.56
เงินกู้สามัญ	4,374.14	740,304.14	735,930.00	16,824.56
เงินกู้พิเศษ	38,860.00	369,780.70	330,920.70	851.57
โรงงานยาสูบ	17,103.00	871.39	-16,231.61	-94.91
เงินสงเคราะห์				
สโมสร โรงงานยาสูบ	15,977.34	29,756.01	13,778.67	86.24
รวมภายในองค์กร	98,954.91	1,283,699.92	1,184,745.01	-1,197.26

ตารางผนวกที่ ค3 เปรียบเทียบจำนวนของสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ และหลังเข้าโครงการฯ ตามแหล่งหนี้สิน

แหล่งหนี้สิน	จำนวน (คน) เข้าโครงการฯ	จำนวน (คน) หลังเข้า โครงการฯ	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	ร้อยละ
ภายนอกองค์กร				
สถาบันการเงิน				
ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	86	19	-67	-77.91
ธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	3	0	-3	-100.00
ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	38	15	-23	-60.53
ธนาคาร ยูโอบี จำกัด (มหาชน)	38	6	-32	-84.21
ธนาคาร ย็องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชั่น จำกัด	45	0	-45	-100.00
ธนาคาร ซิตีแบงก์	30	1	-29	-96.67
ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	24	0	-24	-100.00
ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	12	5	-7	-58.33
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	24	0	-24	-100.00
ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	31	5	-26	-83.87
ธนาคาร ออมสิน	14	26	12	85.71
ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	4	1	-3	-75.00
ธนาคาร อาคารสงเคราะห์	3	1	-2	-66.67
ธนาคาร สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)	18	1	-17	-94.44
ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	9	9	0	0.00
ธนาคาร เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	3	0	-3	-100.00
ธนาคาร อิสลามแห่งประเทศไทย	1	0	-1	-100.00
บริษัท ซิตีคอร์ป ลิสซิ่ง จำกัด (city advance)	8	1	-7	-87.50
บริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเชส จำกัด	11	2	-9	-81.82
บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด	6	0	-6	-100.00
บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	46	6	-40	-86.96
บริษัท อูธยา แคปปิตอล เซอร์วิสเชส จำกัด (จีอีแคปปิตอล)	7	1	-6	-85.71
บริษัท อูธยาแคปปิตอลเซอร์วิสเชส จำกัด (first choice)	25	2	-23	-92.00
บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเชส จำกัด (central card)	7	2	-5	-71.43
บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	21	3	-18	-85.71

ตารางผนวกที่ ค3 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวน (คน) เข้าโครงการฯ	จำนวน (คน) หลังเข้า โครงการฯ	เพิ่มขึ้น/ ร้อยละ	
			ลดลง	
บริษัท ซิตี คอนซูเมอร์ โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด (dinersclub)	3	0	-3	-100.00
บริษัท เจเนอรัล คาร์ดี เซอร์วิสเซส จำกัด (Power Buy)	2	1	-1	-50.00
บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด (Home Pro)	1	0	-1	-100.00
ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (Robinson)	1	0	-1	-100.00
บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด (AIG/AIA)	2	0	-2	-100.00
บริษัท อยุธยา แคปปิตอล ออโต้ทีส จำกัด (มหาชน)	1	3	2	200.00
บริษัท กรุงไทยธุรกิจลิสซิ่ง จำกัด	1	0	-1	-100.00
เซทเทเลม (Cetelem) (ปิดกิจการ)	2	0	-2	-100.00
บริษัท อยุธยา แคปปิตอล เซอร์วิสเซส จำกัด (quik cash)	5	0	-5	-100.00
ธนาคารทีสโก้ (เพิ่ม)	0	1	1	100.00
ไทยพาณิชย์ ออโต้ไฟแนนซ์ (เพิ่ม)	0	1	1	100.00
ธนาคารทีสโก้ รอยนต์ (เพิ่ม)	0	1	1	100.00
นอกสถาบันการเงิน				
โรงรับจำนำ	48	3	-45	-93.75
บริษัทซิลลิคฟาร์มมา	2	0	-2	-100.00
บริษัทไฮเวย์	1	0	-1	-100.00
บริษัทไทยสมุทรฯ	1	0	-1	-100.00
บริษัทซิติ ลิสซิ่ง	2	0	-2	-100.00
บริษัทฐิติกร	1	0	-1	-100.00
บริษัทไทยเอชลิสซิ่ง	9	0	-9	-100.00
บริษัทร้อยเอ็ดลิสซิ่ง	1	0	-1	-100.00
สถานศึกษา	2	0	-2	-100.00
ร้านช.การช่าง	1	0	-1	-100.00
ร้านมิตรศิลป์	1	0	-1	-100.00
ศาลायัด	2	3	1	50.00
เงินกู้บุคคล	301	33	-268	-89.04
บริษัทนิคมพาณิชย์ (เพิ่ม)	0	1	1	100.00
บริษัทชูชุกิ ลิสซิ่งอินเตอร์ (เพิ่ม)	0	1	1	100.00

ตารางผนวกที่ ก3 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวน (คน) เข้าโครงการฯ	จำนวน (คน) หลังเข้า โครงการฯ	ร้อยละ	
			เพิ่มขึ้น/ ลดลง	
บริษัท ที ลิสจิ่ง (เพิ่ม)	0	1	1	100.00
บริษัท ไอซีบีซี ลิสจิ่ง (เพิ่ม)	0	1	1	100.00
รวมภายนอกองค์กร	904	156	-748	-82.74
ภายในองค์กร	98	293	195	
สหกรณ์ฯ				
เงินกู้ฉุกเฉิน				198.98
เงินกู้สามัญ	9	325	316	3,511.11
เงินกู้พิเศษ	1	94	93	9,300.00
โรงงานยาสูบ	7	1	-6	-85.71
เงินสงเคราะห์				
สโมสรโรงงานยาสูบ	52	26	-26	-50.00
รวมภายในองค์กร	167	739	572	342.51

ตารางผนวกที่ 4 ปริมาณหนี้เฉลี่ยและจำนวนสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เข้าโครงการฯ ตามประเภท
เจ้าหนี้แบ่งเป็นภายในและภายนอกองค์กร ใน พ.ศ. 2552

แหล่งหนี้สิน	จำนวน สมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
แหล่งหนี้สินภายในองค์กร			
เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.67	33,633.33
รวมภายในองค์กร	3	0.67	33,633.33
แหล่งหนี้สินภายนอกองค์กร			
ธนาคารพาณิชย์	38	8.60	211,421.46
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต	5	1.13	137,472.60
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	2	0.45	81,239.00
โรงรับจำนำ	3	0.67	139,733.33
บริษัทชิลลิกฟาร์มา	1	0.23	200,000.00
ศาลอาช้ด	1	0.23	160,000.00
เงินกู้บุคคล	122	27.60	144,575.45
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต	21	4.75	218,238.55
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	7	1.58	238,108.93
ธนาคารพาณิชย์+โรงรับจำนำ	6	1.37	190,731.05
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทชิลลิกฟาร์มา	1	0.23	58,657.88
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทชิตี ลิสซิ่ง	2	0.45	345,830.79
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทไทยเอชลิสซิ่ง	2	0.45	344,975.99
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล	21	4.75	238,199.12
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	3	0.67	200,361.85
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล	5	1.13	135,994.80
โรงรับจำนำ+เงินกู้บุคคล	8	1.80	153,787.50
เงินกู้บุคคล+ช.การช่าง	1	0.23	126,000.00
เงินกู้บุคคล+ร้านมิตรศิลป์	1	0.23	35,695.00
เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	1	0.23	349,628.00
โรงรับจำนำ+บริษัทไฮเวย์+เงินกู้บุคคล	1	0.23	122,740.00

ตารางผนวกที่ ก4 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวน สมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์	4	0.90	200,878.94
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	2	0.45	115,067.33
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต	2	0.45	111,338.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+ธนาคารพาณิชย์	2	0.45	267,250.66
เงินกู้บุคคล+โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์	3	0.67	213,966.67
เงินกู้บุคคล+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทร้อยเอ็ดลีสซิ่ง	1	0.23	296,023.61
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	4	0.90	327,600.19
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล	15	3.39	175,472.34
บริษัทไทยสมุทรฯ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล	1	0.23	329,701.70
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	2	0.45	174,124.30
บริษัทไทยเอชลีสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	1	0.23	218,579.71
บริษัทไทยเอชลีสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล	1	0.23	135,000.00
รวมภายนอกองค์กร	290	65.59	194,994.03
แหล่งหนี้สินภายในและภายนอกองค์กร			
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สโมสร โรงงานยาสูบ	4	0.90	164,006.79
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	8	1.80	170,177.75
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.23	54,882.25
โรงรับจำนำ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	154,730.00
เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์ โรงงานยาสูบ	3	0.67	98,351.67
เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ	19	4.30	143,751.60
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	36	8.14	159,327.78
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.67	163,509.33
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.23	138,860.00

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	41,500.00
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสรรโรงงานยาสูบ	1	0.23	103,388.28
โรงรับจำนำ+สโมสรรโรงงานยาสูบ+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	4	0.90	137,196.25
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+สโมสรรโรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	7	1.58	138,019.29
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสรรโรงงานยาสูบ	1	0.23	145,724.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+ธนาคารพาณิชย์+สโมสรรโรงงานยาสูบ	1	0.23	276,740.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.23	154,788.00
บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	123,681.22
เงินกู้บุคคล+เงินกู้ฉุกเฉิน+บริษัทผู้คิดกร	1	0.23	166,050.00
เงินกู้ฉุกเฉิน+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทไทยเอสทีเอสซิ่ง	1	0.23	145,695.27
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	4	0.90	217,346.91
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	198,055.71
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.23	158,398.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+สโมสรรโรงงานยาสูบ	1	0.23	264,037.66
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสรรโรงงานยาสูบ	3	0.67	157,826.55
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+โรงรับจำนำ	4	0.90	202,175.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	240,800.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์โรงงานยาสูบ	2	0.45	231,846.00
เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	89,950.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	2	0.45	265,782.50
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	8	1.80	188,309.88

ตารางผนวกที่ ก4 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวน สมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
บริษัทไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์ +บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	181,100.00
บริษัทไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	2	0.45	176,743.33
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	121,000.00
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	119,210.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	130,790.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล +สโมสร โรงงานยาสูบ	2	0.45	230,007.33
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	3	0.67	153,323.19
โรงรับจำนำ+สถานศึกษา+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	263,298.73
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ	1	0.23	118,095.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	96,663.93
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	75,098.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	133,640.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสร โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	2	0.45	231,390.94
ศาลอาชั้ด+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์ (ฉุกเฉิน)	1	0.23	405,455.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินสงเคราะห์ โรงงาน ยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	233,625.00
โรงรับจำนำ+เงินกู้บุคคล+สโมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์ (ฉุกเฉิน)	1	0.23	130,155.00

ตารางผนวกที่ ๓4 (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
โรงรับจำนำ+บริษัทไทยเอชเอสซิ่ง+ธนาคารพาณิชย์ +บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	472,200.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล +เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	159,294.00
โรงรับจำนำ+สถานศึกษา+ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล +บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล	1	0.23	95,000.00
โรงรับจำนำ+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล +สโมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	280,067.00
โรงรับจำนำ+ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต +เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)	1	0.23	190,421.11
รวมภายในและภายนอกองค์กร	149	33.74	174,342.85
รวมทั้งสิ้น	442	100.00	174,076.88

ตารางผนวกที่ ๕ จำนวนสมาชิกและปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายคนของสมาชิกสหกรณ์ฯ หลังเข้า
โครงการฯ ตามจำนวนเจ้าหนี้แบ่งเป็นภายนอกและภายในองค์กร ใน พ.ศ. 2557

แหล่งหนี้สิน	จำนวน สมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สิน เฉลี่ย (บาท/คน)
ไม่มีหนี้	3	0.93	0.00
แหล่งหนี้สินภายในองค์กร			
เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	19	5.78	921,988.94
เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	2,781,424.28
เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	174	52.89	1,025,975.53
เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	9	2.74	1,564,494.91
เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	78	23.71	1,885,702.36
รวมแหล่งหนี้สินภายในองค์กร	281	85.42	1,635,917.20
แหล่งหนี้สินภายนอกองค์กร	0	0	0
แหล่งหนี้สินภายในและภายนอกองค์กร			
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	509,718.80
บริษัทซีดี ลิสซิ่ง+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	827,050.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	2,408,932.56
บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	639,346.60
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.93	1,744,804.46
เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	3	0.93	1,510,713.10
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	11	3.34	2,404,545.79
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	2	0.61	1,512,762.83
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,479,254.27
ธนาคารพาณิชย์+ส โมสร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,296,749.31
ธนาคารพาณิชย์+ โรงรับจำนำ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,659,754.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	5	1.53	2,556,564.46

ตารางผนวกที่ ๕ (ต่อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวนสมาชิก (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	2	0.61	3,702,489.0
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,568,230.0
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+สโมสรร โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,380,727.59
ธนาคารพาณิชย์+ โรงรับจํานํา+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,240,602.00
ธนาคารพาณิชย์+เงินกู้บุคคล+เงินสงเคราะห์ โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	4,345,151.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัท ไอซีบีซี ลิสซิ่ง+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	5,517,282.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัท ที ลิสซิ่ง+เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน) +เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,098,041.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+โรงรับจํานํา+เงินกู้บุคคล +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,491,717.45
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจบัตรเครดิต+สโมสรร โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์(พิเศษ)	1	0.30	4,000,643.33
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+ศาลಾಯัด +เงินกู้บุคคล+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,413,160.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล+เงินกู้บุคคล +สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	1,994,111.00
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทนิคมพาณิชย์+ศาลಾಯัด+สโมสรร โรงงานยาสูบ +เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)+เงินกู้สหกรณ์ (พิเศษ)	1	0.30	3,543,487.72
ธนาคารพาณิชย์+บริษัทชูชุกี ลิสซิ่งอินเตอร์+ศาลಾಯัด+เงินกู้บุคคล +สโมสรร โรงงานยาสูบ+เงินกู้สหกรณ์(ฉุกเฉิน)+เงินกู้สหกรณ์(สามัญ)	1	0.30	2,621,362.00
รวมแหล่งหนี้สินภายในและภายนอกองค์กร	45	13.65	2,218,688.01
รวมทั้งสิ้น	329	100.00	1,408,508.81